

Gorenjski Glas

PETEK, 31. AVGUSTA 2018

LETO LXXI, ŠT. 70, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na Brniku gradijo logistični center

Kar petindvajset milijonov evrov vredna naložba avstrijskega podjetja Cargo-Partner tik ob letališču je izjemnega pomena ne le za regijo, pač pa celotno slovensko gospodarstvo.

JASNA PALADIN

Zgornji Brnik – Včeraj so ob brniškem letališču položili temeljni kamen iLogističnega centra podjetja Cargo-Partner, ki so ga sicer začeli graditi že pred nekaj tedni.

V novem centru, ki je sploh največji projekt tega mednarodnega ponudnika prevozov in informacijskih logističnih storitev do sedaj, bo 25 tisoč kvadratnih metrov skladiščne površine (v nadaljnjih fazah imajo tudi še možnost širitve), obratovati pa bo začel prihodnje leto. Novih delovnih mest

in številnih drugih prednosti in priložnosti se veselijo tako na gospodarskem ministrstvu in Občini Cerklje kot tudi v Luki Koper in Fraportu Slovenija, kjer si obetajo tesno sodelovanje.

»Vesel sem, da si je Cargo-Partner za lokacijo svojega največjega projekta izbral prav Slovenijo, in vedno smo veseli investitorjev, ki prinašajo veliko dodano vrednost, kar sodoben logistični center zagotovo je,« je dejal gospodarski minister v odhajanju Zdravko Počivalšek, cerkljanski župan Franc Čebulj pa je nadaljeval: »Osebnost

sem izredno zadovoljen, da smo po številnih prizadevanjih in usklajevanjih prišli do začetka realizacije načrtovanega poslovnega območja ob letališču, ki bo prineslo vsaj 2500 novih delovnih mest. Želim si, da bi ga v prihodnjih petih letih tudi dokončali, in današnja slovesnost je optimističen kazalnik, da bo tako.« Župan je še dodal, da je zadovoljen, da so z gradbenimi dovoljenji uspešna tudi druga podjetja na tem območju in da so v občini tovrstnega razvoja zelo veseli.

► 11. stran

Temeljni kamen novega sodobnega logističnega centra podjetja Cargo-Partner so včeraj položili (z leve): župan Franc Čebulj, generalni direktor Cargo-Partnerja v Sloveniji Viktor Kastelic in lastnik družbe Stefan Krauter, arhitekt Andrej Ržišnik in Peter Hasslacher iz avstrijske gospodarske zbornice. / Foto: Gorazd Kavčič

Med ministrskimi kandidati tudi Gorenjci

Predsedniki LMŠ, SD, SMC, SAB in DeSUS so v sredo podpisali koalicijski sporazum o sodelovanju v vladi v mandatu 2018–2022 pod vodstvom Marjana Šarca. Med predlaganimi ministrskimi kandidati so tudi štirje Gorenjci: Karl Erjavec, Alenka Bratušek, Dejan Prešiček in Boštjan Poklukar.

► 2. stran

Šolski glas

13. do 24. stran

- V šole se vrača otroški vrvež
- Starši naj bodo otrokom v oporo

Prilogi: **Kamničanka**
kranjske novice

M SORA 70
let tradicije in inovativnosti

AKTUALNO

V ponedeljek začetek volilnih opravil

V ponedeljek začnejo teči volilna opravila za volitve županov in članov občinskih svetov. Volitve bodo 18. novembra, drugi krog županskih volitev pa 2. decembra. Volilna kampanja se bo začela 19. oktobra.

2

GG+

Stopil na vrh gore vseh gora

Tomaž Rotar iz Lesc je kot četrti Slovenec stopil na vrh druge najvišje gore na svetu, znamenitega K2. Na že tako zahtevni gori se je spopadel še z močnim sneženjem, pljučnim edemom in višinsko boleznijo.

28

GG+

Še vedno vrta lesene cevi

Oseminosemdesetletni Janko Prižič iz Davče še zna ročno vrtati lesene cevi, kakršne so nekoč uporabljali za gradnjo vodovodov. Danes še izvrti kakšno cev, sicer pa to večino prikazuje na etnografskih prireditvah.

29

ZADNJA

Mohoriča sprejela cela vas

Ko kolesar Matej Mohorič pride domov v Podblico, se zberejo skorajda vsi vaščani. V torek zvečer so mu po novih velikih uspehih pripravili sprejem. Letos ga med drugim čaka še nastop na svetovnem prvenstvu.

40

VREME

Danes bo oblačno z manjšimi krajevnimi padavinami. Jutri in v nedeljo bo oblačno s pogostimi padavinami. Hladneje bo.

 16/21 °C
jutri: oblačno s padavinami

Rakovec želi biti kranjski župan

Matjaž Rakovec je ta teden tudi uradno najavil kandidaturo za župana Mestne občine Kranj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kot smo že pisali, bo Matjaž Rakovec na jesenskih lokalnih volitvah kandidiral za župana Kranja. Ta teden so z volilnega odbora, katerega pobudnik je občinski odbor Socialnih demokratov Kranj, sporočili, da si prizadevajo za širšo podporo njegovi kandidaturi, zato vabijo vse stranke, liste in posameznike, ki želijo Kranju dobro, da se jim pridružijo.

Matjaž Rakovec bo na jesenskih volitvah kandidiral za župana Mestne občine Kranj.

»Odločil sem se, da skušam Kranj vrniti tja, kamor sodi. Kranj je bil v času mojega odraščanja močno, znano, ugledno regionalno središče uspešnih podjetij in izjemnih kulturnikov ter znanih športnikov. Danes počasi postaja spalno naseleje glavnega mesta, ki mu manjka zagona, a ima ogromno neizkoriščenih potencialov, kar sem že zaznal v dosedanjih pogovorih s krajevnimi skupnostmi, intelektualci, kulturniki, upokojenci in mladimi. Prepričan sem, da tretja največja slovenska občina zasluži in

zmore več. Ljudem je treba dati priložnost, da lahko prav v Kranju uresničijo svoje načrte in sanje. Pri tem ne želim dajati nerealnih obljub, ampak predvsem zavezo, da Kranju zopet vrnemo nekdanji sloves inovativnosti in prosperitete,« pravi 54-letni Matjaž Rakovec, ki je tako zasebno kot poslovno povezan s slovenskim športom in gospodarstvom, kjer je že zasadal najvišje položaje. Kot predsednik uprave je uspešno vodil največjo finančno ustanovo v jugovzhodni Evropi – Zavarovalnico Triglav, kjer je bil pred tem zaposlen na različnih položajih več kot 15 let.

Že takrat je razumel vlogo gospodarstva pri podpori razvoju športa, zato je v času vodenja Zavarovalnice Triglav sodeloval pri sponzoriranju slovenskega športa, še zlasti slovenske Smučarske in Hokejske zveze Slovenije in tudi NK Triglav Kranj.

Na športnem področju sicer že dolga leta deluje v vaterpolu, najprej kot igralec Triglava v prvi jugoslovanski ligi, potem pa kot sodnik in predsednik Vaterpolске zveze Slovenije. Nedavno je znova, že tretji mandat zapored, postal predsednik Hokejske zveze Slovenije, kjer je Slovenijo dvakrat uspešno pomagal pripeljati na olimpijske igre.

»S svojimi izkušnjami in širokim krogom poznanstev lahko odpiram vrata tako na državnem nivoju kot v gospodarstvu, pri potencialnih investitorjih. Ne morem zagotoviti vsega, lahko pa kot župan vplivam, da preboj naredimo skupaj. Tu živijo vztrajni, ustvarjalni in delavni ljudje – to je kapital, ki me navdaja s prepričanjem, da nam bo uspelo,« napoveduje Rakovec.

Med ministrskimi kandidati tudi Gorenjci

Predsedniki LMŠ, SD, SMC, SAB in DeSUS so v sredo podpisali koalicijski sporazum o sodelovanju v vladi v mandatu 2018–2022 pod vodstvom Marjana Šarca. Med predlaganimi ministrskimi kandidati so tudi štirje Gorenjci.

JASNA PALADIN

Ljubljana – Znani so vsi ministrski kandidati vlade, ki jo bo vodil Marjan Šarec.

Karl Erjavec / Foto: Gorazd Kavčič

Med predlaganimi kandidati so tudi štirje Gorenjci. Po desetih letih se na ministrstvo za obrambo, kjer je tudi začel svojo ministrsko kariero, vrača Karl Erjavec (DeSUS). Med predlaganimi kandidati velja za najbolj prekaljenega mačka, saj je bil že tudi minister za okolje in prostor in minister za zunanje zadeve. Danes 58-letni Erjavec od leta 2005 vodi stranko DeSUS in od takrat je kot minister sodeloval v prav vseh vladah.

Alenka Bratušek je kandidatka za ministrico za infrastrukturo. Od marca 2013 do

septembra 2014 je bila predsednica vlade, zato ji izkušenj v politiki ne manjka.

Nova obraza v politiki pa sta 47-letni magister jav-

Alenka Bratušek

ne uprave Boštjan Poklukar (kandidat LMŠ) in leto dni starejši akademski glasbenik Dejan Prešiček (kandidat SD). Poklukar na notranje ministrstvo prihaja s Centra za obveščanje Kranj, ki ga vodi zadnje leto. Pred tem je bil zaposlen na obrambnem ministrstvu – v Slovenski vojski je opravljal različne naloge in dolžnosti. Izkušnje z vojsko in policijo mu bodo – če bo postal minister – na področju notranje politike še kako koristile. V letih 2015 in 2016 je aktivno sodeloval tudi pri soočanju z begunsko krizo, ki bo prav

tako eden večjih izzivov njegovega ministrstva. Je avtor knjige Delam protokol in občasni predavatelj o protokolu. Z družino živi na Bledu.

Boštjan Poklukar / Foto: Tina Dokl

Kandidat za ministra za kulturo Dejan Prešiček prihaja iz glasbenega okolja, doma pa je na Kokrici. Po končanem študiju saksofona na Akademiji za glasbo v Frankfurtu je kot solist in komorni glasbenik nastopal doma in v tujini. Trenutno je direktor ljubljanskega Konservatorija za glasbo in balet, kjer obenem poučuje saksofon in komorno igro. Če bo postal minister za kulturo, bo Prešiček prvi glasbenik na tem položaju v samostojni Sloveniji, a poudarja, da ima veliko izkušenj z vodenjem

javnega zavoda s kar 250 zaposlenimi in organizacijo številnih prireditev. Napovedal je, da si bo prizadeval dobiti več denarja za

Dejan Prešiček

kulturo in da bo zato uvedel t. i. kulturni evro. Od leta 2009 je Prešiček kot docent tudi honorarni sodelavec na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer poučuje saksofon ter komorno glasbo. Pred kratkim se je potegoval za položaj direktorja Slovenske filharmonije, veliko pa nastopa tudi s svojo sestro pianistko Nino Prešiček.

Ministrske kandidate v prihodnjih dneh čakajo predstavitve pred matičnimi odbori državnega zbora, poslanci pa bodo o novi vladi odločali 13. septembra.

Začetek volilnih opravil

V ponedeljek začnejo teči volilna opravila za lokalne volitve, ki bodo 18. novembra, drugi krog županskih volitev pa 2. decembra.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Da so lokalne volitve pred vrati, potrjuje tudi podatek, da bodo v ponedeljek, 3. septembra, začeli teči roki za volilna opravila. Po določilih rokovnika za izvedbo rednih volitev v občinske svete in županov, ki bodo 18. novembra, morabit drugi krog županskih volitev pa 2. decembra, bo mogoče obrazce podpore posameznemu kandidatu oziroma listi kandidatov zbirati do 18. oktobra, ki je tudi zadnji rok za vložitev kandidaturo za župane in list kandidatov za občinske svetnike. Predčasno glasovanje bo potekalo od 13. do

15. novembra. Volilna kampanja se bo začela 19. oktobra in se končala v petek, 16. novembra, ob polnoči, ko nastopi volilni molk. Povsem enaki roki (tudi vsi nadalje naštet) veljajo tudi za volitve v svete krajevnih, vaških in četrtinskih skupnosti, ki bodo po občinah potekale istočasno, razpisati pa jih morajo župani. Poglejmo še nekaj pomembnejših datumov volilnih opravil.

Občinske volilne komisije morajo najkasneje do 10. septembra določiti volišča na območju občin in jih sporočiti izpostavam geodetske uprave. Do 13. septembra lahko politične stranke, druge organizacije

občanov v občini in občani sami občinski volilni komisiji podajo svoje predloge za imenovanje predsednikov in članov volilnih odborov ter tudi njihovih namestnikov. Najkasneje 3. oktobra morajo organizatorji volilne kampanje odpreti posebne volilne račune in navedi, za katere volitve organizirajo kampanjo.

Od 19. do 28. oktobra bo potekal postopek preizkusa zakonitosti kandidatur in kandidatnih list ter izdaja odločb o njihovi potrditvi oziroma zavrnitvi. Najkasneje 2. novembra bodo občinske volilne komisije javno objavile seznam potrjenih kandidatur in

list kandidatov po vrstnem redu, ki ga bo določil žreb, ministrstvo za notranje zadeve pa sestavilo splošni volilni imenik za vsako posamezno volišče in posebne volilne imenike. Do 2. novembra lahko tudi vsak volivec na sedežu upravne enote preveri, ali je vpisan v evidenco volilne pravice, oz. popravi napačne podatke (vpogled je možen tudi prek portala e-uprava).

Volivci, ki bodo v priporu, zavodu za prestajanje kazni, bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo in bodo želeli glasovati po pošti, bodo morali to občinski volilni komisiji sporočiti najpozneje do 7. novembra, tisti, ki bodo želeli zaradi bolezni glasovati na domu, pa bodo to morali sporočiti do 14. novembra. Po pošti lahko glasujejo tudi invalidi, če predložijo odločbo o priznanju statusa invalida.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenec

V nagradni igri, ki je bila objavljena 24. avgusta 2018, prejme dve vstopnici za koncert New Swing Quarteta v Letnem gledališču Khislstein Simo Narič iz Žirovnice. Nagrajencu čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme Minka Habjan iz Železnikov.

Za večjo poplavno varnost

V Škofji Loki so v sredo slovesno podpisali pogodbo za izdelavo hidravlično-hidrološke študije za porečje Sore, ki bo podlaga za ukrepe, s katerimi bi zmanjšali poplavno ogroženost tega območja.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Župani petih občin na porečju Sore so se odločili za celovit pristop k zagotavljanju poplavne varnosti na tem območju. Zato so zasnovali skupen projekt, s pomočjo katerega želijo ugotoviti, kakšna je poplavna ogroženost na porečju Sore in kaj bi bilo treba skupaj z državo storiti za zaščito pred naravnimi ujami. Pogodbo za izdelavo hidravlično-hidrološke študije je v sredo v imenu vseh petih županov občin z območja porečja Sore z izbranim pripravljavcem študije podpisal škofjeloški župan Miha Ješe. Študija obenem predstavlja strokovni dokument, ki bo omogočil črpanje namenskih državnih in evropskih sredstev za urejanje vodotokov na celotnem porečju Sore. Za izdelavo študije so izbrali podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring iz Ljubljane.

Direktorica podjetja IZVO-R Helena Garzarolli je pojasnila, da so v okviru pogodbe predvideli dve fazi. Najprej bodo določili aktualne vodne količine na porečju Sore, da bodo ugotovili poplavno ogroženost in pristopili k načrtovanju ukrepov za izboljšanje poplavne varnosti. V drugi fazi pa se bodo posvetili snovanju celovitih ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti, pri čemer bodo poskušali najti najboljše in najracionalnejše rešitve. »Rezultat študije

Ob podpisu pogodbe (od leve proti desni): Janez Žakelj, Milan Čadež, Helena Garzarolli, Miha Ješe, Darinka Verovšek in Anton Luznar

bosta dve kombinaciji najučinkovitejših ukrepov, s katerimi bo porečje Sore poplavno varnejše.« Občine na tem območju so v preteklosti že večkrat prizadele katastrofalne poplave, ki so povzročile ne samo gmotno škodo, ampak so bila ogrožena tudi človeška življenja. Od uničujočih poplav v Železnikih je po besedah župana Antona Luznarja minilo že več kot deset let in v tem času so že izdelali projekte za protipoplavno zaščito reke Sore. Letos so začeli z odkupi zemljišč, tako da računajo, da bodo v Železnikih poplavno varnost zagotovili do leta 2023, pri čemer naj bi si pomagali tudi z ukrepi iz študije za celotno porečje Sore. Županu Žirov Janezu Žaklju se zdi pomembno, da je pri pripravi študije stopilo

skupaj vseh pet občin na tem območju, saj »vode ne vedo, kje so meje občin«. Študija namreč po njegovem predstavlja možnost pridobitve sredstev tudi za večje objekte, s katerimi bi zagotovili večjo poplavno varnost obeh dolin, Poljanske in Selške. Ob tem je župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež spomnil, da je država v preteklosti na tem območju zgradila precej zadrževalnikov, ki pa so danes polni in zato v primeru poplav ne bodo opravljali svoje funkcije. Pristojne je zato pozval, naj zagotovi sredstva za njihovo vzdrževanje, saj sicer pretekle naložbe nimajo smisla.

Od celovite študije za porečje Sore veliko pričakuje tudi škofjeloški župan Miha Ješe, ki je poudaril, da so v

občini doslej že veliko naredili za večjo poplavno varnost. V kratkem naj bi tako predstavili tudi projekt za protipoplavno zaščito Puštalca. »Bistvo pogodbe, ki smo jo podpisali danes, pa je celostna zaščita za to območje – poplave nas bodo vedno presenetile, ne glede na to, kakšne ukrepe bomo izvedli za zaščito.« Zato se bodo po njegovih besedah zelo trudili prepričati pristojne, da bodo ukrepe iz študije začeli tudi uresničevati. »Vse, kar dobrega prinese Sora v Medvode, je dobrodošlo,« pa je bila ob podpisu pogodbe slikovita podžupanja Medvod Darinka Verovšek, ki pričakuje, da bodo z ukrepi iz omenjene študije pridobili rešitve tudi za naravno kopalništvo v Goričanah in ureditev središča Medvod.

k

KOMENTAR
MAJA BERTONCELJ

Ko udari strela

Strela. Veličasten naravni pojav, ki je lahko tudi zelo nevaren. Mnogim nažene strah v kosti, spet drugih občejujejo in lovijo v objektiv fotoaparata.

Tudi v letošnjem poletju so bila izdana številna opozorila za možnost neviht, ki s seboj prinašajo tudi strele. Pretekli konec tedna je bil že eden takšnih. Na Elektroinštitutu Milan Vidmar v Ljubljani že od leta 1998 deluje sistem za lociranje atmosferskih razelektritev Scalar. Goran Milev, vodja sistema Scalar, je pojasnil, da so pretekli nevihtni konec tedna, od 25. do 27. avgusta, na območju Slovenije zabeležili tri tisoč udarov strel oziroma trinajst tisoč povratnih udarov strel. Na leto v Sloveniji v povprečju zabeležijo šestdeset tisoč udarov strel. Lani jih je bilo nekaj več kot 45 tisoč, podobna številka, pravi, bo tudi letos. Gorenjska je še posebej na udaru, sploh na zahodni strani Alp. Ima najvišje vrednosti dosega strel, so pa k sreči pretežno po vrhovih, torej v neurbanih območjih. Milev razloži, da imamo več vrst strel, našim očem so najbolj opazne tiste, ki pridejo do površja Zemlje – in takih je le deset odstotkov. Ko slišimo novice o smrtnih primerih ali hudih poškodbah zaradi udara strele v Sloveniji, vsako leto je kakšen, smo še toliko bolj pozorni in previdni. Tudi na Gorenjskem so takšni primeri, kot na primer letos na Bledu

in na Veliki planini, ki sta bila medijsko zelo odmevna.

Sama spadam med tiste, ki mi nevihte povzročijo nelagodje, še zlasti poleti, ko dopust preživimo v »hotelu tisoč zvezdic« – v šotoru. Smo na odprtem in s tem izpostavljeni. Krasno je, vse dokler ne pride nevihta, dokler se ti nad glavo ne začne sredi noči »prižigati luč« in dokler ne slišiš grmenja. Če je hudo, grem v avtomobil. In če sem bila še pred leti potem deležna smeha, sedaj vidim vse več takšnih, ki čas trajanja nevihte preživijo rajši v avtomobilu. Tudi Goran Milev mi pritrjuje, da če se ne moremo zateči v kakšen objekt, je avtomobil kar pravišnja izbira. Na to temo je še dejal, da je slišal za primere kampov v Franciji, ki uporabljajo storitev alarma, kar pomeni, da goste obvestijo, bodisi s telefonskim sporočilom bodisi zvočno, da se bliža nevihta in naj se umaknejo na varno.

Vreme je nepredvidljivo, zato previdnost in pravilno ukrepanje nista nikoli odveč, četudi bi kdo rekel, da pretiravamo. Strele je najbolje opazovati od daleč, skozi okno ali s sistemom detektorjev. Stanje strel na območju Slovenije si trenutno lahko ogledate tudi s pomočjo posebne aplikacije v okviru razstave v Planinskem muzeju v Mojstrani. Ni pomembno, koliko jih je, usodna je lahko že ena sama. In ne drži vedno pregovor, da je strah votel, okrog ga pa nič ni.

Priznanja zadružnikom in zadrugam

Z Gorenjskega so priznanje Zadružne zveze Slovenije prejeli Vida Lamovec, Janez Porenta, Irena Šmajc ter kmetijsko-gozdarski zadrugi Sava Lesce in M Sora Žiri.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zadružna zveza Slovenije je v sredo na dnevu zadružnikov na kmetijsko-živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni podelila priznanja zaslužnim zadružnikom, zadružnim delavcem ter zadrugam, ki praznujejo okrogle obletnice. Z Gorenjskega sta priznanje za trajen prispevek k razvoju zadružništva prejela Vida Lamovec iz Kmetijsko-gozdarske zadruge M Sora Žiri in Janez Porenta iz Kmetijsko-gozdarske zadruge Sloga Kranj. Lamovec je že vso delovno dobo zaposlena v zadrugi in že

dolgo vodi kadrovske službe, v kateri se dobro zaveda, da so za razvoj podjetja ključni ljudje. Janez Porenta je vodenje zadruge prevzel pred štirimi leti in jo je, kot piše v obrazložitvi k priznanju, skupaj s sodelavci z učinkovitimi in požrtvovalnim delom saniral, tako da danes uspešno posluje in predstavlja učinkovit servis kmetom pri prodaji kmetijskih pridelkov. Letno priznanje za prispevek k razvoju zadružništva pa je na predlog Kmetijske zadruge Cerklje prejela Irena Šmajc, ki je v zadrugi zaposlena 33 let in je vodja odkupa mleka.

Priznanje sta za sedemdesetletnico delovanja prejeli tudi dve gorenjski zadrugi: Kmetijsko-gozdarska zadruga Sava Lesce in Kmetijsko-gozdarska zadruga M Sora Žiri. Zadruga Sava združuje več kot sto aktivnih članov, zaposluje 36 delavcev in deluje na območju sedmih občin. Njena osnovna dejavnost je prireja mleka na posestvih Poljče in Bled, kjer letna količina dosega skoraj štiri milijone litrov; že trinajsto leto pa se ukvarja tudi s prodajo surovega mleka na tuje trge. V sadovnjaku Resje na leto pridelava povprečno osemsto ton jabolk in drugega sadja. V sedemdesetletni

zgodovini zadruga M Sora Žiri je pomembno leto 2006, ko je zadruga ustanovila delniško družbo družbo M Sora, na katero je prenesla poslovanje, ki ni vezano na kmetijstvo. Zadruga, njena delniška družba in njenih šest hčerinskih podjetij uspešno poslujejo in širijo obseg poslovanja, njihovi skupni prihodki že presega trideset milijonov evrov. Zadruga na leto odkupi več kot sedem milijonov litrov mleka, 25 tisoč kubičnih metrov hlodovine in več kot tristo ton živine. V zadnjem letu je bistveno izboljšala oskrbo kmetov z reprodukcijskim materialom.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Za poletne priprave so izbrali Kranjsko Goro

Kranjska Gora tudi v letošnjem poletju gosti številne posameznike in ekipe, ki so nekoč tradicionalno zimsko destinacijo izbrali za športne priprave. Hotelirji so zadovoljni s trendom naraščanja števila športnikov, ki prihajajo v Kranjsko Goro, a se zavedajo, da vrhunske ekipe in posamezniki tudi na pripravah potrebujejo odlično infrastrukturo.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Kranjska Gora se med številnimi športnimi klubi in reprezentancami zadnja leta vse bolj uveljavila kot izbrana destinacija za športne priprave. V hotelih Hit Alpinea so zadovoljni, da so s ponudbo prilagojenih storitev ter podpornih programov pripravam športnikov posameznikov in ekip v Kranjsko Goro uspeli pritegniti slovenske športnike, vedno bolj množično pa prihajajo tudi ekipe iz tujine. Letos so tako športniki na pripravah ustvarili že desetino vseh nočitev v destinaciji v poletni sezoni. V teh dneh Kranjska Gora na pripravah gosti košarkarsko reprezentanco Turčije.

»Kranjska Gora je za nas odličen kraj za priprave. Tu je vse zelo enostavno; kot veste, nas večina živi v Carigradu, ki je zelo živahna prestolnica z veliko prometa, umazanim zrakom, gnečo na ulicah ... Tu, v Kranjski Gori, je narava čudovita, prometa sploh ni, tako

da ne zgubljam dragocene časa za prevoze. V vmesnem času med treningi imamo izvrstne pogoje za počitek, telovadnice so blizu, radi gremo do Jasne. In seveda zrak, ki je tu čudovit, je tisto, kar nam je res všeč. Zato mislim, da je Kranjska Gora odličen kraj za priprave vrhunskih športnikov,« sta vtise v ponedeljek strnila Dogus Balbay in Semih Erden, člana turške reprezentance v košarki.

»Kranjska Gora je tradicionalna destinacija za priprave športnikov že zadnji trideset let, res pa je, da je z razvojem športa z amaterskega nivoja na visok profesionalizem tudi Kranjska Gora zaznala, da brez izgradnje infrastrukture na najvišjem nivoju ne moremo biti konkurenčni,« pravi Blaž Veber, direktor Turizma Kranjska Gora. »Šport je posel, česar se vsi zavedamo. Samo nastanitve so za priprave športnikov premalo, zato se je Kranjska Gora že pred 15 leti odločila investirati v športno-turistično infrastrukturo.« Med

cilji in načrti za prihodnost je navedel tudi posodobitev smučarskega poligona v Podkorenu. »Poligon v Podkorenu, ki je bil zgrajen za tekmovanja in priprave alpskih smučarjev, je potreben temeljite prenove, nadgradnje in novega koncepta trženja,« je še opozoril Veber.

»O zadovoljstvu športnikov največ pove bogat seznam ekip, ki so nas obiskale v letošnjem letu. In med njimi je kar nekaj takih, ki se k nam radi vračajo,« je zadovoljen Fedja Pobegajlo, direktor družbe Hit Alpinea. Med drugimi so del poletnih priprav v Kranjski Gori že opravili nogometaši Rijeke, angleškega Lutona, turškega Trabzonsporja in Rizesporja, ki sta bili s skoraj petdesetimi člani tudi najštevilnejši ekipe na pripravah. V Kranjsko Goro se radi vračajo tudi rokometarji Vardarja, vse bolj pa se uveljavlja tudi med košarkarskimi reprezentancami in moštvi. Še v tem oziroma naslednjem tednu ekipe na priprave prispeli ekipe

Direktor družbe Hit Alpinea Fedja Pobegajlo, smučarska tekačica Anamarija Lampič in turška reprezentanta Dogus Balbay in Semih Erden ob zvezdi moške košarkarske reprezentance Turčije / Foto: Gorazd Kavčič

košarkarjev iz turškega Beşiktaşa ter ruskega košarkarskega kluba Nizhny Novgorod. »Kako daleč seže dobro ime in to, da se Slovenija uveljavlja kot prepoznavna destinacija za športne priprave, se je pokazalo tudi letos, ko je v Kranjsko Goro na priprave prvič prišla rokometna reprezentanca

U21 Savdske Arabije,« so zadovoljni kranjskogorski hotelirji.

Kot pravijo, se družbi Hit Alpinea obrestuje odločitev, da Hotel Kompas pozicionirajo kot športnikom prijazen hotel. V lanskem letu so uspešno zaključili prenovo sob, zasnovali pa so tudi zanimivo Pot slavnih športnikov.

Pred hotelom se namreč vije pot zvezd, vgraviranih v tla, ki hranijo spomin na svetovne in evropske prvake, šampione in vse ostale športnike in ekipe, ki so obiskali Kranjsko Goro in hotele Hit Alpinea. V ponedeljek so na tej poti odkrili novo zvezdo, in sicer v čast moške košarkarske reprezentance Turčije.

Zbiljska noč danes v medvoški športni dvorani

Medvode – Danes, 31. avgusta, bo tradicionalna Zbiljska noč, na kateri bodo nastopili Saša Kovačević, Jasmin Stavros, Mambo Kings ... Ker je napovedano slabo vreme, so dogodek z Dobrave ob Zbiljskem jezeru preselili v Športno dvorano Medvode.

Lužanski gasilci vabijo na

GASILSKO VESELICO

v soboto, 1. septembra, ob 19. uri
na igrišču pri
gasilskem domu na Lužah.

Zabaval vas bo
ansambel **DORI**.

Za jedajo in pijačo bodo poskrbeli gasilci PGD Luže.

Medijski pokrovitelj:
Gorenjski Glas

Našli celo razbitine letala

Na Triglavskih podih je skupina prostovoljcev in alpinistov v sredo izvedla prvo čistilno akcijo v okolici Triglavskega doma na Kredarici in na Triglavskem ledeniku ter nabrala 380 kilogramov odpadkov.

JASNA PALADIN

Mojstrana – Prav poseben projekt se je odvil pod okriljem vseslovenske akcije Očistimo naše gore, več deset prostovoljcev in alpinistov ter izkušenih planincev pa ni ustavil niti sneg, ki je v gorah zapadel minuli konec tedna.

Čeprav gre za osrčje Triglavskega narodnega parka, jim dela ni manjkalo, saj se je več desetletjih nabralo kar nekaj odpadkov, tudi na težje dostopnih predelih.

Čiščenje na višini dobrih 2.500 metrov je bil zahteven zalogaj, zato so k sodelovanju povabili Planinsko zvezo Slovenije in Gorsko reševalno zvezo Slovenije, da so njihovi alpinisti in gorski reševalci vodili akcijo, pa tudi mnoge druge. Za prevoz opreme in odvoz smeti je poskrbela Slovenska vojska s helikopterjem, zbrane odpadke pa je v dolini prevzela Komunalna Bohinj.

Udeleženci akcije so pobrali približno 380 kilogramov odpadkov večinoma

starejšega datuma, starih več let oziroma celo desetletij, kar priča o tem, da so planinci vedno bolj ozaveščeni, saj danes večino smeti odnesejo s seboj v dolino.

Med odpadki je bilo največ konzerv, pločevink in

plastenk, prostovoljci pa so našli tudi ostanke starega smerokaza, izgubljen helikopterski tovor, novoletno girlando in ostanke razbitin letala, ki so povezani s tragično nesrečo manjšega letala, ki je v Triglavski

ledenik trčilo v osemdesetih letih. V sklopu akcije Očistimo naše gore, ki poteka pod okriljem Zavarovalnice Triglav, pa je bilo v zadnjih osmih letih v dolino prepeljanih že skoraj trideset ton odpadkov.

Prostovoljci so pobrali 380 kilogramov najrazličnejših odpadkov. / Foto: Zavarovalnica Triglav

Varstvo za vse otroke

V kranjski občini je v vrtcih dovolj prostora, na čakalnem seznamu so le otroci, ki potrebujejo varstvo kasneje med šolskim letom ali starši želijo varstvo zgolj v določeni enoti.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Za novo šolsko leto so javni vrtci, vrtci pri osnovnih šolah in koncesijski vrtci razpisali 654 mest, trenutno pa razpolagajo še s sedemdesetimi prostimi mesti. Na seznamu čakajočih je sicer še 149 otrok, od tega 129 iz kranjske občine. Gre za otroke, ki bodo potrebovali varstvo kasneje med šolskim letom ali pa za tiste, ki želijo prav v določen vrtec, prostora v njem pa ni. Prav tako je v petih zasebnih vrtcih v občini prostora za še 184 otrok.

»Glede na podatke lahko rečem, da je v občini poskrbljeno za varstvo prav vseh otrok. Tako smo dosegli cilj, za katerega smo se borili v zadnjih letih,« je ob začetku novega šolskega leta poudaril kranjski župan Boštjan Trilar in dodal, da so dodatno oblikovali še en oddelek prvega starostnega obdobja v enoti Mojca in v primeru interesa staršev se bo polovični oddelek prvega starostnega obdobja med šolskim letom v enoti Ostržek preoblikoval v celega. »Prav tako za odpiranje novih

Pred začetkom novega šolskega leta so kranjski župan Boštjan Trilar ter predstavniki Policijske postaje Kranj, Medobčinskega inšpektorata Kranj, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Kranj in Zveze združenj soferjev in avtomehanikov Kranj predstavili, kako je poskrbljeno za najmlajše.

prostorov spodbujamo zasebnike in koncesionarje,« je povedal župan Trilar in dodal, da bo šole v kranjski občini letos obiskovalo 630 prvošolcev, kar je 24 manj kot lani, skupaj pa bo osnovne šole obiskovalo 5422 otrok. Največ otrok, kar 1185, jih bo obiskovalo Osnovno šolo Simona Jenka, najmanj, le štirje, pa Podružnično šolo Podblica.

»Za zdaj je v osnovnih šolah še dovolj prostora, vendar demografski podatki kažejo, da bo število otrok v

osnovnih šolah naraščalo. Zato načrtujemo, da bi dobili tri dodatne oddelke na Osnovni šoli Staneta Žagarja, v načrtu je nadgradnja Osnovne šole Jakoba Aljaža, še letos pa se bodo začela dela pri prenovi nekdanje ekonomske šole, kjer bodo oddelki vrtca in šole,« je povedal župan Trilar in dodal, da trenutno v vrtcih in šolah šolah poteka več del, zlati energetske sanacije. Sredi šolskega leta naj bi bila v uporabi nova telovadnica v Stražišču, obeta pa se tudi

prenova nekdanje gradbene šole.

Ob začetku šolskega leta so različne preventivne programe med šolarji in na šolskih poteh predstavili predstavniki Policijske postaje Kranj, Medobčinskega inšpektorata Kranj, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Kranj in Zveze združenj soferjev in avtomehanikov Kranj, ki se bodo skupaj s starši potrudili, da bo pot v vrtce in šole tudi v novem šolskem letu čim varnejša.

Tretje vozilo za trbojske gasilce

Devetdeset let neprekinjenega delovanja Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Trboje so vaščani in člani društva počastili s slovesnostjo in prevzemom novega gasilskega vozila.

MAŠA LIKOSAR

Trboje – Prostovoljno gasilsko društvo Trboje so leta 1928 ustanovili človekoljubni vaščani, ki so vasi želeli zagotoviti varnost in ponuditi pomoč ljudem v stiski. Društvo, ki je na začetku štel 40 članov, je od samega začetka stremelo k zagotovitvi strokovne usposobljenosti in materialnih pogojev delovanja. V devetdesetih letih so kupili dve gasilski vozili, tokrat tretje, dve motorni brizgalni, zgradili so tudi gasilski dom in prostore za opremo ter izobraževanje članov.

Visoki jubilej devetdeset let delovanja so člani PGD Trboje obeležili s slavnostno prireditvijo, na kateri so se zahvalili vseh aktivnim in upokojenim članom za plemenito in požrtvovalno delo na področju preventive in požarne varnosti. Slavnostni govornik predsednik PGD Trboje Tomaž Rozman je poudaril

skromne, a vseeno spodbudne začetke. »Tradicija gasilstva se je v našem kraju prenašala od očetov na sinove, pozneje tudi na hčere. Ropot prve brizgalne je prikazal dejanski napredek v gasilstvu. Konjske vprege in vozove je zamenjal traktor, nato so sledili gasilski avtomobili, prvi, drugi, danes smo prevzeli že tretjega.« Osrednja govornika sta bila tudi predsednik Gasilske zveze Kokra

in poveljnik PGD Trboje Franc Draksler in župan Občine Šenčur Ciril Kozjek, ki je dejal: »Občina Šenčur se trudi, da vsem desetim gasilskim društvom na našem območju nudi čim boljše pogoje za delo, tako ste tudi člani PGD Trboje ob devetdesetletnici z našo pomočjo kupili novo gasilsko vozilo.« Župan je bil izbran za botra vozila, zato mu je tudi pripadla čast, da je predal ključ

Predsednik PGD Trboje Tomaž Rozman, župan Občine Šenčur Ciril Kozjek, poveljnik PGD Trboje Franc Draksler in voznik novega vozila Borut Oselj / Foto: Tina Dokl

novega intervencijskega vozila GVV-1 v roke poveljniku Drakslerju, ki je pojasnil, da je Občina Šenčur financirala sedemdeset odstotkov cene vozila. »Cena je okvirno znašala 98 tisoč evrov, Občina Šenčur je prispevala 68 tisoč evrov, preostalo smo zbrali krajanji in člani društva.« Novo vozilo je blagoslovil šenčurski kaplan Marko Mrlak.

Na slovesnosti so podelili tudi tri vrste priznanj. Gasilsko plamenico druge stopnje sta iz rok predsednika Gasilske zveze Gorenjska Tomaža Vilfana prejela Dominik Bohinec in Franc Draksler. Slednji je v imenu Gasilske zveze Kokra desetim članom PGD Trboje podelil priznanje gasilske zveze tretje stopnje. Podelili so tudi zahvalne listine, s katerimi so se zahvalili vsem dotedanjim predsednikom in poveljnikom, listino pa je za podporo in velik prispevek k razvoju PGD Trboje prejela tudi Občina Šenčur.

VODJA TISKARNE (m/ž)

Tiskarna je pomemben in zelo uspešen segment delovanja Mohorjeve družbe v Celovcu. Za vodenje tiskarne v Vetrinju pri Celovcu iščemo osebo s sledečim profilom:

- večletne poklicne izkušnje s področja tiskarstva (ofsetni tisk, digitalni tisk),
- vodstvene sposobnosti,
- hiter in učinkovit način dela,
- dvojezičnost – obvladanje nemščine in slovenščine.

Vaše naloge:

- povsem samostojno vodenje tiskarne,
- odgovornost za okrog 10 zaposlenih in njihovo vključevanje v načrtovano delo,
- komunikacija s strankami in kalkulacija cen in ponudb,
- pravočasna izvedba naročil v skladu z zahtevano kakovostjo in dogovorjeno količino.

V primeru, da vas zanima opisano delovno mesto, nam do 17. 9. 2018 pošljite vaše podlage na elektronski naslov: **direktion@mohorjeva.at**.

Trelleborg Slovenija, d.o.o.

V družbi **Trelleborg Slovenija, d.o.o.** proizvajamo in tržimo visoko kakovostne gumene tehnične izdelke in pnevmatike. Za okrepitev svoje ekipe vabimo k sodelovanju novega sodelavca/sodelavko za delovno mesto:

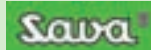
VODJA SKUPINE (m/ž)

ki bo zadolžen za upravljanje zahtevnejših proizvodnih linij, pripravo polizdelkov in pomožnih materialov, vodenje sodelavcev na proizvodnih kapacitetah, nadzor kakovosti in opravljanje dela (v 3-izmenskem ciklu), za ukrepanje v primerih odstopanj od načrtovanih delovnih procesov, za korekcije proizvodnih planov ter za nadzor materialnega pretoka v SAP-u.

Zaželeno: vsaj četrta stopnja izobrazbe strojne, elektro ali druge ustrezne smeri, poznavanje informacijskega sistema SAP, poznavanje dela z Microsoft Office, smisel za timsko delo, komunikacijske in organizacijske sposobnosti, natančnost in zanesljivost, ter samostojnost in odgovornost pri delu.

Nudimo možnost takojšnje in dolgoročne zaposlitve, redno in stimulativno plačilo, možnost strokovnega in osebnostnega razvoja, pridobitev novih delovnih izkušenj v mednarodnem okolju.

Vaše prijave pričakujemo do 16. 9. 2018 na naslovu **spelca.klancar@trelleborg.com** ali **zaposlitev@savatech.si**, ali pa po redni pošti na naslovu Trelleborg Slovenija, d.o.o., Škofjeloška 6, 4000 Kranj.

Trelleborg Slovenija, d.o.o.

V družbi **Trelleborg Slovenija, d.o.o.** proizvajamo in tržimo visoko kakovostne gumene tehnične izdelke in pnevmatike. Za okrepitev svoje ekipe vabimo k sodelovanju novega sodelavca/sodelavko za delovno mesto:

PLANER PROIZVODNJE (m/ž)

ki bo zadolžen za spremljanje zalog surovin, polizdelkov in izdelkov, planiranje nabave surovin in polizdelkov, planiranje proizvodnih kapacitet, pripravo procesnih nalogov za proizvodne linije, zagotavljanje delovne dokumentacije proizvodnih kapacitet, usklajevanje proizvodnih programov z naročili, spremljanje realizacije na procesnih nalogih in korekcije planov, nadzor materialnega pretoka, ter izdelavo analiz in poročil.

Zaželeno: vsaj višja stopnja izobrazbe strojne, organizacijske ali druge ustrezne smeri, poznavanje dela z Microsoft Office, smisel za timsko delo, analitične sposobnosti, komunikacijske in organizacijske sposobnosti, natančnost in zanesljivost ter samostojnost pri delu.

Nudimo možnost takojšnje in dolgoročne zaposlitve, redno in stimulativno plačilo, možnost strokovnega in osebnostnega razvoja, pridobitev novih delovnih izkušenj v mednarodnem okolju.

Vaše prijave pričakujemo do 16. 9. 2018 na naslovu **spelca.klancar@trelleborg.com** ali **zaposlitev@savatech.si**, ali pa po redni pošti na naslovu Trelleborg Slovenija, d.o.o., Škofjeloška 6, 4000 Kranj.

Krajevni praznik v Ljubnem

Ljubno – V domu športnega društva v Ljubnem so v petek pripravili slovesnost ob prazniku krajevnne skupnosti, ki ga obeležujejo v spomin na dan, ko so 24. avgusta leta 1941 Nemci v Ljubnem ustrelili pet domačinov. Na slovesnosti je predsednik sveta KS Brane Fajfar predstavil glavne dosežke preteklega leta pa tudi največje projekte, ki jih bili v Ljubnem izpeljali v času njegovega, zdaj že 12-letnega vodenja krajevnne skupnosti. Med dosežki letošnjega leta je poudaril urejen iztok kanalizacije v Suhem potoku, novo parkirišče za potrebe šole in cerkve ter urejene drenaže za odvajanje padavinskih voda in nove površine za šport in parkirišča v gramoznici. Ob tej priložnosti je krajevna skupnost podelila tudi tri priznanja. Prejeli so jih Irena Cvenkel za dolgoletno delovanje v svetu krajevnne skupnosti in prostovoljno delo v Otočah, Rok Marčun za dolgoletno delovanje v Svetu krajevnne skupnosti in ohranitev vaškega običaja Pod lipo ter družba Gorenjska gradbena družba, d. d., za dolgoletno uspešno sodelovanje in pomoč krajevni skupnosti.

Predsednik sveta Krajevne skupnosti Ljubno z nagrajenci: Rokom Marčunom, Ireno Cvenkel in Iztokom Tonejcem, ki je priznanje prevzel v imenu Gorenjske gradbene družbe.

Odprli Informacijsko točko

Gorenja vas – V Gorenji vasi bo jutri prvič mogoče obiskati Informacijsko točko, ki so jo odprli v stavbi Zadrúžnega doma. Informacijsko točko so uredili v okviru Zavoda Poljanska dolina ob podpori občine. »Na ta način želimo v našo dolino privabiti čim več turistov, ki bodo zdaj lahko na enem mestu dobili vse informacije o tem, kaj jim dolina ponuja,« je pojasnila direktorica zavoda Lucija Kavčič. Za Informacijsko točko imajo na voljo okrog 15 kvadratnih metrov velik prostor, v katerem bo ta čas na voljo predvsem promocijski material, v prihodnje pa naj bi ponudbo dopolnili z manjšo prodajalno spominkov in izdelkov s tega območja. Uradni delovni čas Informacijske točke bo ob sobotah med 9. in 15. uro. To pa ne pomeni, da je ne bo mogoče obiskati tudi zunaj delovnega časa, saj bo v poslovalnici kdo prisoten tudi med tednom, zagotavlja Lucija Kavčič.

Majerski smenj in kontrabant

Soriška planina – Ob koncu pašne in poletne sezone bodo na Soriški planini v nedeljo priredili Majerski smenj in kontrabant. Ob 9. uri bo pohod po poteh rapalske meje, po 12. uri bodo pripravili planinsko tržnico, odprto kuhinjo, kmečke igre ... in po 14. uri še zabavo s Tanjo Žagar.

Letos več sršenov in os

Čebelarji potrjujejo, da je letos več sršenov in os kot pretekla leta. Kranjski poklicni gasilci praktično vsak dan prejmejo klic na pomoč za odstranitev sršenjega ali osjega gnezda.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Dr. Peter Kozmus, strokovni vodja rejskega programa za kranjsko čebelo v Sloveniji in podpredsednik svetovne čebelarske organizacije Apimondia je potrdil, da je letos v naravi prisotnega veliko sadja, ki je osnovna hrana za ose, sršene ... »Že v tem času je v posameznih regijah os in sršenov več kot prejšnja leta, pričakujem pa, da se bo njihovo število v prihodnjih mesecih še povečalo.« Dr. Kozmus je še pojasnil, da čebelarji ose in sršeni ne povzročajo večje škode, a to v primerih, ko so čebelje družine dobro razvite in primerno oskrbovane. »V nasprotnem primeru se ne morejo učinkovito braniti in lahko postavijo tarča napadov, ropanj os, sršenov pa tudi sosednjih čebel. Drugače naši sršeni (*Vespa crabro*) v Sloveniji čebelarjem ne povzročajo večje škode, v primerjavi z azijskim sršenom (*Vespa velutina*), ki ga v Sloveniji (še) ni, se nam pa prek Francije in Italije vsako leto vztrajno približuje. Ta sršen je do evropskih čebel zelo agresiven in lahko uniči tudi močnejšo čebeljo družino in izprazni panj.«

Da je letos problematika sršenov in os velika, je potrdil tudi Andraž Šifrer,

V preteklosti se je že zgodilo, da so ljudje gnezdo poskušali tudi požgati in je prišlo do požara. Tega nikar ne počnite. / Foto: Cveto Zaplotnik

namestnik direktorja in vodja gasilske operative pri Gasilsko-reševalni službi Kranj: »Naša enota ima vsak dan vsaj en tovrsten dogodek. Občanom svetujemo, naj najprej sami poskušajo nevarnost (gnezdo) odstraniti in okoliško poškropiti s sredstvi, ki se dobijo v trgovini. Seveda naj pri tem početju ne bodo preveč pogumni, da ne bo prišlo do neljubih pikov. V preteklosti se je že zgodilo, da so ljudje gnezdo poskušali tudi požgati in je prišlo do požara. Tega nikar ne počnite. Gasilci se zaščitimo z ustrezno opremo, gnezdo odstranimo v posebno vrečko, potem pa sršene,

ose ... izpustimo v naravo, kjer si ustvarijo oz. poiščejo novo bivališče.« Vse primere pomoči doslej so gasilci obravnavali kot ogrožanje življenj, zato teh intervencij tudi niso zaračunali, kar bi lahko storili, če bi prepoznali, da nevarnosti ni bilo.

Odziv na pik sršena, ose ... je individualno pogojen, pri nekaterih osebah nastane na mestu vboda zgolj majhna otekline in rdečica, pri posameznikih se lahko razvije anafilaktični šok, življenje ogrožajoče stanje. Kot svetuje Barbara Urbanc, dr. med., iz Splošne bolnišnice Jesenice, pri lokalno omejeni reakciji pičeno mesto

hladimo z obkladki in potem namažemo s hladilnim gelom, ki je na voljo v prosti prodaji v lekarnah. Če je reakcija na pik sistemska in pride do šoka, težkega dihanja, padca tlaka, generalizirane koprivnice po celem telesu, je potrebno hitro ukrepanje in je treba takoj poklicati na številko 112, kjer se bodo ustrezno odzvali. Če pa je že znana alergija na pik, prizadeti ve, kaj storiti. Zdravnica več previdnosti po piku svetuje pri manjših otrocih in zato priporoča vsaj preventivni obisk pediatra, sploh če otroka boli, pride do mrzlice oziroma toksične reakcije.

Petič bodo dirkali z garami

Spodnja Senica – Društvo ljubiteljev starin Gare vabi na peto Dirko z garami za VN Senice, ki bo na Sp. Senici pri Medvodah jutri, 1. septembra, z začetkom ob 18. uri. Za zabavo bo poskrbela skupina La banda. Prijave za tekmovalce zbirajo na telefonski številki 031 896 620. Ekipo sestavljata dva tekmovalca, eden je na garah, drugi jih čim hitreje vozi, na polovici trase pa zamenjata vlogi. Proga je dolga petsto metrov. V primeru slabega vremena bo prireditev prestavljena na 8. september.

Krvavec pomaga družinam v stiski

Cerklje – Na Krvavcu so v začetku avgusta praznovali šestdesetletnico žičnice in ob tem pripravili dobrodelno akcijo z naslovom 60 centov za 60 let Krvavca, v sklopu katere so zbirali sredstva za dobrodelno organizacijo Anina zvezdica in socialno ogrožene družine. S prodajo vozovnic za žičnico so zbrali dva tisoč evrov, s čimer so nakupili šolske potrebščine in jih pred dnevi že predali Ani Lukner, ustanoviteljici Anine zvezdice.

Šušarska nedelja

tržiška je ena in edi(nstve)na

**od četrтка, 30. 8.,
do nedelje, 2. 9. 2018**

**brezplačno parkiranje
za obiskovalce**

Tržiška in slovenska čevljarska tradicija v novi preobleki

www.sustarska-nedelja.si

ZMOREŠ, MOČNEJŠA SI, KOT SI MISLIŠ!

Varna hiša Gorenjske nudi podporo, pomoč, pogovor in varno zatočišče ženskam in otrokom, žrtvam nasilja.

NE ODLAŠAJ IN POKLIČI: 051/200083
Od ponedeljka do četrтка od 8:00 do 18:00
in ob petkih od 7:00 do 13:00

PROGRAM OMOGOČAJO:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - 18 gorenjskih občin
- Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS
 - donatorji

Puštal privlačna točka ohladitve

Na desnem bregu Poljanske Sore v Škofji Loki je naravno kopališče Puštal, ki v vročem poletnem času velja za privlačno točko ohladitve in sprostitev tako za domačine in okoličane kot tudi za turiste.

MAŠA LIKOSAR

Škofja Loka – Poletje se poslavlja, a nekateri kopalci še vedno obiščejo naravno kopališče Puštal, kjer se lahko v varnem in mirnem okolju brezplačno predajajo vodnim radostim, berejo knjigo ali odmaknejo od hitrega mestnega življenja. Zaukali so nam, kaj jih na kopališču Puštal pritegne in kaj odvrne.

Mojci Bevc iz Ljubljane so znanci namignili, da je v Škofji Loki eno najbolj urejenih naravnih kopališč na Gorenjskem, ki ima lepo obnovljen lesen pomol in gostinski lokal. Puštal je prvič obiskala med kolesarskim izletom, nad njim je bila tako navdušena, da je na sproščen oddih tja povabila še prijateljico Zvonko Šenica iz Kamnika. »Všeč

nama je, da se lahko kopaš v reki, ki je dokaj čista in ni premrzla, hkrati pa omogoča tudi varen skok v vodo.« Pri izbiri naravnega kopališča se jima zdi bistvena okolica. »Tu je naravna še vedno popolnoma neokrnjena, spominja naju na otroštvo, ko smo se kopali v rekah. Všeč nama je, ker ni prenatrpano in prav vsak lahko najde svoj prostor pod soncem ali v senci. Tu dan res lahko preživiš brezplačno s knjigo v roki ali v sproščenem pogovoru s prijatelji.« Želita si, da bi bilo Puštalu podobnih kopališč več.

Maks Kustec iz Stare Loke in Nejc Arhar iz Virmaša sta Puštal med poletjem obiskala vsak dan. »Sem prideva, ker nama je doma dolgčas, tu pa se zamotiva, naplavava in ohladiva. Prednost je bližina in seveda brezplačen

Poleti se kopalci na lesenem pomolu kopališča Puštal nastavljajo soncu. / Foto: Tina Dokl

vstop, zato sva Puštalu tudi bolj naklonjena kot morju in bazenom.« Kot pravita, so mladim najbolj všeč »pene« – prostor ob mostu, kjer se

voda peni in kjer lahko skačejo v vodo. »Vedno preveriva, kam lahko skočiva, ali je voda dovolj globoka.« Tudi domačin Tine Škrbec

je skupaj z družino redni obiskovalec Puštala. »Če imamo čas, pridemo vsako popoldne, predvsem zato, da se otroci lahko igrajo in

uživajo v vodi.« Puštal se mu zdi urejen, a meni, da je še vedno veliko možnosti za izboljšanje. »Nekateri predeli ob reki so še popolnoma neurejeni in morda celo nekoliko nevarni, tudi parkirišče bi bilo potrebno obnove in ureditve.«

Turista Elana in Paul Cain iz Velike Britanije sta dva tedna dopustovala v Sloveniji, v tem času sta kar dvakrat obiskala Puštal. »Navdušena sva nad slovenskimi naravnimi kopališči, voda je kristalno čista. Prepotovala sva velik del Evrope in lahko bi rekla, da imate v Sloveniji najbolj čiste vode.« V reki se je kopal tudi njun kuža Boris. »Enkrat so naju opozorili, da kuža tu ne sme plavati, zato smo šli na drug konec, kjer Boris nikogar ni motil in je lahko brezskrbno čofotal.«

Nova igralnica velika pridobitev

V Vrtcu Železniki te dni zaključujejo ureditev dodatne igralnice, ki bo otroke sprejela 10. septembra. Za potrebe širitve vrtca je občina kupila sosednjo hišo, ki jo bodo dokončno preuredili prihodnje leto.

ANA ŠUBIC

Železniki – V Železnikih se je ob spomladanskem vpisu v vrtec pokazalo, da bo treba kar okoli trideset otrok zavrniti, zato je občina kupila stanovanjsko hišo za Osnovno šolo (OŠ) Železniki, tik ob vrtcu. Poleg 120 tisoč evrov kupnine je zagotovila še okoli 85 tisoč evrov za ureditev prostorov v pritličju, ki bodo 10. septembra nared za sprejem 14 otrok prvega starostnega obdobja. »Trenutno smo v vrtec sprejeli vse otroke, ki so do 1. septembra izpolnili

starostni pogoj. Na sprejem čaka še 17 otrok prvega starostnega obdobja, ki bi se vključili v tem letu, sedem pa do konca aprila 2019. Z odprtjem še ene igralnice bi tako lahko sprejeli skoraj vse prijavljene otroke,« je dejala Martina Markelj, vodja Vrtca Železniki, ki ga bo v novem šolskem letu obiskovalo 268 otrok.

»Uspelo nam je nemogoče. Izvajalec Les 3 Plus iz Kranja je obnovo začel 5. julija in jo končal do 24. avgusta, vključno z opremo prostorov,« je o

investiciji povedal Peter Košir z Občine Železniki. S celovito obnovo in preureditvijo so v pritličju poleg igralnice pridobili še razdelilno kuhinjo ter garderobe in sanitarije za otroke in zaposlene. Ta teden so po besedah Koširja potekala še manjša dela pri ureditvi okolice objekta, prav tako so urejali začasni dovoz do njega.

»To zgradbo smo že od nekdaj videli kot potencialno možnost za širitev vrtca. Pridobitev je vsekakor zelo pomembna. Prostor bo sicer treba še nekoliko urediti

in opremiti. Drobní inventar za igralnico že nabavljamo, načrtujemo pa tudi ureditev vrta, na katerem bo otroško igrišče,« je povedal France Rant, ravnatelj OŠ Železniki, pod okriljem katerega deluje tudi vrtec.

Občina namerava prihodnje leto v nadstropju objekta urediti še igralnico za starejše otroke. Poleg tega načrtujejo obnovo strehe, nov fasadni ovoj, teraso pred igralnico v pritličju in dokončno zunanjo ureditev, je napovedal Košir. S širitvijo vrtca v prvo nadstropje bi po mnenju ravnatelja utegnili zadostiti potrebam po otroškem varstvu v občini, saj se število rojstev ne spreminja bistveno, je pa to odvisno tudi od razpoložljivosti prostorov v OŠ Železniki, kjer že nekaj let gostujeta dva oddelka vrtca. Kot opozarja, je šolska stavba na meji zmogljivosti za sedanje število učencev, prostorska stiska pa naj bi se s šolskim letom 2019/2020 še povečala. S povečanjem števila oddelkov v šoli bi prostore, v katerih sta sedaj igralnici, morali nameniti za šolsko dejavnost, kar bi povzročilo pomanjkanje vrtčevskih kapacitet. »Občino že dalj časa opozarjamo na potrebo po dograditvi šole, za kar so načrti že bili izdelani,« je še dejal ravnatelj.

Vodja Vrtca Železniki Martina Markelj v novi igralnici. Septembra bodo tako lahko sprejeli vse otroke, ki izpolnjujejo starostni pogoj, kljub temu pa na čakalni listi ostaja še sedemnajst otrok za sprejem med šolskim letom. / Foto: Andrej Tarfila

Praznik na Javorniku in Koroški Beli

Slovenski Javornik – S polaganjem vencev v Parku talcev in odprtjem fotografske razstave v prostorih DPD Svoboda se danes ob 17.30 na Slovenskem Javorniku začne sklop praznovanj o prazniku Krajevne skupnosti Slovenski Javornik - Koroška Bela. Osrednje dogajanje bo v nedeljo, ko se bo opoldne začelo srečanje krajanov na Pristavi. Zbor pohodnikov bo pred kulturnim domom na Javorniku ob 9. uri, avtobusni prevoz bo z istega mesta organiziran ob 11. uri. V zabavnem programu, ki se bo začel ob 13.30, bo nastopil Hajni Blagne. Popoldan se bodo udeleženci srečanja lahko pomerili na športnih igrah. Če bo deževalo, pohod in prireditve na Pristavi odpadeta.

ADLER
APOTHEKE
Mag. pharm. Jutta Rosian

LEKARNA V BOROV LJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
telefon 0043/4227/2225 • faks 0043/4227/2572
adler@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

- Naročila za zdravlila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki
- Schüsslerjeve soli

GOVORIMO SLOVENSKO

Dr. Eva Rosian, Mag. Jutta Rosian in Tamara Rigelnik

ODPRTO:
pon. - pet., 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00
sob., 8:00 - 12:00

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

Vpišite
abonma
3.–15. 9.

Abonmajski program

Uprizoritve
Prešernovega gledališča

David Ives
Venera v krznu

Ivan Cankar
Ob zori

Kahlil Gibran
Prerok

Thomas Bernhard
Zabava za Borisa

+ gostujoča predstava
po vaši izbiri

Prešernovo gledališče
za prešernega duha!

Simultane likovne misli

V Mali galeriji Likovnega društva Kranj je na ogled razstava likovnih del koroškega umetnika Iztoka Šmajsa - Munijsa.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Tokratni razstavlja-vec Iztok Šmajsa - Munijsa, vizualni umetnik širokega ustvarjalnega razpona, prihaja iz Velenja in je eden tistih članov Likovnega društva Kranj, ki ne izhaja iz Kranja oziroma Gorenjske. V kranjsko društvo se je včlanil pred leti in se redno udeležuje skupinskih društvenih razstav. Šolal se je na Pedagoški akademiji v Ljubljani in v tujini – v Italiji in ZDA. Od leta 1980 je samozaposlen v kulturi in deluje na področju vizualnih umetnosti, glasbe, filozofije, poezije in fotografije. Leta 1993 je pridobil status umetnostnega kritika. V tujini, kjer je v preteklosti veliko razstavljal – in to počne še danes – se je uveljavljal z različnimi umetniškimi koncepti.

Lahko bi rekli v domači, torej društveni galeriji se Iztok Šmajsa - Munijsa tokrat že drugič predstavlja samostojno. Razstavo je naslovil Simultanost / Heterogenost no. 7 in je na neki način nadaljevanje preteklih razstav po Sloveniji. Gre za vizualnega umetnika, ki svojo kreativno energijo sprošča v risbi, sliki in fotografiji. Ampak njegova umetniška žilica in razmišljanje se tu ne zaključita. Tudi samo umeščanje del v prostor kot medsebojna igra ali sovpadanje so zanj nadaljnje

Umetnostna zgodovinarica Melita Ažman in umetnik Iztok Šmajsa - Munijsa na odprtju razstave / Foto: Igor Kavčič

točke, v katerih poskuša zaobjeti celoto oziroma jo smiselno in referenčno umestiti v dvogovor ali kontinuirano prehodnost del. Kot je ob razstavi zapisala umetnostna zgodovinarica Melita Ažman, Iztok Šmajsa - Munijsa sledi filozofiji neke globlje, mentalno ozaveščene stvarnosti. »Realno zaznavno in duhovno se povezujeta v odmaknjeni, distancirani, zavvedno-nezavedni poti meditativno obarvane zgodbe umetnika in njegovega jaza. Razpetost med dvema svetovoma – kot tudi miselnostjo – ga vodi po višji, mnogokrat nerazumljivi poti.«

Tokrat so pred nami dela z naslovom Simultanost / Heterogenost. Iz naslova razberemo, da gre za nadaljevanje njegovega že pred leti začetega raziskovanja z osrednjim naslovom Simultanost, kar razumemo kot istočasnost in hkratnost. V podnaslovu Heterogenost pa gre za razpredanje o neenotnih in raznovrstnih delih ali sestavnih elementih. Kot dodaja Ažmanova, je celota tako podvržena procesualnosti, sprotnosti in navdihu, ki ga umetnik črpa in prenaša na platno ali papir v določenem meditativnem stanju. Tako si v galeriji

ogledujemo neke vrste mandale, ki v svoji prvotni obliki kroga simbolizirajo popolnost, celovitost, enotnost, neskončnost in brezčasnost. Krog nima ne začetka ne konca, gre za stanje večnega ponavljanja, hkrati pa predstavlja tako makro- kot tudi mikrokozmos in čas. Razstava bo na ogled do 12. septembra, v Likovnem društvu Kranj pa so že v polnih pripravah na letošnji sedmi mednarodni Festival likovnih umetnosti, ki bo med 27. septembrom in 4. novembrom Kranj znova spremenil v najbolj likovno mesto v državi.

Slikali na Konjščici

Slikarska kolonija in razstava ob štiridesetletnici delovanja Likovne skupine KD Sava Kranj

IGOR KAVČIČ

Planina Spodnja Konjščica – Letos je že 16. leto na Konjšci, kot planino nad Trzičem imenujejo domačini, potekala slikarska kolonija, na kateri ustvarjajo člani Likovne skupine KD Sava Kranj in nekateri vabljeni slikarji. Savski likovniki letos beležijo svojo štiridesetletnico. Likovna skupina je bila ustanovljena leta 1978 skupaj s folklorno, literarno in filmsko skupino. Prve razstave so bile v takratni galeriji na Gaštejju.

Na Konjščico jih vsako leto povabi Jože Valenčič, tudi sam član likovne skupine, organizacijo kolonije pa zadnja leta podpre tudi Mestna občina Kranj. Letošnje jubilejne kolonije z nedeljskim odprtjem razstave

del so se udeležili člani Marjan Burja, Branko Škofic, Zdravko Purgar, Jože Valenčič in Izidor Vrhovnik - Dore, slikarski gostje pa so bili Vinko Bogataj, Štefan Remic, Metod Prašnikar, Boštjan Močnik in Alojzija Murn. Avtorjem je skupno

veselje do umetnosti v vseh oblikah, še zlasti pa do likovnega izražanja. »Tako kot so različni motivi, ki smo jih upodabljali na slikah, se razlikujejo tudi likovne govorice vsakega od nas. Eni smo bližje realizmu drugi impresionizmu, največ pa

slikamo v tehniki akvarela ter oljnih barv in akrila na platno,« je povedal Izidor Vrhovnik - Dore in dodal, da so njihovi motivi najpogostejše vzeti iz narave, blizu jim je arhitektura, nekateri pa posegajo tudi po figuralki; da je bistvo kolonije skupno druženje, izmenjevanje izkušenj, predvsem pa biti ustvarjalni tudi v prihodnje. Na koloniji ustvarjena dela naj bi v sodelovanju s KD Naklo razstavili v drugem delu septembra v Pavlinovi galeriji v Naklem.

Udeleženci kolonije na Konjščici / Foto: arhiv Likovne skupine KD Sava

Želijo si mladih nogometašic

Novo sezono so začele tudi članice ekip prve slovenske ženske nogometne lige. V nedeljo so odigrale tekme zaradi slabih vremenskih razmer sicer nepopolnega drugega kroga. Radomljanke s popolnim izkupičkom, zelo soliden začetek tudi za ekipo ŽNK Cerklje.

SAMO LESJAK

Cerklje – V državnem prvenstvu članic letos nastopa osem klubov, tudi dva gorenjska – Cerklje in Radomlje. Igrajo po trikrožnem modificiranem sistemu, prve štiri ekipe pa se uvrstijo v zaključne boje za prvaka najkakovostnejšega ženskega nogometnega ligaškega tekmovanja pri nas. Naslov prvakinja branijo nogometašice Olimpije Ljubljana. Poleg njih igrajo še ekipe Ankarana, Cerklje, Krim, Maribor, Pomurje, Ajdovščina in Radomlje.

Radomljanke so v novi sezoni dosegle že svojo drugo zmago, tokrat je bila ekipa Gregorja Moharja z 2 : 0 boljša od članic Ankarana, Zala Kuštrin pa je vknjižila že svoj tretji gol. Ekipa Cerkelj je prvenstvo začela z zmago v gosteh, in sicer prav proti Primorkam z obale, minulo nedeljo pa je bila na njihovi prvi domači tekmi na igrišču Nogometnega centra Velesovo z 0 : 2 boljša ekipa iz Maribora. Štajerke so odpor borbenih domačink zlomile v zadnjih 15 minutah tekme.

Vrh lestvice si po nepopolnem drugem krogu, tekma med Ajdovščino in Olimpijo je bila namreč zaradi slabega vremena prestavljena, delijo Pomurje, Radomlje in Maribor.

Članice ŽNK Cerklje s trenerjem Primožem Štrajharjem so pogumno krenile v novo sezono. / Foto: arhiv kluba ŽNK Cerklje

Naslednji krog bo v nedeljo, 9. septembra, ko ŽNK Cerklje potuje na gostovanje v Prekmurje, Radomljanke pa v Maribor. Že v sredo, 5. septembra, bo na sporedu četrtfinale slovenskega pokala. Nogometašice Cerkelj, ki jim je lani uspel preboj v polfinale, se bodo srečale z ekipo Krima, ekipa Radomelj pa bo gostila Mariborčanke.

Ženski nogometni klub Cerklje sicer uradno pod tem imenom nastopa od lani, v prejšnjih letih pa so dekleta zastopala NK Velesovo, kjer so dosegla nekaj zelo solidnih rezultatov. Po nekaj vzponih in padcih je klub pod taktirko aktivnega

in prizadevnega trenerja Primoža Štrajharja ponovno zacvetel in je trenutno na Gorenjskem edini ženski klub, ki na najvišjem državnem nivoju nastopa z ekipami vseh generacij, od najmlajših, ki jih vabijo k igri v šolah v Cerkljah, Šenčurju, Preddvoru in na Osnovni šoli Staneta Žagarja v Kranju, pa do članic. Klub večinoma sestavljajo igralkice iz celotne gorenjske regije, pred začetkom letošnje sezone so poskrbeli za nekaj okrepitev, s katerimi želijo klub še bolj približati vrhu državne lige. Zelo so zadovoljni z Nogometnim centrom Velesovo, ki se mu v

kratkem obetajo nove izboljšave (pokrito pomožno igrišče, umetna trava, žarometi), ki bodo marljivim dekletom omogočale večerne treninge. Velika zahvala gre v tem smislu zlasti Občini Cerklje, s katero odlično sodelujejo, pa tudi vsem donatorjem in sponzorjem, ki pomagajo. Predvsem pa gre za igro kot tako, h kateri želijo pritegniti čim več mladih igralk. Kot je dejal Primož Štrajhar, želijo dekletom nogomet predstaviti ne zgolj skozi perspektivo borbenosti in zmagovanja, temveč predvsem kot igro medsebojnega razumevanja in spoštovanja, potrpežljivosti in tudi zabave.

Najboljši slalomisti zbrani v Tacnu

Na savskih brzicah v Tacnu se ta konec tedna na tekmah svetovnega pokala merijo najboljši slalomisti in slalomistke na divjih vodah. Kot edini Gorenjec bo prvič letos med elito veslal Žan Jakše.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Mednarodna kajakaška zveza je serijo svetovnih pokalov v slalomu na divjih vodah vpeljala pred tridesetimi leti, sedemnajstič ga bo letos gostila Ljubljana, natančneje savske brzice v Tacnu. To bo četrta tekma svetovnega pokala v letošnji sezoni. Visoka pričakovanja imajo tudi v slovenski reprezentanci.

»Prijavljenih je 182 tekmovalcev iz 32 držav z vseh kontinentov. Akreditiranih je več kot štiristo oseb. Obetamo si zanimive boje v dveh disciplinah, in sicer klasičnem slalomu in ekstremnem slalomu,« je povedal Jakob Marušič, vodja tekmovanja. Svetovni pokal se bo začel danes s kvalifikacijami v vseh kategorijah, jutri bodo sledile polfinalne in finalne vožnje

Žan Jakše iz Vikrč je lani na svetovnem prvenstvu osvojil bronasto medaljo kot član slovenske slalomске kajakaške ekipe, v kateri sta bila še Peter Kauzer in Martin Srabotnik. Tekma v Tacnu pa bo zanj letos prva med elitno konkurenco.

kajakašic, kanuistov in mešanih dvojcev, v nedeljo pa še polfinalne in finalne preizkušnje kanuistk in kajakašev. V nedeljo popoldne bo sledilo še tekmovanje v ekstremnem slalomu na divjih

vodah. Vstopnice (cena je tri evre na dan) prodajajo na priporočilu.

Slovenski slalomisti so se na taccanskih brzicah doslej veselili že številnih zmag, visoka pričakovanja imajo tudi

letos. »Vsaj ena zmaga so rešali pričakovanja,« je dejal Jernej Abramič, vodja reprezentance, in posebej omenil Petra Kauzerja, Benjamina Savška, Luko Božiča, Evo Terčelj in Uršo Kragelj.

Priložnost za nastop na tekmi svetovnega pokala je tokrat prvič letos dobil edini Gorenjec v reprezentanci Žan Jakše. »Letos bo to zame prva večja tekma. Dobil sem priložnost in upam, da jo bom dobro izkoristil, da bom na domači progi odpeljal tako, kot znam,« je povedal tekmovalček z Vikrč, ki je lani enkrat že veslal v finalu tekme svetovnega pokala. »Z dobro vožnjo sem sposoben priti v finale. Bo pa to treba pokazati na vodi,« je še dodal.

Organizatorji so pripravili tudi spremljevalni program, tako da se v Tacnu obeta pester konec tedna.

V Kranj prihaja Maribor

Nogometaši Triglava bodo v nedeljo gostili vodilno moštvo Maribora, Domžalčani pa danes odhajajo v Celje.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi Telekom bodo konec tedna odigrali tekme sedmega kroga. Že danes Domžale odhajajo na Štajersko, kjer bodo gostovale pri Celju. Domžalčani v boju za vrh lestvice nujno potrebujejo nove točke. V nedeljo bo zagotovo zanimiva tekma v Kranju, ki se bo začela ob 16. uri. Ekipa Triglava bo namreč gostila vodilni Maribor. »Kot na vsaki tekmi bomo tudi tokrat šli na zmago. Mariborčane smo že znali prestrašiti in tudi presenetiti. Upamo, da bo tudi tokrat tako,« je pred tekmo povedal vezist Gašper Udovič.

Jutri in v nedeljo bodo nogometaši druge SNL odigrali tekme petega kroga. Roltek Dob bo jutri, v soboto, na

domačem igrišču ob 16.30 gostil nogometaše Ankarana Postojne, Kalcer Radomlje pa istočasno Jadran Dekani.

Ekipe v tretji SNL – center bodo konec tedna odigrale tekme tretjega kroga. Že danes je na sporedu tekma v Šenčurju, kjer bo Tinex Šenčur ob 20. uri gostili nogometaše Save Kranj. V soboto ob 16. uri bo Bled Hirter gostil Svobodo Ljubljana, ob 17. uri pa se bosta začeli tekmi Brinje Grosuplje – Komenda in Žiri – Zagorje.

Jutri se začne tekmovanje v gorenjski nogometni ligi. Vseh šest tekem bodo ekipe začele ob 18. uri, srečali pa se bodo Bohinj – Visoko, SIJ Acroni Jesenice – Zarica Kranj, Polet – Škofja Loka, Velesovo – Niko Železniki, Bitje – Preddvor in Šobec Lesce – Britof.

Kranjčani že ogrevajo led

VILMA STANOVNIK

Kranj, Jesenice – Prejšnji teden so z vadbo na domačem ledu začeli tudi hokejisti kranjskega Triglava. Minulo sredo so nato že odigrali pripravljalno tekmo, ko so gostili Slavijo Junior in jo premagali z rezultatom 3 : 1. Povedli so sicer gostje, nato pa je ekipa Triglava z goloma Maja Tavčarja in Naceta Vilfana slavila prvo zmago v novi sezoni. Nova tekma člansko ekipo čaka danes ob 20. uri, ko v ledni dvorni gostuje SŽ Olimpija. Obe tekmi bosta uvod v Pokal Slovenije, ki bo ob petdesetletnici

kranjskega kluba v ledni dvorani na Zlatem polju v Kranju na sporedu med 5. in 8. septembrom. Četrtfinalni pari pokala bodo znani v ponedeljek, 3. septembra, ko bo ob 12. uri opravljen žreb v Layerjevi hiši. Za naslov pokalnega zmagovalca se bodo potegovali: SIJ Acroni Jesenice, SŽ Olimpija, Slavija Junior, Triglav Kranj, Celje, MK Bled, Maribor in Hidria Jesenice.

Še pred pokalnim tekmovanjem nova prijateljska tekma čaka tudi hokejiste ekipe SIJ Acroni Jesenice, ki bodo v torek ob 19.30 v domači dvorani gostili Zell Am See.

Triatlonski praznik na Bledu

Bled – Na Bledu bo jutri, 1. septembra, tradicionalni praznik triatlona v Sloveniji – Triglav triatlon Bled. To bo finalna prireditev mednarodnega pokala Alpe Adria in Pokala štirih narodov. Slovenski tekmovalci se bodo na olimpijski ali standardni razdalji pomerili za naslove državnih prvakov kot tudi v na novo ustanovljenem Super pokalu Triatlonske zveze Slovenije. Otroci bodo tekmovali na Cici akvatlonu, rekreativci na Triatlonu za vsakogar, specialisti v štafetnem triatlonu za podjetja in združenja, najmlajši pa na tekmi poganjalčkov.

Medalja za mlade biatlonce

Kranj – Slovenska mladinska biatlonska reprezentanca je na poletnem svetovnem prvenstvu v Nove mestu na Češkem osvojila bronasto medaljo. Tretja je bila namreč mešana štafeta v postavi Polona Klemenčič, Nika Vindišar, Anton Vidmar in Alex Cisar.

Dva blejska kolesarja v deseterici

Bled – Na enodnevni mednarodni dirki od Hrvaške do Slovenije (Zagreb–Novo mesto) sta se izkazala kolesarja Kolesarskega kluba Bled. Matic Veber je bil na osmem mestu najboljši slovenski kolesar na dirki, Luka Pajek pa je bil z desetim mestom tretji najboljši Slovenec in je prvič v karieri osvojil točke UCI.

Družbi Larix GT šampionska nagrada

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V okviru mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma Agra v Gornji Radgoni je potekalo tudi ocenjevanje kmetijske mehanizacije in opreme, za katero je 29 podjetij prijavilo petdeset strojev. Šampionsko nagrado za novi izdelek iz tuje proizvodnje je prejela družba Larix GT iz Preddvora za traktor Lindner Lintrac 110. Poleg Larixa GT so bili uspešni še nekateri gorenjski izdelovalci in prodajalci kmetijske mehanizacije. Agromehanika iz Hrastja je dobila srebrni medalji za pršilnika AGP 400-600 PRO in AGP 1000-1200-PRO ter bronasto medaljo za pršilnik AGP 300-600R, Gorenc – Igor Stare s Spodnjega Brnika srebrno medaljo za drobilnik terasofter 300, Grapak A1 iz Strahinja zlati medalji za kosilnico

Claas disco 3200 F Move
in za balirko Claas Rollant
540 RC ter srebrno medaljo
za nakladalnik Kramer KL
25,5 T, Strojno ključavni-
čarstvo Simon Jeram iz Go-
renje vasi zlato medaljo za
avtomatski sirarski kotel in
srebrno medaljo za pinjo,
Trisa iz Lesc pa zlato me-
daljo za gozdarski zgibnik
Welte W130.

Ker so na letošnjem sejmu dali poudarek mladim kmetom in mladim s podeželja, so prvič izbrali tudi traktor po izboru mladih kmetov. Mladi kmetje so za ta laskavi naziv izbrali traktor Fendt 313 Vario, ki ga v Sloveniji zastopa podjetje Interexport s sedežem v Potoku pri Komeni. V ožji izbor sta se uvrstila tudi Agromehnika iz Hrastja s traktorjem Deutz Fahr 6130 TTV in Grapak A1 iz Strahinja s traktorjem Claas Arion 450.

Srečanje pridelovalcev koruze

Bitnje – Kmetijsko-gozdarski zavod Kranj bo v sodelovanju s Kmetijsko-gozdarsko zadrugo Sloga Kranj pripravil v sredo, 5. septembra, z začetkom ob 10. uri na Šiferjevi njivi v Bitnjah strokovno srečanje pridelovalcev koruze, na katerem bosta sodelavca zavoda Marija Kalan in Franc Pavlin predstavila kmetom letošnje pogoje pridelovanja koruze, razvojne značilnosti hibridov koruze, stroške pridelave, dolžino rezi in silirne dodatke pri siliranju koruze. Udeleženci si bodo lahko ogledali tudi poskusni nasad s sortami koruze, ki so jih prispevale semenarske hiše.

Priznanje Bertoncjevimi ovcam in Dolenčevi telici

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na kmetijsko-živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni podelilo nagrade najboljšim rejcem drobnice. Nagrado je prejel tudi Marko Bertonec iz Selc za ovce jezersko-solčavske pasme. Na sejmski razstavi goved pa so razglasili rezultate ocenjevanja telic rjave, lisaste in črno-bele pasme. Pri črno-beli pasmi je najboljšo oceno dobila telica Samara z Dolenčeve kmetije v Vrbnjah pri Radovljici.

TERENSKA KRVODAJALSKA AKCIJA – SEPTEMBER 2018

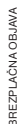
Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vabi,
da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite
septemberske terenske krvodajalske akcije, ki bo

V ČETRTEK, 6. SEPTEMBRA 2018,
v Domu krajanov Kokrica, Cesta na Brdo 30.

Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.

RKS Območno združenje Kranj
Bleiweisova 16, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 18 672

Začela z eno ovco in kozo

Zakonca Iza Dolinar-Krainer in Lojze Dolinar sta na Kupljeniku iz zapuščene kmetije »naredila« turistično kmetijo, ki jo je ugledni britanski časopis The Guardian uvrstil na seznam dvajsetih priporočenih turističnih ciljev v Srednji Evropi. Kot vsak začetek je bil tudi njun težak: začela sta z eno ovco in eno kozo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kupljenik – Ko sta se Iza in Lojze pred tridesetimi leti iz Kranjske Gore preselila v novo hišo na Kupljenik, kjer je Lojze tudi štiri leta odrasčal, sta začela dobresedno iz nič: z eno ovco, eno kozo, enim grabljami ... »Ker nisva odrasčala na kmetih, sva se vsega morala naučiti,« se Iza spominja časov oživljanja več kot dvajset let zapuščene kmetije, zdaj pa ponosno pove, da je kmetica – na kmetiji, na kateri obdelujejo okrog sedem hektarjev kmetijskih zemljišč, gospodarijo z enajstimi hektarji gozda, redijo osem odraslih in enajst mladih koz ter še šestnajst ovc, ki so na paši v Bohinju. Ko je Lojze postal tudi lastnik kmetije, sta staro hišo podrla, zgradila novo, v njej uredila tri apartmaje in dve sobi s skupno 15 ležišči ter pred 14 leti registrirala turistično dejavnost kot dopolnilno dejavnost na kmetiji. S turizmom na kmetiji sta uspela, obisk gostov se jima iz leta v leto povečuje, tudi v času krize ni upadel, vse več gostov se redno vrača, pridobivata pa tudi nove. »Med gosti je približno 95 odstotkov

Iza in Lojze

tujcev, prihajajo iz vsega sveta, tudi iz eksotičnih držav,« pove Lojze in našteva, kdo vse so bili že njihovi gostje: znani Izraelci – minister za kulturo, varuh človekovih pravic, znani zdravnik in slikar, češka zdravnica, ki pride trikrat ali štirikrat na leto in pomaga pri kmečkih delih na kmetiji. Letos pleti so jih gostje tudi opozorili na članek v uglednem britanskem časopisu The Guardian, ki je turistično kmetijo Dolinar-Krainer uvrstil

Glavna kmetijska dejavnost je reja koz in ovc.

Hiša za goste: v njej so trije apartmaji in dve sobi.

na seznam dvajsetih priporočenih turističnih ciljev v Srednji Evropi. Kot so zapisali v časopisu, je Kupljenik oddaljen od ljubljanskega letališča le eno uro vožnje, vendar se zdi, kot da bi gost na Kupljeniku vstopil v drug svet. Kmetija je obdana s travniki, gostje lahko pomagajo pri molži ali spravljanju sena, v ponudbi je organsko pridelan kozji sir ... Pred nedavnim so kmetijo obiskali s francoske televizije in pripravili članek o zelenem turizmu. »Bili so navdušeni, ko sem jih peljal na planinski pašnik, kjer sem molzel koze, in nad tem, kako smo potlej na kmetiji mleko predelali v sir,« pove Lojze, ki je štiri leta preživel v tujini in je javnosti znan tudi kot nekdanji harmonikar v ansamblu Gašperji.

»Gostje se zelo radi vključujejo v kmečka opravila, lahko molzejo koze, pomagajo pri predelavi kozjega mleka v sir. Predvsem tisti, ki prihajajo iz velikih mest,

zelo uživajo, nekako začuti-
jo stik z naravo.« pove Iza in
doda, da se na kmetiji pre-
pletata turizem in ekolo-
ško kmetovanje in da jim je
prav turizem omogočil reši-
ti kmetijo. Iz mleka izdelu-
jejo kozji sir, ki ga ponudi-
jo gostom za zajtrk, meso od
drobnice koristno porabijo
doma, ogrevajo se z drvmi
iz domačega gozda in iz raz-
ličnega sadja stiskajo so-
kove. Gostje se radi potika-
jo po okolici vasi, od koder
je lep razgled, se povzpnejo
na Babji zob, gredo do Ble-
da, a nekaterim je Kuplje-
nik le izhodišče za izlete po
Sloveniji – v Bohinjsko
Sočo in Kranjsko Goro, do
Postojnske jame in naprej
do morja.

»Prijetno je delati z gosti, v stiku z njimi se tudi veliko naučiš,« pove Iza in poudari, kako zelo pomembno je v turizmu znanje tujih jezikov. Iza, ki sicer izhaja iz Kranjske Gore, kjer je s turizmom »gor rasla«, dobro govori angleško, nemško in italijansko, Lojze, ki sicer poučuje psihologijo na kranjski gimnaziji, se lahko sporazumeva z gosti v angleškem in nemškem jeziku.

Na kmetiji so pred leti kupili nekaj dodatne zemlje, a možnosti za širitev na Kupljeniku za zdaj ni. Njihovi načrti so bolj usmerjeni v Kranjsko Goro, kjer podjetje, ki so ga ustanovili Iza, Lojze in njun sin Jurij, že ima dva gostinska lokala, v središču kraja pa gradi apartmajski objekt. Najstarejši sin Miha ima v najemu restavracijo Milka v Kranjski Gori, najmlajši sin Matija pa študira zgodovino, kot glasbenik sodeluje v italijanski skupini, poleti pa veliko pomaga staršem na Kupljeniku.

Zaradi hitre rasti zgradili večje prostore

Tržiško podjetje Orodjarstvo Knifc, izdelovalec kovinskih orodij za brizganje polimerov in polimernih izdelkov, je v Naklem zaključilo gradnjo proizvodno-skladiščno-poslovnega objekta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič, Naklo – Novi objekt Orodjarstva Knifc v Poslovni coni v Naklem s 3.200 kvadratnimi metri bruto površine zajema proizvodni obrat s sodobno tehnološko opremo in skladiščem ter predstavlja nov upravni sedež podjetja. Gradnjo objekta so zaključili v osmih mesecih, vrednost investicije znaša približno 3,4 milijona evrov, projektno-izvedbeni menedžment pa so zaupali podjetju Protim Ržišnik Perc.

Z dejavnostjo na področju orodjarstva in brizganja plastičnih mas je leta 1987 začel žal že pokojni Stanislav Knifc. Od skromnih začetkov v kleti domače hiše so dejavnost leta 2000 preselili v opuščene večje prostore v naselju Ravne v tržiški občini, kmalu so dodatno najeli še prostore na Mlaki v tržiški občini. Ker

Novi proizvodno-skladiščno-poslovni objekt Orodjarstva Knifc v Naklem

so se še naprej širili, so iskali nove možnosti, a najprej v domači občini. »Ker tržiška občina ni imela zadosti kapacitet in primernih zemljišč, smo se dogovorili v občini Naklo,« je pojasnila Jasna Knifc, prokuristka Orodjarstva Knifc, ki ostaja družinsko vodeno. Orodjarna kot njihova poslovna enota za zdaj ostaja na Ravnah, v srednjeročnem planu je predvidena tudi

njena preselitev, v Naklo pa so preselili proizvodnjo plastičnih kosov. Trenutno zaposlujejo 35 ljudi in glede na rast, ki jo pričakujejo, se bo to število sorazmerno povečevalo z rastjo podjetja. Kot je pojasnil direktor Orodjarstva Knifc Žiga Thomas Kogoj, izdelke večinoma izvažajo na tuji trg, največ v Nemčijo. Razvijajo in izdelujejo najrazličnejša orodja za brizganje termo

plastike. Specializirani so za brizganje tehnično kompleksnih plastičnih izdelkov, komponent za avtomobilsko in elektro industrijo ter manjše gospodinske aparate. »Naš moto je stremeti k inovativnosti, slediti razvoju in ostati opažen na trgu. V nasprotnem primeru, če ne vlagam v nove stroje, te doba tehnologije kmalu povozi,« sta še poudarila sogovornika.

Zamenjava na vrhu Invente

Dolgoletnega direktorja Elana Invente Miha Štera je zamenjal Klemen Prešeren. V upravi Elana razlogov za zamenjavo na vrhu hčerinskega podjetja za zdaj ne komentirajo.

MARJANA AHAČIČ

Begunje – Dolgoletni direktor Elana Invente Miha Šter ne vodi več podjetja, ki znotraj skupine Elan skrbi za opremljanje športnih igrišč in za inovativne rešitve na tem področju v Sloveniji in tujini. Kot je razvidno iz objavljenih podatkov o vodstvu družbe Elan na spletni strani, ga je na tem položaju zamenjal Klemen Prešeren. V upravi Elana razlogov za zamenjavo na vrhu hčerinskega podjetja do zaključka prodajnega postopka morejo komentirati.

Kot je znano, je že spomladi glavni izvršni direktor Elana Jeffrey John Tirman napovedal prodajo in pojasnil, da obstaja interes za nakup Elana kot celote, torej zimskošportne, navtične in vetrne divizije ter hčerinske družbe Elan Inventa. Kasneje se je izkazalo, da se bo Elan prodajal po delih. Najprej naj bi se zaključil prodajni postopek Elana Invente, proizvajalca športne opreme, sledila pa naj bi mu

še prodaja morske in vetrne divizije in na koncu še zimskošportne divizije.

Za nakup Elana Invente naj bi se med drugim zanimala podjetja Duol, proizvajalec športnih in industrijskih hal, Kovinc in Lesnina MG ter dva finančna sklada, a postopki še niso v sklepni fazi.

Kot je pojasnil direktor in lastnik podjetja Duol Dušan Olaj, so bili zainteresirani ponudniki pred kratkim pozvani, naj ponovno oddajo ponudbe.

Kot je povedal predsednik sindikata v Elanu Dušan Ferjan, trenutno niso napovedana kakršna koli odpuščanja delavcev, prav tako naj bi bila v vodstvenem kadru omenjena menjava trenutno edina. Na začetku meseca je bilo sicer v Elanu Inventi zaposlenih 25 ljudi, ki skrbijo za okoli šestdeset projektov v izdelavi v Sloveniji in tujini, med največjimi sta opremljanje arene v Dubaju, vredne šest milijonov evrov, in opremljanje velike dvorane na Danskem.

Na Brniku gradijo logistični center

1. stran

Prav avstrijski investitorji so bili tudi najbolj zaslužni za gradnjo nove ceste mimo letališča.

Prostorski akti za poslovno območje ob letališču so se sicer začeli pripravljati že leta 2000, načrtovanje iLogističnega centra

podjetja Cargo-Partner pa leta 2015, ko je investitorje in arhitekto pričakalo precej nezavidljivo stanje z nejasnim lastništvom in neustreznim urbanizmom. »Ta projekt je dokaz, da s sodelovanjem lokalne skupnosti, države, investitorja in mnogih drugih lahko uspemo,« je povedal Andrej Ržišnik iz

arhitekturnega biroja Protim, ki je logistični center tudi zasnoval.

Pri projektu je vseskozi tesno sodelovala tudi avstrijska gospodarska zbornica. Njen predstavnik Peter Hasslacher je poudaril, da je Slovenija za Avstrijo eden največjih gospodarskih partnerjev in da s Slovenijo opravijo

iLogistični center podjetja Cargo-Partner ob brniškem letališču bo stal 25 milijonov evrov in bo omogočil več kot sto novih delovnih mest. Gradnjo, ki se je začela pred nekaj tedni, bodo zaključili prihodnje leto.

več blagovne menjave kot denimo z mnogo večjo Rusijo. Prav tako so v lanskem letu avstrijski investitorji v Sloveniji izvedli kar četrtno vseh neposrednih investicij.

In zakaj so v podjetju Cargo-Partner za tako pomemben in drag projekt izbrali prav Slovenijo oziroma Zgornji Brnik? »V našem poslu ni pomemben le denar, ampak tudi zaupanje – in tega smo našli med ljudmi na tem območju. Veliko je k naši odločitvi prispevala tudi odlična geografska lega, saj bomo od tod oskrbovali partnerje po večjem delu Evrope,« pa je veseli dogodek včeraj sklenil Stefan Krauter, lastnik podjetja Cargo-Partner, ki ima svoje podružnice po vsem svetu, tudi v Sloveniji.

Kar 25 tisoč kvadratnih metrov velik logistični center ob brniškem letališču bo končan prihodnje leto. / Foto: Gorazd Kavčič

BKS Bank oktobra z novo poslovno enoto v Kranju

Kranj – V bančni podružnici BKS Bank v Sloveniji so napovedali, da bodo oktobra na Koroški cesti v Kranju odprli poslovno enoto, v kateri bo zaposlenih šest delavcev, ki bodo prebivalstvu in podjetjem ponujali vse storitve iz bančne ponudbe. Za odprtje poslovne enote so se odločili po tem, ko so aprila od GBD Gorenjske borznoposredniške družbe prevzeli borzno posredovanje in upravljanje premoženja za devet tisoč strank. Podružnica je v prvem polletju s poslovanjem ustvarila milijon evrov dobička, vloge strank, ki niso banke, pa je povečala za 18,5 odstotka. Uspešno je poslovala tudi hčerinska lizinška družba BKS-leasing, ki je od konca lanskega leta obseg poslovanja povečala skoraj za petino.

Skupina Triglav: premijska rast, a nižji dobiček

Kranj – Skupina Triglav je v prvem letošnjem polletju obračunala 575 milijonov evrov kosmate premije ali pet odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Premijsko rast je dosegla na vseh trgih (v Sloveniji v povprečju štiri odstotke) in tudi pri vseh vrstah zavarovanja, najvišjo, osem odstotno, pri zdravstvenih zavarovanjih. Ustvarila je 35,6 milijona evrov dobička pred obdavčitvijo, kar je bilo 16 odstotkov manj kot v primerljivem lanskem obdobju. Dobiček je bil nižji zaradi množičnih škodnih dogodkov in nižjega donosa od finančnih naložb.

Pridružite se uspešnim – najemite prodajni prostor v TC Merkur Primskovo
Cesta Staneta Žagarja 67, 4000 Kranj

- 114m²
- 1. nadstropje (poleg Lesnine)

www.merkurnepremicnine.si

T 04/258 70 00 E info@merkurnepremicnine.si

Pred šolo trčila v malčka

SIMON ŠUBIC

Žabnica – Voznica osebnega vozila je v sredo dopoldan na označenem prehodu za pešce pred osnovno šolo v Žabnici trčila v malčka, ki je cesto prečkal v spremstvu enega od staršev in se je pri tem lažje poškodoval. Policisti so ugotovili, da je povzročiteljica nesreče vozila za voznikom osebnega vozila, ki je otroku s staršem pred prehodom normalno ustavil, njej pa zaradi neupoštevanja pravil varne vožnje to ni uspelo in je vozilo pred seboj v izogib trčenju obvozila, pri tem pa na prehodu trčila v otroka.

»Sprva je kazalo, da je otrok huje poškodovan, kasneje pa je bilo ugotovljeno, da je utrpel lahke telesne poškodbe, kar pa vseeno ne zmanjšuje resnosti situacije. Gre za klasično

situacijo, ki običajno nastane zaradi vožnje na neustrezni varnostni razdalji ali prehitre vožnje, zaradi rabe mobilnih telefonov med vožnjo, ukvarjanja z radijem, nepozornostjo,« je povedal Bojan Kos, tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj, in poudaril, da je prehod za pešce neposredno pred šolo in vrtcem v Žabnici dobro viden.

»Voznike opozarjamo, naj se prehodom približujejo posebej previdno in omogočijo pešcem varno prečkanje ceste. Če pešec stoji pred prehodom, naj mu ustavijo in ne, kot se velikokrat dogaja, zgolj nekoliko zmanjšajo hitrost in odpeljejo mimo. Še nevarnejše so situacije, ko vozniki pešca, ki je stopil na prehod, obvozijo, namesto da bi se ustavili,« je še opozoril.

Policisti prejeli odpovedi

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjskim policistom, ki so julija med nočno izmeno popivali, v policijskem vozilu prevažali mladoletnico in ji celo prepustili volan, grozi, da bodo ostali brez zaposlitve v policiji. Na Policijski upravi Kranj so namreč ta teden potrdili, da so policistom že vročili odpovedi pogodbe o zaposlitvi, a postopki še niso končani, saj imajo policisti še možnost pritožbe. Policisti zato za zdaj še ostajajo delavci policije, ne smejo pa

opravljati svojega dela. Za neprimerno ravnanje kranjskih policistov julija letos je policija izvedela, ko je mladoletnica na družbenih omrežjih objavila posnetke nočnega dogajanja v policijskem vozilu, v začetku avgusta pa je zgodba prišla tudi v javnost. Interna preiskava je poleg tega razkrila še malomarnost policistov pri pisanju poročila o postopkih, opravljenih isto noč. Trojici policistov očitajo tudi ravnanja, ki imajo znake uradno pregonljivih kaznivih dejanj.

Tatova posnela kamera

Naklo – Kranjski policisti iščejo neznana tatova, ki sta minulo soboto iz trgovine v Naklem odtujila visokotlačni čistilec v vrednosti 550 evrov. Osumljenca je posnela varnostna kamera (na sliki). Če ju kdo prepozna, naj podatke sporoči kranjskim policistom na številko (04) 233 64 00 ali policiji na interventno številko 113 oziroma anonimni telefon 080 1200, pozivajo na Policijski upravi Kranj.

Eden od osumljenih tatvine / Foto: PU Kranj

Na Karavankah preverjali tovarna vozila

Kranj – Gorenjski prometni policisti so v torek na mejnem prehodu Karavanke poostreno nadzirali tovarna vozila. Preverili so 32 vozil, pri štirih pa so ugotovili nepravilnosti. Dve vozili sta bili opremljeni z izrabljenimi pnevmatikami, na enem od njiju je bil tudi nepravilno naložen tovor. Eno tovarno vozilo je bilo preobremenjeno s težo, en voznik tovarnega vozila pa je prekoračil največjo dovoljeno hitrost na avtocesti. Na eni od izrabljenih pnevmatik sploh ni bilo profila, voznik pa jo je potem zamenjal, so še dodali na Policijski upravi Kranj.

Obramba: sodišču lagali vsi

Obramba Dareja Gorjupa, domnevnega izsiljevalca škofjeloškega podjetnika, meni, da so sodišču v tej zadevi lagali vsi – tako obtoženi kot oškodovanec in priče.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Sojenje Ljubljanačnoma Dareju Gorjupu, obtoženemu goljufije in izsiljevanja škofjeloškega podjetnika ter preprodaje škodljivih stvari za zdravljenje, ter Goranu Glamočaninu, ki naj bi Gorjupu pomagal izsiljevati, se bliža h koncu. V sredo so na kranjskem okrožnem sodišču končali dokazni postopek in začeli podajati končne besede, ki jih bodo nadaljevali še danes. Okrajni državni tožilec Tilen Demšar je za prvoobtoženega predlagal enotno kazen sedem let zaporu ter podaljšanje pripora zaradi ponovitvene nevarnosti, za Glamočanina pa izrek pogojne kazni enega leta zaporu s preizkusno dobo treh let in stranske denarne kazni v višini petdeset dnevnik zneskov. Pooblaščenka oškodovanca Vlasta Perucci je dodatno predlagala, da sodišče ugodi premoženjskopravnemu zahtevku oškodovanega podjetnika, prvoobtoženemu pa naloži tudi plačilo stroškov pooblaščenec. V tej zadevi sta bila sicer na pogojni zaporni kazni že obsojena Marko Bitenc iz Ljubljane in Leonard Podgornik iz Lukovice, ki sta na sodišču priznala, da sta Gorjupu pomagala izsiljevati škofjeloškega podjetnika.

Tožilec Tilen Demšar je v končni besedi poudaril, da je Gorjup s pomočjo soobtoženih v treh letih od svoje žrtve, ki si jo je z grožnjami povsem podredil, na račun goljufije in izsiljevanja izmamil

skoraj šeststo tisoč evrov, kar je približno šeststo povprečnih neto plač, za kar je treba delati petdeset let. Ob tem je poudaril, da je prvoobtoženi skozi ves postopek spreminjal svoj zagovor, vse do glavne obravnave, na kateri se je prvič zagovarjal, da je toliko denarja od podjetnika dobil kot plačilo za spolne usluge, del pa kot darilo za nakup stanovanja. Tožilstvo takemu zagovoru ne verjame in sledi oškodovancu, ki je spolne odnose z Gorjupom odločno zanimal, pa tudi vse ostale priče so zavrnile možnost, da bi bil oškodovanec homoseksualec, je dejal Demšar.

»Popolnoma nesmiselno je, da bi si priznan in uspešen podjetnik plačeval spolne usluge na svojem domu, še posebej, ker je obtoženi Gorjup živel tudi po hotelih,« je povedal tožilec in ocenil, da želi Gorjup s takšnim zagovorom le škodovati podjetniku. Slednji je od Gorjupa želel le kupiti nekaj škatel tablet slovenskega proizvajalca, ki imajo podoben učinek kot viagra, nazadnje pa ga je Gorjup z izmišljenimi zgodbami zelo prestrašil in s tem za tri leta ujel v svojo past. Glede Glamočanina, ki trdi, da je za Gorjupa proti plačilu izvajal le varovanje in da mu je želel prijateljsko pomagati izviti se iz krempljev droge, pa je tožilec prepričan, da je bil vsaj Gorjupov posrednik pri dobaviteljih droge in da je vedel tudi za izsiljevanje podjetnika.

»Trdim, da so razen sodnega izvedenca v tej zadevi vsi – tako obdolženi kot

Tudi obtoženi Darej Gorjup bo imel danes še zadnjo priložnost, da nagovori sodni senat. / Foto: Gorazd Kavčič

oškodovanec in priče – lagali,« pa je sklepno besedo zastavil Gorjupov zagovornik Aljoša Štampar Stojin, ki je obtožbo in končno besedo tožilca označil za lari fari. Znova je tudi opozoril, da naj bi bili nekateri dokazi pridobljeni s kršitvijo ustavnih pravic obdolženega, zato je obramba že vložila ustavno pritožbo. Po odvetnikovih besedah bo sodni senat, ki ga vodi sodnica Milena Turuk, moral skrbno pretehtati vse slišano in se odločiti, kaj je laž in resnica, po njegovem mnenju pa najbolj držijo dejstva, ki temeljijo na številkah. Kot je dejal, tožilstvo vztrajno ponavlja, da je Gorjup od podjetnika v treh letih izmamil skoraj šeststo tisoč evrov protipravno pridobljene koristi, iz dokaznega gradiva pa je razvidno, da so na sodišču obravnavali le šest konkretnih dogodkov, »vrednih« okoli 99 tisoč evrov. »Za pol milijona evrov tožilstvo niti ne opiše, kako naj bi bili pridobljeni, niti ne ponudi nobenega dokaza,«

je opozoril. Po mnenju odvetnika, ki bo končni govor danes nadaljeval, prvoobtoženi govori resnico glede homoseksualnih odnosov s podjetnikom. Te je Gorjup po njegovem v predkazenskem postopku še želel prikriti, ko pa je videl, da so se vsi obrnili proti njemu, ni imel več razloga za skrivanje. »Tožilstvo govori o izsiljevanju, obramba pa pravi, da je šlo za plačilo spolnih uslug in darilo za stanovanje. Jemanje posojila in nudenje spolnih uslug pa nista kaznivi dejanji,« je med drugim poudaril odvetnik Štampar Stojin. V potrditev Gorjupovega zagovora je njegov zagovornik navedel tudi dejstvo, da je bil obtoženi pri oškodovancu v treh letih vsaj stokrat, lahko pa tudi dvestokrat, kot trdi Gorjup, pri čemer oškodovanec nikoli ni konkretno razložil, kaj sta počela in zakaj je obtoženemu izročal denar. »Obstajala je podrejenost oškodovanca do obdolženega, a le v seksualnem smislu,« je še ocenil odvetnik.

Policisti danes v zasedah ob cestah

Gorenjski policisti bodo danes na več kot štiridesetih točkah poostreno nadzirali promet.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti bodo danes dopoldne in popoldne izvedli dvourni poostrena nadzora prometa, s čimer želijo še dodatno opozoriti na skorajšnji začetek novega šolskega leta, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Prvi del nadzora bo potekal med 8. in 10. uro, drugi del pa med 13. in 15. uro, so napovedali. Kontrolne točke, skupaj jih bo 44, bodo postavili na območju celotne Gorenjske, pretežno pa gre za lokacije, ki so jih občani predlagali v akciji zbiranja podatkov o

nevarnih mestih na šolskih poteh, ki je potekala na Facebooku na strani gorenjske policije.

»V nadzoru bomo kontrolirali pešce, kolesarje in voznike vseh vrst vozil, pozorni pa bomo predvsem na pravilno uporabo prometnih površin, prečkanje ceste, omogočanje varnega prečkanja cest, hitrost, parkiranje v okolici šol in vrtcev, pripetost z zadrževalnimi sistemi in alkohol,« je napovedal predstavnik za odnose z javnostmi pri PU Kranj Bojan Kos in opozoril, da bo na Gorenjskem v ponedeljek v šolske klopi znova sedlo več kot

Gorenjski policisti bodo danes v okolici šol pozorni tudi na hitrost. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

35 tisoč otrok in mladostnikov, ki bodo spet vsakodnevno uporabljali prometne

površine kot pešci, kolesarji, mopedisti, potniki v vozilih ...

AVGUST 2018

► 14. stran

LUK
LJUDSKA UNIVERZA KRANJ

IZOBRAŽEVANJE ZA LASTEN RAZVOJ IN VEČ MOŽNOSTI

VPIŠITE SE V SEPTEMBRU

www.luniverza.si

 04 280 48 00

cilj je blizu

NOVE POKLICNE POTI:

- Bolničar-negovalec
- Tehnik varovanja ...

STROKOVNA USPOSABLJANJA:

- Socialni oskrbovalec na domu
- Računovodja/knjigovodja
- Mladinski delavec
- Organizator poslovanja ...

JEZIKOVNI TEČAJI:

- Skupinski
- Individualni
- Na vseh stopnjah evropske jezikovne lestvice ...

TEČAJI IN DELAVNICE ZA RAZVOJ KOMPETENC:

- Javno nastopanje
- Ličenje za vsak dan
- Meditacija
- Nevro-lingvistično programiranje
- Japonski lifting ...

PROGRAMI ZA STAREJŠE:

- Zgodovina na kraju samem
- Meditacija
- Keramika in uporabno lončarstvo ...

UGODNOSTI

-100€*

za Kranjčane

-20€**

s kuponom s hrbtne strani računa megamarketa Interspar

-10%***

za obisk drugega tečaja

* Za Kranjčane za vpis v programe za pridobitev izobrazbe, jezikovne tečaje in strokovna usposabljanja.
 ** Za vpis v programe za pridobitev izobrazbe, jezikovne tečaje, strokovna usposabljanja ter tečaje in delavnice za razvoj kompetenc.
 *** Za vpis v tečaje in delavnice za razvoj kompetenc ter v programe za starejše.

Akcije in popusti se NE seštevajo.
Razen Akcija Megamarket Interspar.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Učimo se vse življenje

◀ 13. stran

Ponudniki izobraževanj so različne ustanove, kot so ljudske univerze, srednje šole, ki izobražujejo odrasle, zasebne ustanove, višje in visoke strokovne šole ter fakultete, zavodi, društva, univerze za tretje življenjsko obdobje, knjižnice in druge ustanove, ki izvajajo raznovrstne programe formalne-

ga in neformalnega izobraževanja za odrasle. Na brezplačni, neprofitni spletni strani Kam po znanje (<http://pregled.acs.si>) je objavljena že najnovejša izobraževalna ponudba (tudi za Gorenjsko), ki bo na voljo odraslim v šolskem letu 2018/2019. Mag. Peter Beltram iz ACS je opozoril, da bi morali vprašanje povezanosti kon-

cepta vseživljenjskega učenja nameniti tudi začetnemu izobraževanju mladine, saj je prav od tega odvisno, koliko bo mladež po koncu šolanja usposobljena in dovzetna za neprestano nadaljevanje učenja in pridobivanje znanj, spretnosti in veščin. »Pri tem je treba poudariti, da je primernost podlage za vseživljenjsko učenje, ki si jo pridobimo v

procesu začetnega izobraževanja, tesno povezana s stopnjo dokončane izobrazbe: nižja kot je, težje bomo znanje obnavljali in nadgrajevali; neredko se svojih vrzeli v znanju sploh ne bomo zavedali. Velja prepričanje, da je šele dokončana štiriletna srednja šola tista raven izobrazbe, po in nad katero smo nekako usposobljeni za vseživljenjsko učenje,« je

dejal Peter Beltram, ki meni, da je smiselno izobraževanje odraslih, tudi znotraj koncepta vseživljenjskega učenja, razdeliti na tri ravni in različne namene. Kot prvo je poudaril zastarevanje znanja pri opravljanju delovnih nalog: »Izjemen razvoj znanosti in tehnologije zahteva stalno obnavljanje znanja in veščin. Znanje, ki smo si ga pridobili v procesu rednega izobraževanja, je nujno treba stalno obnavljati, dopolnjevati, prilagajati novostim. Tovrstno izobraževanje odraslih opredeljujemo kot usposabljanje za potrebe dela.« Kot drugo je Beltram poudaril nadgra-

nepogrešljivi tudi: sporazumevanje v tujih jezikih, zmožnost pridobivanja in selekcioniranja informacij, socialne veščine ipd. Vsa ta področja pokriva t. i. neformalno splošno izobraževanje odraslih.«

Največja kampanja: Teden vseživljenjskega učenja

Najobsežnejša in najodmevnejša promocijska kampanja na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji je Teden vseživljenjskega učenja (TVU). »Vsakoletni projekt usklajujemo na ACS in ga prirejamo v sodelovanju s stotinami ustanov, skupin

Gimnazija Kranj

Znanje ostane.
Pridobite ga
na Gimnaziji Kranj.

Septembra
vpis v
maturitetni
tečaj za mlade,
izobraževanje
odraslih in
jezikovne
tečaje
za odrasle.

Več informacij na
www.gimkr.si,
eva.gasperlin@guest.arnes.si
ali 04/281 17 16.

Delež odraslih, ki se so vključili v izobraževanje (raziskava iz leta 2016), upada s starostjo. V skupini 18 do 24 let se je izobraževalo 81 odstotkov oseb, v skupini od 25 do 49 let je ta odstotek segel malo čez petdeset odstotkov, med 50. in 64. letom se jih je izobraževalo 33 odstotkov, med 65–69-letniki pa le še 16 odstotkov. Rezultati raziskave so tudi pokazali, da je bilo med odraslimi (od 18. do 69. leta) z doseženo največ osnovnošolsko izobrazbo le 19 odstotkov vključenih v izobraževanje, s srednješolsko izobrazbo je bilo takšnih 43 odstotkov, s terciarno izobrazbo pa že 69 odstotkov.

jevanje izobrazbe, saj velik delež prebivalcev v mladosti ni imel interesa ali možnosti, da bi si pridobil stopnjo izobrazbe, s katero bi lahko vse življenje opravljal poklic, ki bi zadovoljivo izpolnjeval ambicije in omogočal želeno kakovost življenja. Zato se veliko ljudi v poznejših letih odloči, da svojo izobrazbo nadgradijo in si tako povečajo možnosti za zahtevnejše, zanimivejše in tudi bolj plačano delovno mesto. V tem primeru gre za formalno izobraževanje odraslih. Tretja raven, kot jo opredeljuje Peter Beltram, so zahteve sodobnega življenja: »Kakovost življenja je vedno bolj povezana z aktivnim sodelovanjem v družbe-

in posameznikov po vsej državi pa tudi onkraj naših meja. Z njim opozarjamo na vseprisotnost in pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. V maju, v razširjenem terminu pa vse do konca junija, je na tisoče brezplačnih izobraževalnih svetovalnih, družabnih, kulturnih in drugih dogodkov navduševalo najširšo javnost in jo na ta način poskušalo pritegniti k učenju. Poseben pomen znotraj TVU ima Parada učenja – Dan učečih se skupnosti, ko na mestnih trgih in drugih javnih mestih vabijo najširšo javnost stojnice, zanimivi odrski nastopi,

»Vprašanje povezanosti koncepta vseživljenjskega učenja bi morali nameniti tudi začetnemu izobraževanju mladine, saj je prav od tega odvisno, koliko bo mladež po koncu šolanja usposobljena in dovzetna za neprestano nadaljevanje učenja in pridobivanje znanj, spretnosti in veščin.«

nem (informiranost, aktivno državljanstvo) in družabnem življenju (kultura v najširšem smislu, sodelovanje in povezovanje na najrazličnejših področjih). Vse to je vedno bolj pogojeno s posedovanjem nekih temeljnih zmožnosti, spretnosti ali veščin, ki omogočajo obvladovanje vsaj nekaterih procesov, ki sta jih na vsa ta področja vpeljali informacijska in telekomunikacijska tehnologija. Poleg seznanitve vsaj z osnovami računalništva pa postajajo vedno bolj

delavnice ...« je pojasnila Erika Brenk. Samo na Gorenjskem so bili letos v TVU štirje področni koordinatorji, to vlogo so prevzele ljudske univerze na Jesenicah, v Kranju, Škofji Loki in Trzinu; 166 izvajalcev je od 11. maja do 30. junija izpeljalo 543 dogodkov. Paradi učenja sta potekali na Jesenicah in v Kranju, koordinirali sta ju kranjska in jeseniška ljudska univerza. V sklopu TVU podeljujejo tudi priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih.

AKTUALNO

V šole se vrača otroški vrvež

V ponedeljek se za skoraj devetnajst tisoč gorenjskih osnovnošolcev in približno šest tisoč srednješolcev začanja novo šolsko leto. Največja novost se obeta staršem polnoletnih dijakov, ki bodo morali dobiti pisno soglasje, če bodo želeli, da jih šola obvešča o otrokovem šolskem delu.

MATEJA RANT

V novem šolskem letu bo v šolske klopi na 34 matičnih šolah in 39 podružnicah na Gorenjskem znova sedlo 18.979 učencev, od tega 2243 prvošolcev. Gorenjske srednje šole bo po zdaj znanih podatkih, dokončni bodo namreč znani šele oktobra, v prihodnjem šolskem letu obiskovalo približno šest tisoč dijakov, od tega bo skoraj 1700 dijakov prvega letnika. Novo šolsko leto prinaša novosti tako vrtcem kot osnovnim in srednjim šolam. V vrtcih uvajajo možnost financiranja krajših programov v obsegu 240 ur, saj želijo, da bi se zlasti v letu pred obveznim vstopom v osnovno šolo v vrtec vključilo čim več otrok, pojasnjujejo na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Krajši programi bodo namenjeni izključno otrokom, ki leto pred vstopom v osnovno šolo še niso obiskovali vrtca, pri čemer bodo skrajšani programi za petletnike brezplačni. V osnovnih šolah pa začneta z novim konceptom razširjenega programa, in sicer gre za nov izvedbeni način podaljšanega bivanja – znotraj posameznih šol bodo iskali najboljše načine njegovega izvajanja, da bi čim bolj osmislili popoldanski del in ga naredili

V ponedeljek bodo šolarji po počitnicah znova sedli v šolske klopi. / Foto: Gorazd Kavčič

bolj preglednega, je na nedavnem srečanju ravnateljev na Brdu poudarila ministrica za izobraževanje, znanost in šport Maja Makovec Brenčič. Skozi razširjeni program bodo med drugim učencem omogočili dodatne ure gibanja. V 127 šolah tako z novim šolskim letom začneta s preizkusom vsakodnevne 45-minutnega gibanja v sklopu podaljšanega bivanja. Poleg tega bodo na dvajsetih osnovnih šolah

poskusno vrnili obvezno učenje dveh tujih jezikov v zadnji triadi devetletke, obenem pa bo na teh šolah ob soglasju staršev za prvošolčke obvezno učenje prvega tujega jezika, so pojasnili na ministrstvu za izobraževanje. »Osnovni namen poskusa je preveriti različne izvedbene modele prenovljenega koncepta razširjenega programa in izvajanje obveznega prvega tujega jezika v prvem razredu in drugega tujega je-

zika v sedmem razredu. Dvajset šol bo poskus izvajalo v celoti, 155 šol pa le enega od predvidenih sklopov, ki vključuje zlasti dejavnosti s področja gibanja in zdravja.« Precej novosti se v novem šolskem letu obeta tudi na področju srednješolskega izobraževanja. Šole, ki izvajajo program splošne gimnazije, se bodo lahko odločile za izvedbo izbirnega dela programa z vključitvijo interdisciplinarnih te-

matskih sklopov. Namenjeni bodo poglobljanju znanja pri posameznih predmetih in razvoju kompleksnih znanj na osnovi potrjenih učnih načrtov. V veljavo pa bodo stopile tudi spremembe nekaterih pravilnikov na področju srednjega šolstva, ki so med drugim posledica uveljavitve evropske uredbe o varstvu osebnih podatkov. Predvsem so jasneje opredelili razmerje med polnoletnimi dijaki in starši, ki bodo morali po novem dobiti pisno soglasje dijakov, če bodo želeli imeti vpogled v podatke, povezane z njihovim izobraževanjem, torej v ocenjevanje, vzgojno ukrepanje, napredovanje in podobno. Spremembe pravilnikov pa prinašajo tudi nekatere spremembe pri načinu izrekanja vzgojnih ukrepov. »Med drugim po novem ni več dosedanjega stopnjevanja vzgojnih ukrepov,« so razložili na ministrstvu in dodali, da je bil doslej ukor razčlenjen na tri stopnje glede na težo kršitve, in sicer na ukor razrednika, ukor oddelčnega učiteljskega zbora in ukor učiteljskega zbora. Po novi ureditvi pa v pravilniku ni posebej opredeljena razčlenitev ukora, pač pa se ta vzgojni ukrep poimenuje glede na to, kdo ga izreče, in sicer je to ukor razrednika ali ukor ravnatelja.

V šolo s (pre)težkimi torbami

Pri večini slovenskih osnovnošolcev teža šolskih torb tudi po ugotovitvah strokovnjakov presega deset odstotkov njihove telesne teže, kolikor znaša mednarodno sprejemljiva meja, opozarjajo v društvu Indijanez.

MATEJA RANT

V omenjenem društvu si zato že več kot dve leti v okviru projekta Naj torba ne bo borba vztrajno prizadevajo, da bi osnovnošolcem olajšali breme, ki ga predstavljajo njihove šolske torbe. »Izmerili smo namreč, da v Sloveniji večina osnovnošolcev prenaša torbe, težje od deset odstotkov otrokove telesne teže, kolikor je mednarodno sprejemljiva meja, ki so jo potrdili tudi slovenski strokovnjaki. Večja teža je namreč nevarna zdravju in razvoju otrok,« poudarja predsednik društva Indijanez Ramiz Derlič. V preteklih dveh letih so zato predstavniki društva izvajali vrsto aktivnosti, s katerimi so opozarjali na ta

problem. Med drugim so obiskovali šole, starše in učitelje, tehtali otroke in

njihove torbe, pred parlamentom nagovarjali poslance in jim naložili bre-

Pri večini slovenskih osnovnošolcev teža šolskih torb tudi po ugotovitvah strokovnjakov presega deset odstotkov njihove teže, kolikor znaša mednarodno sprejemljiva meja.

me, sorazmerno teži šolskih torb, ki jih prenašajo slovenski učenci, ter se obrnili tudi na ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. A kljub temu se ni veliko spremenilo, razočarano ugotavljajo v društvu. A odločeni so vztrajati. Tako so se že v lanskem šolskem letu lotili pilotnega projekta na eni od slovenskih šol, na kateri so se z različnimi dejavnostmi intenzivno lotili zmanjševanja teže šolskih torb, pozivali pa so tudi k izbiri primernih šolskih torb. Želijo si, da bi enak pristop v prihodnje uvedli na vseh šolah v Sloveniji. Rezultati, ki so jih dosegli, so namreč presegli njihova pričakovanja. Z začetnih 86 odstotkov otrok, ki so prenašali pretežke torbe na izbrani mari-

borski šoli, jim je že v prvem delu enoletnega pilotskega projekta število otrok s pretežkimi torbami uspelo zmanjšati za petino. Pri ozaveščanju javnosti se opirajo tudi na mnenja strokovnjakov. Med drugim navajajo Brigito Koren, ki opozarja, da kakršno koli breme na hrbtu, ki presega 15 odstotkov otrokove telesne teže, predstavlja visoko tveganje za okvare hrbtenice ter druge težave, kot so glavoboli, motnje koncentracije in ne nazadnje tudi slabši šolski uspeh. Zelo nazorna je glede teže šolskih torb Ivica Flis Smaka: »Hrbtenica je kot obešalnik: ko daš na obešalnik en plašč, je še vse v redu. Ko daš drugega, se začne kriviti. In ko daš tretjega, se začne šibiti, pokati, lomiti ...«

Ljudska Univerza Škofja Loka

Podpora izobraževanju
Središče za samostojno učenje
Center za svetovanje in vrednotenje znanja zaposlenih Gorenjske ISIO – Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih

Izobraževanje za pridobitev izobrazbe
Osnovna šola za odrasle
Srednješolski programi izobraževanja
Trgovec (SPI)
Bolničar-negovalec (SPI)
Administrator (SPI)
Ekonomski tehnik (SSI)
Ekonomski tehnik (PT in PTI)
Predšolska vzgoja (SSI)
Predšolska vzgoja (PT)
Tehnik računalništva (PT)
Gastronomija in turizem (SSI)
Gastronomija (PTI)
Maturitetni tečaj oz. Priprava na splošno maturo
Dodiplomski študijski program
Visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje
Predšolska vzgoja
Podiplomski študijski program
Magistrski študijski program 2. stopnje
Inkluzivna pedagogika
Študijski program za izpopolnjevanje
Pedagoško-andragoško izobraževanje

Strokovno izobraževanje
Knjigovodja/knjigovodkinja
Računovodja/računovodkinja za manjše družbe, samostojne podjetnike in zavode
Socialni oskrbovalec/socialna oskrbovalka na domu
Tečaj za voznike viličarjev
Preizkus znanja za upravljanje elektro paletnih viličarjev
Varno upravljanje mostovnih dvigal

Splošno izobraževanje
Študijski krožki
Branje za znanje in branje za zabavo
Usposabljanje za življenjsko uspešnost
Programi za pridobitev temeljnih in poklicnih kompetenc - Znanje nas aktivira
Programi splošnega izobraževanja in svetovanje v Lokalnih učnih središčih
Tečaji slovenskega jezika za tujce
Tečaji slovenskega jezika I. - III. stopnje

www.lu-skofja-loka.si

VARNOST

Otrokom vedno prepustite prednost

Ravnanje otrok usmerjajo predvsem radovednost, čustva in dogajanje okoli njih, manj pa razum, zato morajo biti vozniki nanje vselej pozorni in jim vedno prepustiti prednost na prehodih za pešce, opozarjajo na Agenciji za varnost prometa.

SIMON ŠUBIC

Od ponedeljka bodo ceste spet polne otrok, na kar so v zadnjih dneh že začeli opozarjati z različnimi preventivnimi aktivnostmi. Mednje sodi tudi nacionalna preventivna akcija Začetek šolskega leta, ki poteka od 27. avgusta do 9. septembra, vodi in koordinira pa jo Agencija za varnost prometa (AVP). Namenjena je varni vključitvi otrok v promet, zato bodo v tem času voznike še dodatno pozivali k večji previdnosti in strpnosti vožnji, s pomočjo 24 novih prikazovalnikov hitrosti »Vi vozite«, ki so jih pred dnevi na podlagi javnega poziva podelili občinam (med njimi tudi Občini Gorje), pa želijo še dodatno omejiti hitrosti v bližini vrtcev in šol, so sporočili na predstavitvi nove nacionalne preventivne akcije. Prikazovalniki hitrosti so se namreč v preteklosti že pokazali kot učinkovito sredstvo za takojšnje zmanjšanje povprečnih hitrosti, predvsem v naseljih in okolici šol, vrtcev in igrišč.

»Lanski september je bil najuspešnejši mesec v zadnjih nekaj letih, ko smo zabeležili le eno smrtno žrtev, med otroki nobene, in želim si, da tako tudi ostane,« pravi Igor Velov, direktor Agencije za varnost prometa (drugi z leve).

kovito sredstvo za takojšnje zmanjšanje povprečnih hitrosti, predvsem v naseljih in okolici šol, vrtcev in igrišč.

»Lanski september je bil najuspešnejši mesec v zadnjih nekaj letih, ko smo zabeležili le eno smrtno žrtev, med otroki nobene, in

želim si, da tako tudi ostane. K temu so zagotovo pripomogle številne preventivne aktivnosti, ki jih AVP intenzivno in kontinuirano izvaja v sodelovanju s policijo, lokalnimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, nevladnimi organizacijami in drugimi deležniki,« je povedal direktor AVP Igor Velov.

Na AVP poudarjajo, da otroci spadajo med ranljivejše udeležence v prometu, saj v promet vstopajo s svojimi razvojnimi značilnostmi, kot so telesne sposobnosti, kognitivne sposobnosti, emocije in motivi, ki lahko velikokrat pripeljejo do napak v njihovem ravnanju in so zato bolj ogroženi. Ker so manjši, imajo ožje vidno polje kot odrasli, zato kasneje opazijo vozila z leve ali desne. Težje tudi določijo smer, iz katere prihaja zvok vozila, ter ne znajo dobro presoditi hitrosti vozil in razdalj. Prepričani so tudi,

da jih voznik vidi, če oni vidijo vozilo, in mislijo, da se lahko ustavi tako hitro, kot se sami. Njihovo ravnanje usmerjajo predvsem radovednost, čustva in dogajanje okoli njih, manj pa razum, zato morajo biti vozniki nanje vselej pozorni in jim vedno prepustiti prednost na prehodih za pešce. »Najmanj, kar lahko naredimo za varnost vseh nas in še posebej otrok, je, da v naseljih zmanjšamo hitrost in vedno ustavimo pred prehodom za pešce,« je poudaril Velov. Ob tem je starše opozoril, da so s svojim obnašanjem v prometu otroku vzor. Letos bodo vsi prvošolci ob začetku šolskega leta prejeli knjižico Prvi koraki v svetu prometa z napotki staršem in skrbnikom glede varne udeležbe najmlajših v prometu. AVP svetuje, da starši skupaj z otrokom prehodijo šolsko pot še pred začetkom šolskega leta, nato pa otroka vsak dan spremljajo na poti

do šole in nazaj ter ob tem utrjujejo znanje o varnem vedenju v prometu. AVP v letošnjem šolskem letu začne tudi projekt Cesta je razred zase, s katerim bo ozaveščala učence tretje triade o primernem vedenju v prometu. Nadaljevali bodo tudi projekt Pasavček, v katerem je lani sodelovalo več kot 16 tisoč otrok.

Kot novost bo AVP letos zagotovil tudi izvajanje strokovne presoje varnosti cest s pomočjo licenciranih presojevalcev cest na najbolj izpostavljenih mestih na šolskih poteh. V začetku letošnjega leta je začel delovati tudi portal šolskih poti, v okviru katerega AVP vse osnovne šole spodbuja k pripravi načrtov šolskih poti, kjer opredelijo šolski okoliš, vzgojne vsebine na področju ravnanja v prometu in začrtajo varne poti. Trenutno vsebuje že 148 načrtov šolskih poti ter več kot sto digitaliziranih načrtov.

Poskrbimo za varnost otrok v prometu

vozimo Pametno
AGENCIJA ZA VARNOST PROMETA

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

WWW.AVP-RS.SI

SPOMINI

V šoli nekoč

Šola je bila nekoč videti bistveno drugače kot danes, predvsem je bilo vse skromnejše, je spomine na svoje šolske dni z nami delilo šest stanovalcev Doma upokoјencev Kranj.

MATEJA RANT

Šolarje sta nekđaj na šolski klopi pričakala črnlnik in peresnik, pri računanju pa so si pomagali z lesenim računalom ali abakusom. Šolsko malico so si prinesli od doma, v šoli pa je pogosto kdo manjkal, ker so otroci obolevali za otroškimi boleznimi, ki jih danes praktično ne poznamo več, saj so jih s pomočjo cepiv uspeli izkoreniniti. Predvsem pa je bila šola precej manj stresna kot danes, so spomine na svoja šolska leta v grobem strnili stanovalci kranjskega doma upokoјencev. »Šolo sem obiskovala v Logatcu in na začetku sem bila edino dekle v razredu. Ko se nam je pridružilo še eno dekle, pa mi je takoj prineslo uši,« začne svojo pripoved 102-letna Justina Rozman, ki je šolo začela obiskovati pri šestih letih,

torej daljnega leta 1922. Kot pravi, je bilo takrat v šoli vse zelo skromno. »Na mizi so nas čakali zvezek, črnlnik in peresnik. Kar je učiteljica narekovala, to smo zapisali.« Od treh sester v družini se je šolala samo ona. Matevž Krt je začel šolo obiskovati po drugi svetovni vojni, leta 1946. »V šolo smo šli kasneje kot danes, šele pri sedmih ali osmih letih, ne tako kot danes že pri šestih. Otroci tako sploh nimajo več otroštva, včasih smo se pa vse dneve podili po gozdu.« Tudi šolske torbe so bile bistveno lažje, v njej so poleg lesene peresnice imeli še dva zvezka in čitanko, je razložil Matevž Krt. Učiteljic se spominja kot zelo prijaznih, čeprav so jih včasih, ko so le preveč nagajali, tudi za ušesa. Marija Šenk ima manj lepe spomine na začetke svojega šolanja, saj

je v času okupacije med drugo svetovno vojno hodila v nemško šolo, učiteljice pa so se ves čas izživljale nad njimi. »V šoli smo morali govoriti samo nemško,« še danes ne more pozabiti krivice, ki se jim je dogajala. Po letu 1945 je začela obiskovati slovensko šolo – in tega obdobja se spominja z veliko večjim veseljem. »Zelo rada sem se učila, a sem morala vstajati ob štirih zjutraj, da sem naredila nalogo, saj sem bila kmečko dekle in je imelo delo na kmetiji prednost. Razen tega sem bila najstarejša od osmih otrok in torej doma deklica za vse.« Čeprav so v njenih časih le težko našli čas za učenje, pa so se vsi trudili, da bi v šoli res pokazali znanje. »Drugače kot danes smo učitelje zelo spoštovali,« je poudarila. Rozi Ivačič se spominja, da je morala zelo daleč hoditi

V ospredju (od leve proti desni): Rozi Ivačič, Justina Rozman, Ana Mravlje in Kristina Jurina. V ozadju Marija Šenk in Matevž Krt. / FOTO: TINA DOKL

peš v šolo, zato je nekajkrat tudi zamudila pouk. »Po vojni smo imeli v šoli tudi verouk. Osnovno šolo smo obiskovali štiri leta, nato je sledila nižja gimnazija.« Zalo lepe spomine ima na učiteljico Boženo Štefanec. »Imela me je zelo rada in vedno, ko je morala oditi iz razreda, je za kateder posešla mene.« Kristino Jurina pa je druga svetovna vojna prikrajšala za osnovnošol-

sko izobraževanje in je zato končala le razred in pol, saj je vmes prebolela tudi mumps, nato pa se je po vojni vpisala neposredno v nižjo gimnazijo v Kranju, kamor je hodila peš z Golnika. »V družini s 14 otroki sem bila najmlajša in me je poučevala kar sestra, ki je takrat že hodila na učiteljske.« Ana Mravlje pa je poudarila, da so imeli učitelji nekđaj pristrčnejši odnos

do učencev. »To je bil povsem drug pristop kot danes, imeli so veliko potrpljenja z nami.« Obenem so bili tudi v šoli zelo povezani z naravo, saj je vsaka šola imela šolski vrt, s pomočjo herbarijev, ki so jih izdelovali sami, pa so poznali prav vse travniške in gozdne rastline. »Najbolj sem si zapomnila latinsko ime za bučo, to je Cucurbita,« se posmeje.

**BIOTEHNIŠKI
CENTER NAKLO**

STRAHINJ 99, 4202 NAKLO

**SREDNJA ŠOLA –
IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH**

**Želite zamenjati svoj poklic?
Želite zaključiti srednješolski program?**

Potem vas vabimo, da se vključite v katerega izmed poklicev (pek, mesar, slaščičar, cvetličar, vrtnar, gospodar na podeželju, kmetijsko-podjetniški, živilsko prehranski, naravovarstveni, hortikulturni tehnik), ki jih ponujamo in pridobite poklic prihodnosti.

**Več informacij na:
nada.zupanc@bc-naklo.si ali 04/2772-104**

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Upravljanje podeželja in krajine
Naravovarstvo
Hortikultura

NOVO! BREZPLAČEN IZREDNI ŠTUDIJ

V študijskem letu 2018/19 bomo 15 študentom, ki imajo status zaposlenih, pokrili šolnine v okviru odobrenega projekta MUNERA 3 – Izvajanje programov nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

**Več informacij na:
tamara.kastelic@bc-naklo.si ali 04/2772-145**

POGOVOR

Polnoletni in tudi samostojni

V zvezi z novimi šolskimi predpisi, na podlagi katerih bodo morali starši polnoletnih dijakov dobiti njihovo pisno soglasje, če bodo želeli, da jih šola obvešča o dijakovem šolskem delu, smo se pogovarjali z Nino Ano Jäger, vodilno strokovnjakinjo na področju šolskega prava in mediatorko.

MATEJA RANT

Tako med zaposlenimi v šolah kot med starši so omenjene spremembe šolskih predpisov povzročile precej razburjenja. Kakšno je vaše stališče do teh sprememb?

»Zame to niso spremembe, ker zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, torej še veljavni družinski zakonik, to pozna že dolga leta. Namreč, z 18 leti človek postane odrasel, to pomeni, da postane polno poslovno sposoben, samostojen subjekt v pravnem prometu, in ko dopolni 18 let, roditeljska pravica ugasne. Staršem ostane dolžnost preživljanja, ob predpostavki, da se otrok redno šola. Je pa res, da v šolskem prostoru tega niso bili navajeni in se vsi sprašujejo, zakaj je tako. V ozadju je uredba Evropske unije o varstvu podatkov, ki zelo rigorozno ureja to področje. Osem-

najstletnik sam odloča, komu bo dovolil upravljati svoje podatke. Sama zavzamam stališče, da so ljudje pri 18 letih samostojni, problem pa je, da koncept slovenske družine ni naravnano tako, da bi bili mladi pri teh letih samostojni v vseh pogledih.«

So današnji mladi torej sploh pripravljeni nase prevzeti to odgovornost ali bi mogoče tudi sami raje videli, da zanje poskrbijo starši?

»V povprečni slovenski družini imajo mladi pri 18 letih doma še vso "hotelsko" oskrbo, starši jim urejajo tudi nekatere administrativne zadeve. Sama sem leta živela v Nemčiji in tega ne moremo primerjati z nemškim konceptom vzgoje, kjer se večina že pri 15 letih odpravi na šolanje v drug kraj, pri nas pa na kaj takega nihče ni pripravljen.«

Je zato prišlo v javnosti do tako burnih reakcij na te spremembe šolskih predpisov?

»Seveda, ker jih razumejo kot poseg v družino, čeprav v resnici ni. Zakonodaja je pri tem jasna, vendar tega na področju šolstva nismo bili vajeni. Po novem bodo starši morali dejansko dobiti soglasje polnoletnih otrok, da bodo lahko šli na govorilne ure v njegovo šolo.«

Nekateri imajo zato pomisleke, da se bodo v trikotniku dijaki – starši – šola starši izgubili?

»V resnici ne pričakujem, da bo prišlo do tega, v povprečni družini soglasje polnoletnega dijaka ne bo problem. Večje težave pa bodo najbrž v socialno šibkejših družinah, kjer starši že zdaj niso imeli velike vzgojne moči. Pri takih pa lahko pride do hudih posledic, ker

Nina Ana Jäger / FOTO: TINA DOKL

Gimnazija Franceta Prešerna

Šola za ponosne, samozavestne, uspešne

Programi na GFP:

- G Gimnazija
- EG Ekonomska gimnazija
- EG-Š Ekonomska gimnazija – športni oddelek

Začetek novega šolskega leta na Gimnaziji Franceta Prešerna

Gimnazijo Franceta Prešerna (GFP) bo v šolskem letu 2018/19 obiskovalo približno 550 dijakov, od tega 150 prvošolcev. Veseli smo velikega zanimanja za vpis na našo šolo. To dokazuje, da delamo dobro, obenem pa predstavlja zavezo, da se bomo tudi v prihodnje trudili dijakom ponuditi take pogoje dela, ki jim bodo omogočali razvijati njihova močna področja, hkrati pa bodo pridobili ustrezno izobrazbo.

Dijaki so na letošnji maturi dosegli visoke ocene pri tujih jezikih, biologiji, psihologiji in ekonomiji. Posebej je potrebno poudariti uspeh **Lane** in **Gaje Jarc**, letošnjih zlatih maturantk, ki sta svoje šolanje usklajevali z vzporednim šolanjem na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Veseli smo tudi uspeha naših športnikov, med njimi skakalcev **Domna Prevca** in **Bora Pavlovčiča** ter kolesarjev **Nika Čemažarja** in **Jake Primožiča** ter še mnogih drugih, ki so, kljub temu da so bili veliko odsotni, zelo uspešno opravili maturo.

V poletnih dneh se nismo veselili samo uspehov sedanjih dijakov, ampak smo bili še kako ponosni tudi na naše nekdanje dijake. Stiskali smo pesti za **Primoža Rogliča**, ki nas je s 4. mestom na Tour de France in z zmago na 19. etapi te najprestižnejše kolesarske dirke fascinal. Veselili smo bili uspeha našega nekdanjega dijaka **Petra Johna Stevensa**, ki je na evropskem prvenstvu v plavanju osvojil bronasto odličje na 50 m prsno. Prav tako, kot so nas navduševali naši dijaki športniki v poletnih dneh, smo bili še kako ponosni na naše nekdanje in sedanje dijake v zimskih mesecih, ko jih je kar 11 zastopalo slovenske barve na zimskih olimpijskih igrah v Pjongčangu.

Učitelji naše gimnazije se prilagajajo v čim večji možni meri vsakemu dijaku posebej. Individualiziran način dela z dijaki na vseh področjih, po potrebi tudi izobraževanje na daljavo, se je razvil predvsem zaradi specifičnosti naše šole, na kateri je več kot tretjina dijakov športnikov. Znanje, ki smo ga pridobili s poučevanjem športnikov, smo uspešno prenesli tudi na druga področja, od umetnosti do znanosti.

Prepričani smo, da je pred nami še eno uspešno šolsko leto, polno novih priložnosti in izzivov. V prvih dneh novega šolskega leta želimo prvošolcem čim bolj olajšati prehod iz osnovne v srednjo šolo, dijakom višjih letnikov pa, da začnejo novo šolsko leto s čim več elana in dobrimi medsebojnimi odnosi, zato organiziramo teden izbirnih vsebin. Dijaki prvih letnikov bodo na spoznavnem taboru v Bohinju spoznali svoje sošolce in razrednike ter vzpostavljali zametke osebnih in razrednih vizij. Začetek novega šolskega leta bodo dijaki četrtnih letnikov pričeli z maturantsko ekskurzijo v Španijo, tretješolci pa se bodo podali v Pariz. Tudi dijakom drugih letnikov bo prvi šolski teden minil hitro, saj se bodo učili in uživali na naravoslovno-športnem taboru v Osilnici ob Kolpi. V prvih septembrskih dneh se bo na naši gimnaziji dogajalo še veliko zanimivega.

Tako kot se šolsko leto na naši šoli začne pestro tudi celotno leto našim dijakom nudimo mnoge obšolske dejavnosti. Sodelujejo lahko v številnih projektih, krožkih, tekmovanjih, izmenjavah in se udeležujejo mnogih ekskurzij po Sloveniji in tujini, na katerih nadgrajujejo v šoli pridobljeno znanje.

1. Naša gimnazija ti omogoča vsestranski razvoj in osebnostno rast.

2. S spoštljivim odnosom in zgledom ustvarjamo prijetno, ustvarjalno in varno učno okolje.

3. Dobil boš dobro podlago za študij in se lahko vpisal na vse univerzitetne, visoke in višje študijske programe.

4. Kot športnik boš imel najboljše pogoje za usklajeno šolanje in trening.

5. Spodbujali bomo tvojo umetniško nadarjenost.

6. Z nami boš potoval po Sloveniji in tujih deželah, sodeloval v projektih in pri mednarodnih izmenjavah.

7. Z uporabo najmodernejše tehnologije boš znanje pridobil na prijeten in inovativen način.

Kar je naučeno v mladosti, je vklesano v kamen.

INDIJANSKI PREGOVOR

Gimnazija Franceta Prešerna, Kidričeva cesta 65, SI-4000 Kranj
T: 059 093 340/343 | F: 059 093 370 | E: tajnistvo@gfp.si
www.gfp.si | Gimnazija Franceta Prešerna

Pogovor, mnjenja

starši ne bodo imeli več nadzora nad ocenami in vzgojnim delovanjem. In lahko se zgodi, da prav zaradi tega, ker bodo prikrajšani za domačo "leskovo palico", če se izrazim metaforično, oziroma ne bodo imeli nekoga, ki bi bdel nad njimi, ti mladi ne bodo končali šolanja. To pa je problem in to me skrbi, taki se potem znajdejo na ulici in to je pot v kriminal.«

Torej tudi v primeru dijakov s slabimi ocenami ne bodo mogoče nikakršne izjeme?
»Ne, uredba Evropske unije ima neposreden učinek. Lahko bi sicer naredili zakonsko izjemo, da bi recimo roditeljsko pravico podaljšali za čas srednješolskega izobraževanja. Ampak tega ni mogoče pričakovati v kratkem. Bi se pa strinjala, da je starš, ki ima preživninsko dolžnost, še kako upravičen, da izve vsaj, ali se njegov otrok še šola ali ne. Praksa bo v prihodnje pokazala, kako bo to delovalo.«

Ampak kljub temu – bi to mogoče vseeno lahko prispevalo k večji samostojnosti današnjih mladih?
»Menim, da je to treba postaviti drugače, in sicer že v

osnovnih šolah. Vsi zdaj delajo "famo" s temi 18 leti, a primarna odgovornost nastopi že s 14 leti, ko mladoletnik postane polno kazensko odgovoren. Zato je treba že v osnovni šoli začeti s pripravo na odgovornost pri 14 letih, in sicer tako pri starših in otrocih kot učiteljih. Treba je spremeniti koncept vzgoje v šoli in družini, da bodo mladi pri 18 letih samostojni, kar sama zelo podpiram.«

Kaj je vaš največji očitek pristojnim pri pripravi teh sprememb?
»Da so premalo vključili predstavnike srednjih šol; bolj bi morali prisluhniti ljudem iz prakse; pa tudi staršem, ne da se take odločitve sprejemajo iz pisarn. Skrbi me tudi strog pravni formalizem, s katerim se bodo morali po novem spopasti učitelji pri izrekanju vzgojnih ukrepov, zato sem jim pripravila vzorce za posamezne sklepe, ki jih bodo morali izdati za vsak izrečeni opomin in ukor. Vzgojni ukrep izključitve in pogojne izključitve pa je izključno v pristojnosti ravnatelja, za kar bodo morali izdati odločbo, drug je tudi pritožbeni organ za to odločbo,

in sicer bo o tem po novem odločal svet šole. Polno je pravnih zank, nekatere šole pa še "spijo".«

Tako predstavniki šol kot starši se v zadnjem času verjetno pogosto obračajo na vas prav v zvezi z vsemi temi vprašanji. Kaj jih najbolj skrbi?

»Poleg vsega, o čemer sem že govorila, tudi to, kako naj sestavijo pravila šolskega reda, upoštevaje vse te spremembe, in pa vdor formalizma v šolsko delo, saj se morajo šolniki vse več ukvarjati z birokracijo in pravom. Skrbi jih, da ob tem ne bodo mogli več opravljati svojega poslanstva.«

Kaj torej svetujete tistim, ki še niso zagrizli v vse te spremembe?
»Konec je zimskega spanja, saj imajo do 1. decembra čas, da posodobijo oziroma modificirajo obstoječe interne pravilnike in jih uskladijo z zakonodajo. Čakati na to, da bo prišlo do odložitve oziroma kakršnekoli spremembe, je navivno, saj se to zagotovo ne bo zgodilo letos, če sploh kdaj. Zato je treba čim prej zavihati rokave. V šolah, v katerih so se tega že lotili, so v veliki prednosti.«

Premalo časa za razpravo

Mladim je treba bolj zaupati, so prepričani v srednjih šolah, kljub temu pa si želijo, da bi imeli za spremembe več časa, ne da so zanje izvedeli tik pred počitnicami.

MATEJA RANT

Za spremembe, ki jih prinašajo novi šolski predpisi, so v srednjih šolah izvedeli tik pred počitnicami, kar je povzročilo precej hude krvi. Po besedah ministrice Maje Makovec Brenčič so se zato v preteklih dneh srečevali s predstavniki srednjih šol, ki že pripravljajo spremembe pravilnikov, v navezi so tudi z informacijskim pooblaščencom, da bi skupaj iskali ustrezno pot pri interpretaciji uredbe glede varovanja zasebnih podatkov polnoletnih dijakov.

mo. Osebnost se mi po eni strani ne zdi prav, da starši, ki imajo dolžnost preživljanja svojih otrok do 26. leta, pri polnoletnih otrocih ne bodo imeli vpogleda v njihovo šolsko delo. Po drugi strani pa že doslej veliko

vpogled v šolsko delo, sploh tisti, ki imajo mogoče več težav v šoli.«
Martin Pivk, Šolski center Škofja Loka: »Ko človek postane polnoleten, s tem dobi vse pravice, med drugim tudi voliti in biti izvoljen.

Predstavniki ministrstva za izobraževanje so v navezi tudi z informacijskim pooblaščencom, da bi skupaj iskali ustrezno pot pri interpretaciji uredbe glede varovanja zasebnih podatkov polnoletnih dijakov.

staršev niti ni želelo vedeti, kaj se dogaja v šoli, saj to razumejo kot pot k odraščanju in prevzemanju odgovornosti. Se je pa treba zavedati, da imamo ravno pri tej starosti opravka z mladimi, ki so v prelomnih letih in se jim dogaja marsikaj. Včasih zato malce več nadzora lahko prepreči dejanja, ki bi jim bila lahko v škodo. Računam, da bodo pri nas dijaki staršem dali soglasja za

Seveda to s seboj prinaša tudi dolžnosti. Po drugi strani pa otroke zavijamo v vato in jim premalo zaupamo. Ali bo dijak staršem dovolil vpogled v svoje šolsko delo ali ne, bo odvisno predvsem od tega, kakšen odnos imajo v družini. Menim pa, da ni pravilno, da smo se s temi spremembami ukvarjali med počitnicami, strokovna javnost bi morala imeti več časa za razpravo o tem.«

Pomembno je še mnogo več kot le znanje

Splošna gimnazija mora biti in je edina prava srednja šola za kvalitetno pripravo na študij na fakulteti, je prepričana ravnateljica Gimnazije Jesenice Lidija Dornig.

Lažje poti, ki so na voljo šolarjem za uspešen zaključek srednje šole, so pogosto slaba odločitve. »Vpis na fakulteto je uspeh, a se izniči, ko študent spozna, da ne more biti uspešen, saj nima zadosti predznaja – ne le teorije, tudi splošne širine – ki bi mu omogočalo uspešen študij,« je na podlagi dolgoletnih izkušenj prepričana Lidija Dornig, ravnateljica Gimnazije Jesenice. Zato, pravi, morajo splošne gimnazije nujno ohraniti visoko kvaliteto. »Naši profesorji vlagajo veliko dodatnega dela v to, da dijaki dobijo ogromno znanja in dosegajo odlične uspehe. To dokazuje visoka prehodnost med letniki; skoraj polovica dijakov doseže odličen ali prav dober splošni učni uspeh. Tudi na maturi jih četrtnina doseže več kot 25 točk in s tem postanejo odlični maturanti, vsako leto imamo zlate maturante in skoraj vsako leto tudi diamanetnega – z vsemi točkami.« Kot še poudarja, je Gimnazija Jesenice edina splošna gimnazija na Gorenjskem, ki izvaja pouk v športnem oddelku, v katerem so odlični športniki tudi odlični dijaki. »Naši učitelji prilagajajo svoj načrt dela obveznostim športnikom. Dijaki športniki, ki so dlje časa odsotni od pouka, pridobivajo zanje in ocene tudi na daljavo. Smo ena izmed štirih šol v Sloveniji, ki smo vključeni v projekt OKS študij na daljavo.«

Lidija Dornig, ravnateljica Gimnazije Jesenice

Ponosna je, pravi, da gimnazija svojim dijakom omogoča krepitev močnih področij na področju znanj, kulture in športa. Na šoli delujejo pevski zbor, gledališka skupina dijakov in gledališka skupina profesorjev, ki pripravljajo vsakoletni Dramski festival. Imajo navijaško-akrobatsko skupino, močno in dejavno skupino likovnih umetnikov in razvejano raziskovalno dejavnost. Dijaki so ob podpori profesorjev aktivni na humanitarnem področju, vsako leto na šoli izide šolski časopis. »Na srednješolskih tekmovanjih iz znanj in športa so naši dijaki v preteklem šolskem letu osvojili 41 zlatih, 36 srebrnih in 199 bronastih priznanj. Andraž Maier se

je letos že tretjič uvrstil na matematično olimpijado, ki je bila letos v Cluju v Romuniji, in Luka Kambič na geografsko olimpijado v Kanadi. V okviru projekta MEPI so dijaki tudi letos osvojili zlata priznanja.« Ob tem je prepričana, da je ena od velikih prednosti jeseniške gimnazije tudi njena – majhnost. »To omogoča, da se poznamo, hitreje odkrijemo talente dijakov in jim tudi lahko hitreje po potrebi pomagamo. Smo varna in urejena šola. Dijaki in učitelji imamo odlične pogoje za delo. Da se na šoli dobro počutimo, pa moramo poskrbeti vsi, s tem da se držimo veljavnih pravil in spoštujejo drug drugega.«

Gimnazija Jesenice

Gimnazija Jesenice
Trg Toneta Čufarja 1, 4270 Jesenice
E: info@gimjes.si T: 04 5809 450
I: www.gimjes.si

- ☑ GIMNAZIJA
- ☑ ŠPORTNI ODDELEK

obvešča, da vpisuje kandidate v

MATURITETNI TEČAJ za šolsko leto 2018/2019

Kaj je to?
Priprava na splošno maturo (5 predmetov).

Trajanje izobraževanja : OKTOBER 2018 – JUNIJ 2019

- Kdo se lahko vpiše?**
Kdor je uspešno opravil:
- ☑ program srednjega poklicnega ali srednjega strokovnega oz. tehniškega izobraževanja z zaključnim izpitom ali poklicno maturo,
 - ☑ 3. letnik gimnazije in je šolanje prekinil za najmanj eno leto,
 - ☑ osnovno šolo z opravljenim preizkusu znanja na ravni 3. letnika gimnazije.

- Zakaj bi se vpisal?**
- ☑ status dijaka
 - ☑ ni šolnine

Vpis do 5. septembra 2018.

☎ 04 5809 453
info@gimjes.si
www.gimjes.si

ZANIMIVOSTI

Waldorfska šola OE GORENJSKA

Na Gorenjskem že sedmo leto deluje waldorfska šola, ki ponuja drugačen pristop k vzgojno – izobraževalnemu procesu. Waldorfska pedagogika temelji na poznavanju in upoštevanju duhovno – duševnega in telesnega razvoja otroka. Učni načrti, predmetnik in organizacija pouka so zasnovani tako, da otroci:

- celostno razvijajo svoje kvalitete in osebnost,
- krepijo domišljijo in ustvarjalnost,
- razvijajo gibalne, socialne in intelektualne sposobnosti.

Predavanja o waldorfski pedagogiki pripravljamo vsak prvi torek v mesecu od oktobra do marca v šoli v Naklem, ob 18. uri.

Gorenjska enota Waldorfske šole Ljubljana je v Naklem, na Glavni cesti 13. V šolskem letu 2018/2019 vpisujemo otroke od 1. do 7. razreda.

Na Gorenjskem delujejo tudi trije waldorfski vrtci: v Kranju, Radovljici in na Jesenicah. Dodatne informacije: www.waldorf.si in 041-415-726.

WALDORFSKA ŠOLA LJUBLJANA, STEBEŠKA ULICA 13, LJUBLJANA

ŠOLSKI

CENTER

ŠKOFJA LOKA

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Vpis v šolsko leto 2018/19

SREDNJEŠOLSKI IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

- oblikovalec kovin – orodjar
- avtoserviser
- avtokaroserist
- inštalater strojnih inštalacij
- strojni mehanik
- mizar

Pogoji za vpis:

- končana osnovna šola ali nižja poklicna šola
- za prekvalifikacijo: končana 3-letna srednja poklicna šola

Trajanje izobraževanja:

- dve šolski leti

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

- strojni tehnik
- avtoservisni tehnik
- lesarski tehnik

Pogoji za vpis:

- končana 3-letna srednja poklicna šola ustrezne smeri

Trajanje izobraževanja:

- dve šolski leti

Potek izobraževanja: predavanja in izpiti v popoldanskem času in delno individualno izobraževanje (glede na število udeležencev).

- možnost obročnega plačevanja šolnine
- možno sofinanciranje šolnin Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije

INFORMATIVNI DAN: 5. 9. 2018, od 15. do 17. ure, Podlubnik 1b, soba 235 (II. nadstropje)

INFORMACIJE: 04/506 23 72 IN NA WWW.SCSL.SI

Šolski center Škofja Loka, Podlubnik 1b, 4220 Škofja Loka, Telefon: 506 23 00, E-pošta: info@scsl.si, Splet: <http://www.scsl.si/>

Zdrave šolske malice

V okviru projekta Lokalna hrana v šole se trudijo spodbujati prehransko samooskrbo s povečanjem pridelave, predelave in potrošnje lokalno pridelane hrane.

MATEJA RANT

Pri projektu, v okviru katerega si prizadevajo na šolske jedilnike uvrstiti čim več hrane, pridelane v lokalnem okolju, so moči združili Razvojna agencija Sora, podjetje P-ino in KGZS Zavod Kranj. »S spodbujanjem lokalnih pridelovalcev in predelovalcev k večji tržni pridelavi ter usklajevanju lokalne ponudbe s povpraševanjem osnovnih šol bomo prispevali k večji dostopnosti lokalne hrane za lokalno prebivalstvo in bolj zdravemu prehranjevanju otrok,« je razložila Jerneja Klemenčič Lotrič iz Razvojne agencije Sora. Projekt, ki se bo končal novembra, sofinancira Evropska unija iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in slovenska država iz programa razvoja podeželja 2014–2020 v okviru prvega javnega poziva LAS loškega pogorja. Najprej so pozornost namenili načrtovanju in razvoju obrokov lokalne šolske malice. »Oblikovani so bili predlogi lokalnih šolskih malic, sestavljenih iz živil, ki se pridelujejo v lokalnem okolju, upoštevajoč prehransko in kulinarično ustreznost,« je razložila Klemenčič Lotričeva in dodala, da so projektni partnerji s kuharskim

FOTO: ARHIV RAZVOJNE AGENCIJE SORA

V Podružnični šoli Bukovica so v okviru lokalne šolske malice ponudili marmelado, maslo, kruh in čaj.

mojstrom Urošem Štefelinom obiskali osnovne šole na Škofjeloškem ter skupaj s šolskim osebjem dopolnili predloge lokalnih šolskih malic glede na ekonomsko in tehnološko izvedljivost. V nadaljevanju so v šolah izbrali obrok lokalne šolske malice, aprila in maja pa je sledila pilotna izvedba kratke oskrbovalne verige za izbrane lokalne šolske malice, v okviru katerih so šolarjem v različnih šolah na Škofjeloškem za malico ponudili: marmelado, maslo, kruh in čaj; marmelado, kruh, mleko in kislo smetano; vmešana jajca s skuto, kruh in mleko; ričet z narezano domačo klobaso; hot dog z

mini domačo klobaso in paradižnikovo-smetanovo omako; govejo juho z rezanci. Tako pri učencih kot šolskem osebju in dobaviteljih so naleteli na pozitiven odziv. »Glede na pozitivne izkušnje s pilotnimi izvedbami bodo osnovne šole na Škofjeloškem tudi v prihodnjem šolskem letu lokalne šolske malice uvrstile na šolske jedilnike,« je zadovoljna Jerneja Klemenčič Lotrič, ki ob tem opozarja, da bo za še več lokalne hrane na šolskih jedilnikih treba povečati tudi lokalno ponudbo živil, za kar je lokalnim pridelovalcem in predelovalcem hrane v okviru projekta namenjena tudi strokovna pomoč.

Petdeset let Stezice

Časopis Osnovne šole Bistrica pri Trziču Stezice bo v šolskem letu 2018/2019 praznoval petdesetletnico neprekinjenega izhajanja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Dolgoletna mentorica literarno-novinarskega krožka, ki je urejal šolski časopis Stezice, Jožica Koder pravi, da je vsakokrat izid Stezice dokument časa, v katerem so nastajale. »Prva je zamisel, da bi šola, takrat se je imenovala še OŠ heroja Bračiča Trzič, imela svoje glasilo, dala Zvonka Pretnar, ki je bila na šoli socialna delavka. Jaz sem jim dala ime. Zelo sem zadovoljna, da izhajajo še danes, letošnje (iz junija 2018) so prav izjemne.« Kot dodaja Kodrova, so bili vsebinski zapisi učencev o šolskih dogodkih podobni kot danes, samo da so sedaj časi drugačni. »V Tovarni obutve Peko Trzič so imeli tiskarno, kjer so nam z veliko dobre volje tiskali Stezice, delo so opravili brezplačno, plačali smo le papir. S somentoricama Maco Štumfel in Majdo Rozman ter učenci smo šli skupaj v tiskarno, ko je bilo treba zlagati list za li-

FOTO: TINA DOKL

stom kar v knjigo z naslovom Stezice. Imele so tudi po 160 strani. Tipkala jih je takratna tajnica šole Francika Markič. Izid je bil pravi praznik,« se spominja Kodrova. Glavno besedo tudi v nazadnje izdanih Stezicah (junij 2018) imajo seveda učenci od prvega do devetega razreda. Gre za venček njihovih zgodb, intervjujev, pesmi, poročil iz šolskih dogodkov, fotografij, in slik ... Iskriva mlada peresa stopajo tudi v čudoviti svet domišljije,

je, v razvezani jezik iskrenosti ... »Veliko talentov ste zapisali med vrstice šolskega glasila, ker jih veliko tudi imate. A pomembneje kot imeti talent je dobro izrabiti ga, nadgrajevati, unovčiti. Tako puščamo sledi in drugi se nas bodo spomnili po lepih dejanjih in dogodkih. Kar šteje, pa še zdaleč niso talenti, so odnosi, zgrajeni z besedami in dejanji,« je v uvodniku zadnjih Stezic med drugim zapisala sedanja urednica Andreja Kosec.

AKTUALNO

Pomagajo polniti šolske torbe

Tudi letos so oziroma še bodo pri nakupu šolskih potrebščin številnim družinam, za katere to predstavlja prevelik strošek, pomagali prek dobrodelnih akcij.

MATEJA RANT

Otrokom iz socialno šibkejših družin pri polnjenju šolskih torb že tradicionalno pomagajo v Slovenski karitas, kjer vsako leto pripravijo dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo. V okviru omenjene akcije zbirajo materialna in finančna sredstva za pomoč otrokom iz socialno šibkejših družin s šolskimi potrebščinami. Tako kot lani naj bi jih tudi letos razdelili med več kot 12 tisoč osnovnošolcev oziroma za skoraj 420 razredov otrok. Kot pojasnjujejo v Slovenski karitas, se največkrat nanje po pomoč obračajo družine, v katerih so starši brezposelni ali imajo nizko plačo, enostarševske družine in družine z več osnovnošolci. Skupno so za pomoč s šolskimi potrebščinami in pomoč pri plačilu položnic za šolo lani v celotni mreži Karitas namenili več kot 331 tisoč evrov. »Od tega smo v lanski vseslovenski dobrodelni akciji Otroci nas potrebujejo do konca leta zbrali 158.500 evrov, ostalo so zbrale župnijske Karitas, del sredstev je prispevala tudi Fundacija za financiranje

invalidskih in humanitarnih organizacij.« V Slovenski karitas ocenjujejo, da je samo za najnujnejše in obvezne šolske potrebščine za enega otroka treba odšteti več kot dvesto evrov, zato pri tem pogosto pomoč potrebujejo tudi družine, ki sicer za silo shajajo skozi leto in drugače ne prejemaajo pomoči, nakup šolskih potrebščin pa presega njihove zmožnosti. »Otrokom poleg materialne pomoči nekatere Karitas v sodelovanju z osnovnimi šolami pomagajo tudi z učno pomočjo, pomočjo pri plačilu različnih dejavnosti, prevozov za dijake in položnic za prehrano.« Finančna sredstva za pomoč otrokom je mogoče nakazati na transakcijski račun SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SI 00 362, namen: Otroci nas potrebujejo, pet evrov za šolske potrebščine pa je mogoče darovati tudi s poslanim kratkim sporočilom s ključno besedo ZVEZEK5 na 1919. Že v maju so v akciji Pokloni zvezek osnovne šole in vrte povabili k zbiranju zvezkov za otroke iz socialno šibkejših družin. Odzvalo se je 258 osnovnih šol in 116 vrtcev.

Nakup šolskih potrebščin je za marsikatero družino lahko preveliko finančno breme. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Več kot 14 tisoč šolskih potrebščin so od 2. julija do 10. avgusta zbrali tudi v okviru dobrodelne akcije Poštar Pavli polni šolske torbe, pobudnici katere sta Pošta Slovenije in Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). S poslanimi kratkimi sporočili ter denarnimi nakazili pravnih in fizičnih oseb so zbrali še dodatnih šest tisoč evrov za nakup potrebščin. Šolske potrebščine bo 34 društev, članic ZPMS, razdelilo 1500 otrokom, ki jim starši zaradi

socialne stiske sicer ne bi mogli omogočiti brezskrbnega vstopa v šolo, so pojasnili na Pošti Slovenije. Dobrodelna akcija zbiranja finančnih sredstev še traja, tako da lahko posamezniki in podjetja svoj finančni prispevek do 9. oktobra nakažejo na TRR Zveze prijateljev mladine Slovenije SI56 6100 0000 3512 232 ali na številko 1919 pošljejo SMS s ključno besedo SMEH in prispevajo evro oziroma SMEH5 in prispevajo pet evrov.

Vrečke za copate za prvošolce

MATEJA RANT

V Tušu se ob začetku šolskega leta že vrsto let povezujejo z različnimi organizacijami in osnovnošolcem podarjajo učne pripomočke, ki jih nujno potrebujejo. Lani so tako v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije otrokom iz socialno šibkejših družin podarili deset tisoč zvezkov v akciji Pričajmo nasmeh – Podari zvezek. Letos so aktivnosti ob začetku šolskega leta zastavili še širše, tako da bodo obdarili vse slovenske prvošolce. Vsem slovenskim osnovnim šolam so namreč za prvošolčke podarili pake-

te vrečk za športne copate, s katerimi želijo spodbuditi športno udejstvovanje, ki je ključno za zdrav otrokov razvoj, poudarjajo v Tušu. Mislijo pa tudi na svoje zaposlene, saj bodo vsem staršem prvošolcev omogočili dodaten dan dopusta, da bodo lahko svoje otroke na prvi šolski dan neobremenjeno pospremili v šolo. Kot so poudarili, se zavedajo, da je vstop v šolo tudi za starše pomemben korak na poti vzgoje najmlajših in je zato ključno, da jim pri tem stojijo ob strani. Za novepečene šolarje svojih zaposlenih so obenem pripravili še personalizirano darilo.

Denarna pomoč študentskim družinam

Fundacija Študentski tolar bo skupaj s Študentsko organizacijo univerze (ŠOU) v Ljubljani desetim študentskim družinam podelila nepovratno denarno pomoč v višini štiristo evrov.

MATEJA RANT

Fundacija Študentski tolar si prizadeva pomagati študentom v stiski, zato so tudi letos objavili razpis za denarno pomoč, namenjeno študentskim družinam. Tako želijo prispevati k vzpostavitvi enakih možnosti pri dostopnosti visokošolskega ali višješolskega izobraževanja vsem

študentom, pojasnjujejo v omenjeni fundaciji. Vloge je mogoče oddati najkasneje do vključno petka, 21. septembra. V okviru razpisa je na voljo štiri tisoč evrov, ki jih je zagotovil ŠOU v Ljubljani. Posamezni študentski družini bodo dodelili denarno pomoč v enkratnem znesku v višini štiristo evrov. Za po-

moč lahko zaprosijo družine, v katerih ima najmanj en starš status študenta na kateremkoli visokošolskem ali višješolskem zavodu, je član ŠOU v Ljubljani in ni v rednem delovnem razmerju. Na razpis se ne moreta ločeno prijaviti mama in oče istega otroka, opozarjajo v fundaciji. Do pomoči tudi niso upravičene osebe, ki so

v zadnjih 12 mesecih že prejele dve denarni pomoči Fundacije Študentski tolar – ne glede na njeno obliko, višino oziroma razpis, na podlagi katerega je bila denarna pomoč dodeljena. Obenem pomoči ne morejo dodeliti osebi, ki je pri Fundaciji Študentski tolar doslej že prejela pet denarnih pomoči.

Podelili bodo deset štipendij

MATEJA RANT

Fundacija Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) za otroke in družine v Sloveniji je v okviru Štipendijskega sklada dr. Janeza Drnov-

ška objavila razpis za štipendiranje dijakov, ki se šolajo v poklicnih in drugih srednješolskih izobraževalnih programih. Glede na kriterije in razpisne pogoje bodo podelili de-

set štipendij v višini 120 evrov mesečno, in sicer za obdobje od 1. septembra letos do konca junija prihodnje leto. Vloga za prijavo na razpis je na voljo na spletni strani https://goo.gl/Ko-

enj, zadnji rok za oddajo je ponedeljek, 17. september. Mlade na poti do njihove izobrazbe podpirajo številna slovenska podjetja, ki so zagotovila ustanovni kapital za omenjeni štipendijski sklad.

BIVANJE V DIJAŠKEM IN ŠTUDENTSKEM DOMU JE POT K SAMOSTOJNOSTI IN ODGOVORNOSTI.

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI DOM KRANJ
Kidričeva 53, 4000 Kranj
tel.04 / 20 10 430
www.dsd-kranj.si/

DŠD KRANJ je lociran v soselki Zlato polje, v neposredni bližini Gimnazije Franceta Prešerna, Šolskega centra Kranj in Fakultete za organizacijske vede. Do Gimnazije Kranj je 10 minut hoda, do Biotehniškega centra Naklo vozi šolski avtobus. Bližina šol ne zahteva zgodnjega vstajanja, omogoča obiskovanje krožkov, prostočasnih dejavnosti in inštrukcij, ni izgube časa na vožnji in čakanja na avtobusnih postajališčih...

DIJAKOM kranskih srednjih šol nudimo bivanje in kvalitetno prehrano, pomoč pri učenju in šolskem delu, organizirane prostočasne dejavnosti. Bivanje za drugega in naslednje otroke iz iste družine v kateremkoli dijaškem domu je brezplačno.

ŠTUDENTOM je na voljo bivanje v apartmajih ali enoposteljnih sobah.

Dijaki in študenti v dijaških domovih imajo za pot domov ob vikendih možnost nakupa 10 vozovnic mesečno po subvencionirani ceni.

Kot HOSTEL nudimo namestitev najavljenim organiziranim skupinam.

V domski KUHINJI lahko dobijo kosilo tudi zunanji abonenti.

DOBRODOŠLI V DŠD KRANJ!

VISOKA ŠOLA ZA GRADBENO INŽENIRSTVO KRANJ
Gorenjesavska c. 9, 4000 Kranj
04 236 11 20, 041 649 787, info@vsgi.si
www.vsgi.si

diplomirani inženir gradbeništva
izredni študij
Organizacija študija poteka na zaposlenim prijazen način.

EDC Kranj, VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
Gorenjesavska c. 9, 4000 Kranj
04 236 11 20, 041 351 164, edc.visja@guest.arnes.si
www.edckranj.com

inženir gradbeništva inženir varstva okolja in komunale
POKLICNA ŠOLA: zidar, tesar, slikopleskar - črkoslikar, pečar, dimnikar, izvajalec suh. mont. gradnje, kamnosek

NASVET

Starši naj bodo otrokom v oporo

Začetek novega šolskega leta s seboj prinaša tudi negotovost, saj se morajo šolarji navaditi na novega učitelja, mogoče tudi nove sošolce, nove šolske obveznosti ... To pri otrocih lahko povzroči tudi stiske, ki jim sami mogoče niso kos.

MATEJA RANT

Začetek novega šolskega leta bo manj stresen, če otroci skupaj s starši pravočasno poskrbijo za šolske potrebe, prvi šolski dan pa pospremijo s kakšnim veselimi družinskimi ritualom, kot so sprehod, peka slaščic ali obisk slaščičarne, svetuje Nilvesa Fajić Berginc, svetovalka na Centru za psihološko svetovanje Posvet. V okviru omenjenega centra deluje tudi svetovalnica v Kranju, na katero se lahko obrnejo starši mladoletnih otrok, če pride do težav v šoli. Po brezskrbnih počitnicah se bodo morali otroci spet navaditi na šolsko rutino. Nilvesa Fajić Berginc priporoča, naj se zato otroci šolskih zahtev lotijo postopno in z zaupanjem. »Svoja pričakovanja naj usmerijo v razvijanje delovnih navad z manj poudarka na samem šolskem uspehu,« poudarja in dodaja, da naj ima otrok ob šolskem delu in mo-

rebitnih krožkih tudi dovolj prostega časa, ki ga preživi, kot sam želi. Starši pa lahko otroku pomagajo razviti disciplino za šolsko delo in sprejemati odgovornost za šolski uspeh. »Odsvetujemo prepiranje z učitelji glede otrokovih šolskih ocen in pritoževanje nad učitelji v prisotnosti otroka. Učitelji so si različni, z enim se otrok ujame bolj, z drugimi manj, kar otroka spodbuja k razvoju spretnosti prilagajanja,« poudarja Nilvesa Fajić Berginc in dodaja, da je sposobnost prilagajanja na različne ljudi in okoliščine ključna tudi za kasnejši uspeh v življenju. Zato staršem svetuje, naj se, če jih karkoli skrbi v zvezi z otrokovim šolskim delom, najprej posvetujejo z učiteljem. »Učitelj je kompetenten, da presodi, ali so pri otroku odstopanja in za kakšna odstopanja gre.« Meni, da se takemu otroku najprej poskuša pomagati na ravni družine in šole, morebiti tudi z vključitvijo šolske svetovalne službe.

»Otrok, ki je v stiski, potrebuje pomiritev in načrt pomoči, na primer obiskovanje dopolnilnega pouka, pomoč vrstnika in podobno.« Včasih pa se izkaže, še dodaja Nilvesa Fajić Berginc, da otrok potrebuje specialistični pregled, kjer se ugotavlja, ali ima morda specifične učne težave, čustvene oziroma vedenjske motnje in zato morebiti v šoli potrebuje dodatno strokovno pomoč. Starši naj bodo otrokom v oporo tudi pri pomembnih prelomnicah v življenju, kot je prehod iz osnovne v srednjo šolo in naprej na fakulteto. Pri tem je pomembno, pravi Nilvesa Fajić Berginc, da so otroku predvsem v pomoč pri zbiranju informacij, in če so otrokove želje v skladu z njegovimi zmognostmi, naj ga podprejo pri odločitvi, tudi če bi ga sami raje vpisali v gimnazijo namesto poklicno šolo na primer. »Zelo je pomembno, da se otrok šola v skladu s svojimi sposobnostmi in interesi, saj je sicer tve-

Otrok, ki je v stiski, potrebuje pomiritev in načrt pomoči. (Fotografija je simbolična.)

ganje za opuščanje šolanja ter razvoj čustvenih in vedenjskih motenj pomembno višje,« je razložila Nilvesa Fajić Berginc. Če se mladostnik ne zmore opredeliti glede nadalj-

njega študija, je po njenem bolje, da si najde zaposlitev in odločitev glede študija prestopi na prihodnje študijsko leto. »Za otrokovo duševno zdravje je pomembno, da se počuti

koristnega in da nekam pripada. Če mu v šoli nikakor ne gre, naj se mu omogoči, da se tako počuti doma ali kje drugje,« še svetuje Nilvesa Fajić Berginc.

O študiju na vrtni zabavi

Britansko veleposlaništvo v Ljubljani in British Council Slovenija 6. septembra pripravljata vrtno zabavo za dijake in študente, ki želijo študirati v Združenem kraljestvu.

MATEJA RANT

Na dogodku v obliki prave britanske vrtno zabave, ki jo bo gostila britanska veleposlanica v Sloveniji Sophie Honey, bodo dijaki, ki jih zanima študij v Združenem kraljestvu, iz prve roke izvedeli, kakšne študije ponujajo in kako je videti tamkajšnje študentsko življenje. Dijaki bodo lahko med drugim dobili informacije, kako izbrati univerzo in smer študija, katere možnosti financiranja so jim na voljo, kako se

prijavijo, kako poiščejo nastanitev in kakšno je nasploh študentsko življenje na Otoku, so pojasnili v organizaciji British Council Slovenija. Vstopnico za vrtno zabavo so si prihodnji študentje lahko prislužili s kratkim sestavkom o tem, zakaj si želijo študirati v Združenem kraljestvu. Med prispelimi prispevki so izbrali sto najboljših, avtorje pa povabili na vrtno zabavo. »Na študij v Združenem kraljestvu se vsako leto z vsega sveta odpravi kar 442 tisoč študentov,

med njimi tudi rastoč odstotek Slovencev,« so razložili v organizaciji British Council Slovenija in dodali, da je britansko visokošolsko izobraževanje med najboljšimi na svetu. Tri njihove univerze se uvrščajo med najboljših deset na svetu, univerzi v Oxfordu in Cambridgeu zasedata prvi dve mesti. »Njihova raziskovalna dejavnost sodi med najnaprednejše in najuglednejše, po kakovosti raziskovanja pa so že presegli ameriške tekmece.«

V KORAKU Z EVROPSKIMI CILJI

Na Ekonomski gimnaziji in srednji šoli Radovljica na sodobnih temeljih izobražujemo dijake v treh srednješolskih programih: ekonomska gimnazija, medijski tehnik in ekonomski tehnik.

V sodobni, hitro spreminjajoči se družbi je pomembno, da dijake opremimo z znanji, veščinami in vrednotami, ki jim bodo omogočali uspešno soočanje z izzivi na področju učenja, dela, socialnih odnosov in udejstvovanja v širši družbi ter prevzemanje odgovornosti za lastni razvoj. Naš vzgojno-izobraževalni zavod se povezuje s strokovnimi institucijami in društvi v lokalni skupnosti. Uspešno pa širimo tudi zavest o pomenu evropske integracije in poglobljamo evropske vrednote. Dijaki teoretično strokovno znanje nadgrajujejo tudi s praktičnim usposabljanjem pri delodajalcih v tujini prek projekta Erasmus+ mobilnost. Izkušnje so v zadnjem obdobju nabirali na Dunaju, otoku Tenerife, Portugalskem, v Milanu, Leipzigu, Budimpešti, letos pa bodo ponovno odšli na Portugalsko. V programu Šola ambasadorica Evropskega parlamenta mlade ozaveščamo o Evropi, parlamentarni demokraciji in njenih ustanovah ter tudi o tem, kako vključnost Slovenije v EU vpliva na vsakodnevno življenje in kaj lahko storimo, da bo prihodnja Evropa taka, kot si jo želimo. Dijaki ambasadorji vrstnikom predstavljajo možnosti, ki jih EU ponuja mladim. Z ekskurzijami v Bruselj in Strasbourg, kjer smo obiskali naše evroposlance, pa smo to na videz zelo zapleteno in slabo znano področje že raziskali tudi v praksi. V šolskem letu 2018/2019 bomo nadaljevali projekt CSR in Class, v katerem dijaki

raziskujejo stanje družbeno odgovornega podjetništva v Sloveniji. V projektu sodelujejo in se spoznavajo italijanski, avstrijski in slovenski dijaki. V okviru mednarodnih izmenjav vrsto let sodelujemo z avstrijsko gimnazijo Hib-Libenau iz Gradca in s strokovno šolo Bridgwater College v Veliki Britaniji. Šola je že vrsto let članica Unescove mreže šol. Vključeni smo tudi v projekt Munera 3, ki se nanaša na izvajanje programov nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v obdobju 2018–2022. Cilj projekta je vključiti zaposlene osebe v programe nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter tako izboljšati njihove kompetence. Zaposlenim bomo tako omogočili večjo zaposljivost in mobilnost med področij dela ter osebni razvoj in delovanje v sodobni družbi. Naš pričakovani rezultat so dijaki z okrepjenimi strokovnimi in jezikovnimi kompetencami ter kompetencami za gospodarsko in kulturno sodelovanje, ki bodo v času današnje internacionalizacije večji timskega dela in bodo bolje pripravljeni na vseživljenjsko učenje.

EGSS
www.egss.si

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

Vse, katerih materni jezik ni slovenščina, vabimo k vpisu na delavnico Spoznajmo slovenski jezik. Namen delavnice je lažje vključevanje v družbo in pomoč pri pripravi na izpit iz slovenskega jezika. Delavnice bodo potekale v Knjižnici Globus vsak petek, v dveh terminih in sicer od 9.00 do 10.30 in od 11.00 do 12.30. Pogoji za vpis na delavnico je članstvo v Mestni knjižnici Kranj.

Prijave na delavnico zbiramo cel september na elektronski naslov mkk@mkk.si. V zadevo elektronskega sporočila napišite Spoznajmo slovenski jezik, v sporočilo pa številko vaše članske izkaznice, ime, priimek in termin, ki bi vam bolj ustrezal.

Za dodatne informacije pokličite Bredo Karun na telefon 030 707 107.

Naredimo skupaj korak naprej!

Spoznajmo
slovenski
jezik

Preden se spustiš po toboganu, preveri, ali je pot prosta.

Izplačilo zavarovalnine že med zdravljenjem

10% popust prek spleta

20% popust za veliko družino

Kuža Pazi varuje, Kuža Pazi svetuje!

Nezgodno zavarovanje
Pazi name

Zavarovalnica Triglav

Ugodnosti lahko izkoristite v času trajanja akcijske prodaje Nezigodnega zavarovanja Pazi name, ki poteka od 24. 5. do 31. 10. 2018. Ugodnosti bodo na voljo pri sklenitvi zavarovanja prek spletne strani triglavs.si od 24. 5. 2018 dalje, na prodajnih mestih Zavarovalnice Triglav, d.d. pa od 1. 6. 2018 dalje. 20 % popust za veliko družino se prizna ob hkratni sklenitvi vsaj 3 akcijskih nezgodnih zavarovanj Pazi name prek spleta, pri zavarovalnem zastopniku oz. na naših prodajnih mestih. Več na triglavs.si.

Vse bo v redu.
[www.triglavs.si](#)

SESTAVIL:	KARTONSKA	NAZIV ZA SEVERO-	LUKA NA	NORDIJSKA	NICOLE	ITALIKI	SEZNAM BLAGA Z	RİZEVO	GORENJSKI	VISOKO	SAMUEL,	AZUSKI
F. KALAN	OVOJNINA	ZAHODNI DEL AFRIKE	NORVEŠKEM	MORSKA BOGINJA	KIDMAN		NAVEDBO CEN	ŽGANJE	GLAS	IGLASTO DREVO	SAMANTHA	SADEŽ
												ROBERT REDFORD
SAMO- RODNa TRTA									ZNAMKA ŽARNIC			
							8		SADNI NAMAZ			
ZNAČAJ									SERVIRNI PLADENJ			
MESTO V FRANCIJI					RAZTELE-ŠEVALEC							2 - 1 = ?
RAST-LINSKA BODICA				UNIKAT, ORIGINAL	LIALEEC						NAŠ ALPI-NIST (MIHA)	
IZ SNEGA NASTALA DRSEČA GMOTA LEDU					SPODNJA OKONČINA			GRŠKI PLES			GOVEJI ZREZEK	
TERME PRI PADOVI			2			POSNEMO-VALEC	VOLKU PO-DOBNA ZVER					PRŠICA, KLOP (NAREČNO)
AMECHE ARENDAL IMORTELA KALISTA PALIK	MODEL VOZILA NISSAN	LOGIČ-NOST					REKA V RUSIJI		AMERIŠKI IGRALEC (DON)	7		ZGODO-VINAR
JURE KOŠIR		REČNA RIBA										RIMSKI PESNIK
		SPELE-OLOG							PISA-TELJICA MIHELIC	NEMŠKI DIRIGENT (HORST)		
		ŠAHISTKA KUŠNIR							NOVA VRSTICA			
SEDMI PLANET					IMAMOV URAD						GRŠKA ČRKA	
					SLAVKO TIHEC						DUHOVNIŠKI OVRATNIK	
ZEVSOVA LJUBICA							REKA V RUSIJI				TOMO JURAK	
							ŽIVALSKO KRDELO				PEVKA ŽLAUS	
LUNINO ŠTEVILO						TRICKEL						VEČ KOT ENA
						GLASBENIK TURNER						
1	2	3	4		NASILNEŽ						ANGLEŠKI PLEMIC	
									STOPNJA PRIDEV-NIKA		LEON FIRŠT	
5	6	7	8		ORGAN VIDA							
									ČRNA CELINA	6		

GORENJSKI GLAS	MODRO NEBO (KNJIŽNO)	BEGUNEC	DEL ČELJUSTI	PRIMORSKA RASTLINA, OŽEP	ZVEZNA DRŽAVA V INDIJI	HRIK PRI BEOGRADU	NATRIJ	KAMNITA TALNA PLOŠČA	PODOBA GOLEGA TELES	KRATICA ITAL. RTV
GLASBENIK (ZARG.)										
ŽENSKA, KI KOĖA OBOJUJE										
IZRAEL-SKA PRE-ROKINJA							ATEK, OČKA			
							OTOK V BALEARIH			
ROBERT ŽAN			VRSTA KRISTALA	1						KRVNIK, EKSEKTOR
			ZAPONKA NA VZMET							PISA-TELJICA SIEGAL
JUŹNO-AMERIŠKI INDIJANEK				VRSTA KAMNINE						
				PEVKA JURČEVIC						
AFRIŠKA ANTILOPA						SLOVNICA AASEN				
GLAVNO MESTO GANE					TALNA POVRŠINA	ŠČINKAVEC (NAREČNO)	3			
						KOLIČ ZA TRTO				
GORENJSKI GLAS	PRITOK SAVE PRI KRANJU	AROMATSKI OGLJIKO-VODIK								
		SPLAVILO								
SREDNJE-VEŠKI JUDOVSKI NAUK								OKRAS NA VRHU KAPE	LOJZE KOLMAN	
								SUHA ROZA		
PAS PRI KIMONU				VOJAŠKA OPERACIJA						
				SIVA PAPIGA						
ŠAHOVSKA FIGURA SKAKAČ					NALOM					AMERIŠKI DRŽAVNIK (RONALD)
					PISNO ŠOLSKO DELO					MODEL VOZILA OPEL
ENAKI CRKI				PESNIŠKA FIGURA						
				NAJVEČJA CELINA						
NAPAD						ANA ROJE		EVROPSKA PLOVNA REKA		5
APARAT ZA SNEMANJE FILMOV	MESTO NA OBALI							KRAD-LJIVEC		
	ADRESAR							KRAJ PRI POREČU		
	4									
						STRAN NEBA				

Nagrade: 3-krat bon v vrednosti 30 EUR za sklenitev zavarovanja za avto ali dom + promocijska darila Zavarovalnice Triglav.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 12. septembra 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

ZANIMIVOSTI

Največja nagrada je bila izkušnja

Štirje slovenski dijaki so se udeležili svetovne geografske olimpijade (International Geography Olympiad) v Quebec Cityu. Dva med njimi sta Gorenjca. Job Stopar iz Naklega je osvojil bronasto medaljo in se uvrstil med 87 najboljših mladih geografov na svetu. Uspešen je bil tudi Luka Kambič iz Radovljice, zelo malo mu je namreč zmanjkalo do brona. O tej izkušnji smo se pogovarjali z Jobom.

SUZANA P. KOVAČIČ

Svetovna geografska olimpijada je od 31. julija do 7. avgusta potekala v Quebec Cityu v Kanadi. Udeležilo se je 165 dijakov, starih od 16 do 19 let, ter osemdeset mentorjev iz 43 držav. Na olimpijado so se uvrstili tudi štirje slovenski dijaki, ki so dosegli največ točk na državnem tekmovanju. Med njimi sta Luka Kambič, dijak četrtega letnika Gimnazije Jesenice, in Job Stopar, dijak drugega letnika Gimnazije Kranj (v šolskem letu 2017/2018). »Tekmovanje je bilo sestavljeno iz pisnega in terenskega dela ter multimedije. Vse je potekalo v angleščini; tisti, ki nam angle-

ščina ni materni jezik, smo imeli na voljo nekaj več časa za reševanje nalog. Pisni test iz geografije je obsegal splošno in regionalno geografijo, vprašanja so bila razdeljena na osem tematik, kot so problematika koralnih grebenov, ledenikov, razširjenost ebole ... Pisali smo tudi esej na temo prednosti in slabosti spletne platforme za oddajanje zasebnih domovanj Airbnb na primeru Barcelone. Za terenski del pa smo se odpeljali v regijo Charlevoix, kjer smo raziskovali in kartirali mesto Bais-Saint-Paul ter priobalni pas, potem pa tudi odgovarjali na vprašanja. Določili smo tri degradirana območja, za katera smo mo-

rali narediti strategijo, kako bi se lahko trajnostno razvijala, da bi jih ohranili za domačine in naredili privlačne za turiste. Vse je potekalo individualno, tekmovalci se med seboj nismo smeli posvetovati. Zahteven je bil tudi multimedijski del. Naj vam opišem samo en primer: Na video posnetku se je prikazal posnetek Severne in Južne Amerike v letih 2000–2010, za vsako leto posebej si spremljal pikice na zemljevidu in med štirimi ponujenimi odgovori moral ugotoviti, ali gre za migrante, morda migracije ptičev ...« je povzel Job, ki se je za olimpijado še dodatno pripravljaj, saj je bil med najmlajšimi tekmovalci.

Tako je že predelal mednarodno maturo iz geografije (v angleščini). »Na tekočem moraš biti tudi z aktualnimi novicami, vedeti, kaj se v svetu dogaja, in moraš znati povezovati stvari. Geografija je namreč zelo široka veda.« Vsaka ekipa je že pred tekmovanjem pripravila plakat na temo Kako voda v katerikoli stanju vpliva na življenje v vaši državi? Slovenska ekipa je predstavila solinarstvo kot eno redkih v svetu, kjer se še prideluje na tradicionalni način. Tekmovalci in mentorji – ena od dveh mentoric, ki sta spremljali naše dijake, je bila profesorica v jeseniški gimnaziji Mirjam Martinuč Bernard – so bivali v kam-

Job Stopar / FOTO: TINA DOKL

pusu univerze Laval, druge najstarejše univerze v Severni Ameriki. Gostitelji so jim organizirali tudi dva izleta; enega v Quebec City z reko St. Lawrence, ki Joba precej spominja na evropska mesta, in drugega v Forêt Montmorency v največji študijski gozdu na svetu. Po končanem tekmovanju so se Job Stopar, Luka Kambič in Mirjam Martinuč Bernard udeležili še t. i. post olimpijade, petdnevne ekskurzije po Quebecu, kjer je tekmovalni duh zamenjala sproščenost. Ogledali so si pristno indijansko vas Mastheuiatsh, zapuščeno industrijsko mesto Val-Jalbert z velikim slapom ter obmor-

ski del s sipinami in fjordom, kjer so opazovali kite, ptiče ... »Večino prijavnine in stroškov, povezanih z olimpijado, je pokril republiški zavod za šolstvo, nekaj tudi pristojno ministrstvo in Gimnazija Kranj, ekskurzijo smo morali plačati sami. Zahvaljujem se Občini Naklo za donacijo petsto evrov, s katero sem pokril večji del stroškov za ekskurzijo,« je povedal Job, ki je že kot majhen poznal vse države sveta in njihove zastave. Poudaril je, da je bila zanj največja nagrada na olimpijadi že sama izkušnja ter spoznavanje novih krajev in ljudi. Že lani se je udeležil balkanske olimpijade, kjer je osvojil srebrno kolajno.

SŠFKZ - ŠOLA ZA PRIHODNOST

Vpisujemo v programe izobraževanja odraslih (prekvalifikacije) v poklice

KOZMETIČNI TEHNIK

Izberite razgiban poklic, ki pomaga ljudem do lepšega videza, boljšega počutja in zdravja.

FARMACEVTSKI TEHNIK

Izberite umirjen poklic, ki ljudem pomaga ohranjati zdravje in lajšati težave med boleznijo in po njej.

TEHNIK LABORATORIJSKE BIOMEDICINE

Izberite odgovoren poklic v zdravstvu za dobro ljudi in v korist njihovemu zdravju!

ZOBOTEHNIK

Izberite ustvarjalni poklic, kjer boste izrazili ročne spretnosti, smisel za obliko, barvo in estetiko, ljudem pa povrnili nasmeh.

INFORMATIVNI DAN

poteka 4. 9. 2018 ob 15. uri

INFORMACIJE IN VPIS:

SŠFKZ, Zdravstvena pot 1, Ljubljana

01/3007 256

ssfkz-odrasli@guest.arnes.si

www.ssfkz.si

SREDNJA ŠOLA ZA FARMACIJO, KOZMETIKO IN ZDRAVSTVO
Zdravstvena pot 1, 1104 LJUBLJANA

IZBERITE ODGOVORNE IN USTVARJALNE POKLICE ZA SVOJO PRIHODNOST

V prihodnosti bodo najbolj iskani poklici na področju **zdravja** in **osebne nege**. Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo sledi trendom in se prilagaja potrebam na trgu dela, odraslim pa omogoča prekvalifikacije v poklice kozmetični tehnik, farmacevtski tehnik, tehnik laboratorijske biomedicine in zobotehnik. Vsem tem poklicem je skupno delo z ljudmi in za ljudi, za njihovo zdravje, dobro počutje in za kakovostno življenje danes in v prihodnosti. Odrasli udeleženci si z znanjem, spretnostmi in izkušnjami, ki jih pridobijo v sodobno opremljenih laboratorijih, salonih in specialnih učilnicah na šoli, širijo zaposlitvene možnosti in postajajo uspešnejši v družbi in pri delu. Izobraževanje za odrasle poteka v popoldanskem času in ob sobotah, udeležencem pa omogočamo tudi pridobivanje mednarodnih izkušenj pri praktičnem usposabljanju na različnih partnerskih šolah in pri delodajalcih v tujini. V programu kozmetični tehnik smo kot edini v Sloveniji pridobili CIDESCO akreditacijo.

Kozmetični tehnik izvaja kozmetično nego obraza in telesa, različne vrste masaž, manikuro, pedikuro, ličenje in tako pomaga ljudem do dobrega počutja. Zaposli se lahko v kozm-

etičnih salonih, wellness in SPA centrih, drogerijah ali odpre svoj kozmetični salon. **Farmaceutski tehnik** s pomočjo pomaga ljudem do boljšega zdravja, jim svetuje o naravnih zdravilih in pripravlja farmacevtske izdelke. Zaposli se lahko v lekarnah in specializiranih prodajalnah, laboratorijih ali v industriji. **Tehnik laboratorijske biomedicine** pregleduje vzorce krvi, serumov, urina in drugih telesnih tekočin in pomaga zdravniku pri odločitvi za uspešno zdravljenje. Zaposli se lahko v hematoloških, mikrobioloških in drugih laboratorijih v zdravstvenih domovih, bolnišnicah in v industriji. **Zobotehnik** v sodelovanju z zobozdravnikom izvaja strokovna dela na področju fiksne in snemne protetike. Zaposli se lahko v različnih zdravstvenih ustanovah ali v privatni zobni tehniki.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

S peto tolkel bom ob tla

V Galeriji Atrij Občine Tržič je na ogled razstava S peto tolkel bom ob tla s podnaslovom Obutvena kultura na Slovenskem v interpretacijah folklornih skupin. Razstavljenih je okoli sto parov različnih obuval, kakršna so ljudje nosili od sedemnajstega do sredine dvajsetega stoletja, ob tem pa tudi folklorni kostumi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Obutev je za razstavo posodilo več kot dvajset folklornih skupin, društev in posameznikov iz cele Slovenije. Avtor razstave kustos v Tržiškem muzeju dr. Bojan Knific je povedal, da so zbrali primerke, ki so v čem posebni, ki kažejo pestrost nekdanjega obuvanja. V Valvasorjevo dobo sodijo ženski čevlji, posodili so jih iz AFS France Maroltiz Ljubljane. »Folklorne skupine redko kažejo ples, kakršni so se plesali v 17. stoletju, zato je ta čevljev res izjemna replika,« je pojasnil Knific. V Tržiškem muzeju so že pred časom razmišljali, kako bi pripravili kakšno občasno razstavo na temo obuvanja folklornih skupin. Šušarska nedelja v Tržiču ta konec tedna je odlična priložnost za to, je poudaril Knific. »Na Šušarsko nedeljo je treba predstavljati obutveno dediščino. To je osnovno, zaradi česar Šušarska nedelja sploh je. Tako je prišlo do

ideje, da predstavimo zgodovino obuvanja od 17. do sredine 20. stoletja in razstavo popestrimo z obuvali in kostumi folklornih skupin. Predstavljeni so trije tipi oblačanja in obuvanja: alpski, panonski in mediteranski – znotraj teh se kažejo precejšnje razlike v obleki in obutvi. Moda se je tako kot pri oblekah tudi pri obutvi širila iz višjih družbenih plasti v nižje. Po sredini 19. stoletja je prišla poenotena oblačilna moda zaradi evropskega vpliva. Pokrajinske razlike so izginile, v ženski obutveni modi so prevladali visoki čevlji na vezalke. V Tržiču so tem čevljem rekli "rančoši". Ti čevlji so bili petdeset let izjemno priljubljeni, pravzaprav se podobni nosijo še danes.« Usnjeni čevlji so bili pogosto kombinirani z blagom, saj je bilo npr. močno volneno blago bistveno cenejše kot usnje. »Usnje so po starem postopku za podplate strojili dve leti, in že samo usnje je

bilo tako dragoceno, da si danes to težko predstavljamo. Kakšna cena je bila šele potem, ko je šuštar naredil čevljev. In ker je bil čevljev tako drag, so bili otroci večino časa bos. Bosi niso bili zato, ker staršine bi skrbeli zanje.« Na ogled so manj znana obuvala, npr. opanke, ki so jih nosili v Beli krajini in Istri, ne samo na Balkanu, kot je zmotno prepričanje. Zanimivi so rateški "žoki" (copati) in vsakdanja podoba kropskih kovačev, obutih v cokle. V glavnem pa so razstavljena obuvala in oblačila, ki so si jih ljudje nadeli za prazne dni – za ples na ohceti, za žegnanjski praznik ... Večinoma gre za replike in interpretacije, ki jih hranijo odrasle folklorne skupine, nekaj malega je razstavljenih tudi obuval otroških folklornih skupin. »O oblačenju sicer vemo bistveno več kot o obuvanju. Nekatere šivilje v Sloveniji izjemno dobro poznajo stare kroje, stare načine izdelovanja in šivajo replike nekdanjih oblačil za folklorne skupine. Pri obuvalih je večja težava; le štirje, pet čevljarjev v Sloveniji, med njimi Roman Zaplotnik iz Tržiča, znajo narediti res dobra obuvala za folklorne skupine, ki so se nosila na začetku dvajsetega stoletja in kasneje, zelo redko pa se tudi oni srečujejo s tistim, kar so nosili v 19. stoletju in prej. Štiri pare čevljev npr. pa je Meta Cunder izdelala čisto na novo za AFS Ozara iz Kranja; izdelani so po simetričnem

Avtor razstave kustos v Tržiškem muzeju dr. Bojan Knific / Foto: Tina Dokl

kopitu – po enem kopitu je narejen čevljev za desno in levo nogo. Tako je namreč veljalo do konca 19. stoletja in tako so jih ljudje nosili. So rekli, da so izdelani "na glah kopit". Ljudje so oba čevlja nekaj časa nosili, potem ju zamenjali na nogah in

čevlja sta ohranila svojo obliko,« je pojasnil Bojan Knific in dodal, da je hudič vendarle v podrobnostih: »Včasih je bilo kopito narejeno v enem kosu, iz celega. Danes je kopito deljeno. Brez kopita čevlja ni, a če je narejeno iz celega, mora biti čevljev

krojen drugače, da se kopito lahko izvleče; zato včasih čevlji niso mogli biti tako zaprti, kot so danes. Še veliko je zagonetk, ki jih bomo morali preučiti. Bistvena ideja pričujoče razstave pa je, da pokažemo tisto, kar je nastalo do zdaj najboljšega, in da se lotimo še bolj poglobljenega raziskovanja.«

Z razstave boste »odnesli« še kak pregovor. Kot je: Kdor visoko viha nos, bo kmalu hodil bos. (Ne bodi vzvišen.) Ali pa: Vsak po sebi čevlje meri. (Na stvari vedno gledamo prek lastnih izkušenj.) In še enega dodajmo: Sreča in bogastvo sta dva različna škornja. (Če si bogat, še ne pomeni, da si srečen – in obratno.) Razstava v Galeriji Atrij je že na ogled, saj je ta nedelja šušarska, odprta pa bo vse do 28. septembra.

Ženski škornji, narejeni po upodobitvi iz leta 1838, kakršne so pogosto nosile kmetice na Gorenjskem / Foto: Tina Dokl

Replika visokih čevljev na vezalke, krojno izdelana še po starem, ko gre zadnja linija čevlja lepo ob nogi / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Tomaž Rotar iz Lesc je kot četrti Slovenec stopil na vrh znamenitega K2. Stran 28

Zanimivosti

Janko Primožič iz Davče je eden redkih, ki še zna ročno vrtati lesene cevi. Stran 29

MultiKulti

Kranjčanka Kristina Bogataj že tretje leto živi in deluje v Helsinkih na Finskem. Stran 30

Od petka do petka

Prvaka Socialnih demokratov Dejana Židana so državni poslanci prejšnji četrtek izvolili za trinajstega predsednika državnega zbora. / Foto: arhiv GG

Pred tednom dni je umrl pesnik in akademik Ciril Zlobec. Od njega so se z vojaškimi častmi poslovili v torek.

Pisatelj Boris Pahor je v nedeljo praznoval 105. rojstni dan. Ob tej priložnosti je izšla tudi njegova knjiga o Edvardu Kocbeku. / Foto: arhiv GG

Židan namesto Tonina

Vodenje državnega zbora je prejšnji teden od Mateja Tonina prevzel Dejan Židan. V sredo so se z vojaškimi častmi poslovili od pesnika in akademika Cirila Zlobca.

SIMON ŠUBIC

Državni zbor vodi Židan

Državni zbor je v zadnjem tednu dobil novo vodstvo. Prejšnji teden so poslanci v skladu s koalicijskim kadrovskim razrezom za 13. predsednika državnega zbora izvolili prvaka SD Dejana Židana. Vodenje hrama demokracije je prevzel od Mateja Tonina (NSi), ki je državni zbor vodil dva meseca in je podal svoj odstop, kot je tudi napovedal. Poslanci so prav tako prejšnji teden na podpredsedniški mesti imenovali Tino Heflerle (LMŠ) in Jožeta Tanka (SDS), ta teden pa so potrdili še tretjega podpredsednika – Branka Simonoviča iz stranke DeSUS. Židana so za vodenje državnega zbora predlagali poslanci petih strank koalicije (LMŠ, SD, SMC, SAB, DeSUS) in Levice. Kot so zapisali v svojem predlogu, ga poleg bogatih strokovnih, gospodarskih in političnih izkušenj odlikujejo strpnost, odprtost, spoštljivost, spoštovanje različnih mnenj in pravičnost. Na tajnem glasovanju ga je podprlo 49 poslancev, trije manj od skupnih poslanskih glasov, kolikor jih ima na voljo koalicija z Levico. V strankah so kasneje pojasnili, da treh poslancev ni bilo na seji. Državni

zbor je prejšnji teden tudi potrdil mandat nadomestni poslanki Karli Urh, ki je v poslanskih klopih zamenjala Marjana Šarca, novega predsednika vlade.

Levica zavrnila AmCham Slovenija

V zadnjih dneh se je zaostrišlo na relaciji Levica – AmCham Slovenija. Ameriška gospodarska zbornica v Sloveniji je, potem ko je poslanka Levice Violeta Tomić na izredni seji državnega zbora dejala, da je treba izločiti vse, ki so obremenjeni z AmCham Slovenija, predstavnike Levice povabila na srečanje, kar pa so v stranki zavrnili z razlago, da nimajo namena sodelovati z izpostavo ameriške gospodarske zbornice v Sloveniji. AmChamu med drugim očitajo odgovornost za skrb vzbujajoče trende v ZDA in po svetu – od lobiranja proti okoljskim ukrepom do zavzemanja za razgradnjo socialne države. Pri AmChamu Slovenija so se odzvali, da takega izključevanja ne razumejo, saj menijo, da je dialog temelj demokracije. »Zato tudi obžalujemo, da se Levica na naša vabila – bodisi na srečanja bodisi dogodke, kjer bi lahko soočili mnenja – ne odziva. Skrbimo za družbo, ki obsoja in

izloča na podlagi enostranskih prepričanj,« so sporočili. Ob tem so poudarili, da delujejo apolitično.

Dodatna ograja na meji?

Država naj bi na meji s Hrvaško postavila dodatno ograjo zaradi vse številnejših nezakonitih prehodov meje, so ta teden poročali mediji. Na ministrstvu za notranje zadeve tega niso zanikali. Kot so pojasnili, so pri upravljanju nezakonitih prehodov meje in usmerjanju prebežnikov policiji v pomoč tudi postavljenečasne tehnične ovire, ki ji omogočajo učinkovito varovanje zunanje šengenske meje in celovito izvajanje varovanja ljudi in njihovega premoženja. Postavitev časasnih tehničnih ovir poteka skladno s sprejetim načrtom, ki je označen s stopnjo tajnosti, zato podrobnejših podatkov ne morejo posredovati, so razložili. Na meji s Hrvaško je trenutno postavljenih 176 kilometrov časasnih tehničnih ovir, so še pojasnili na notranjem ministrstvu.

Slovo od Cirila Zlobca

Na ljubljanskih Žalah so se v torek z vojaškimi častmi poslovili od pesnika in akademika Cirila Zlobca, ki je umrl pred tednom

dni. Zlobec je bil s 93 leti zadnji še živeči pesnik četrice (poleg njega še Tone Pavček, Kajetan Kovič in Janez Menart), ki je po vojni presekala takratno pesniško usmeritev z intimistično zbirko Pesmi štirih, ki je do danes doživela vrsto ponatisov. Po besedah pisatelja Iva Svetine je bil globoko predan pesmim. Izkazoval je širino srca in duha, pokončnost in samozavest. Sredi prejšnjega tedna je v 76. letu starosti umrl tudi eden najbolj vsestranskih slovenskih ustvarjalcev, književnik, univerzitetni profesor, politik in diplomat Andrej Capuder, ki je bil med drugim tudi prvi kulturni minister v samostojni Sloveniji.

Boris Pahor ima 105 let

V nedeljo je 105. rojstni dan praznoval zamejski pisatelj in mislec Boris Pahor, ki že vse življenje opozarja predvsem na nevarnosti totalitarnih režimov, katerih žrtev je bil tudi sam, ter tudi na nujnost samozavestne, pokončne drže v najširšem pomenu besede, ki lahko temelji le na dobrem poznavanju zgodovine in lastne identitete. Ob 105. rojstnem dnevu je izšla tudi njegova knjiga o Edvardu Kocbeku in njegovi vlogi v Osvobodilni fronti.

Slovenci v zamejstvu (627)

»Peti letni čas« v Pliberku

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Ne, ne gre za nov letni čas, ampak za prve septembrske dneve, ko na farovškem travniku v Pliberku / Bleiburgu v Podjuni poteka največji ljudski praznik na južnem Koroškem, sejem na travniku, imenovan Pliberški jormak. Mesto z okolico je tri sejemske dni, ko ga obišče blizu 150 tisoč ljudi, povsem spremenjeno in drugačno, kot bi zavladal popolnoma nov, peti letni čas. Letošnji Pliberški jormak, že 625. po vrsti, se bo začel s posebno ceremonijo jutri, 1. septembra, opoldne in bo trajal do ponedeljka, 3. septembra, zvečer. Razstavljalcev bo blizu petsto, v velikih šotorih pa bo blizu devet tisoč sedežev. Sejem bo živel od jutra do večera. Kupčije se bodo mešale z družabnostjo, prepletali se

bodo jeziki in Pliberk se bo spremenil v največjo trgovino na južnem Koroškem. Vsako leto računajo tudi na razstavljalce in obiskovalce iz Slovenije, saj leži Pliberk čisto ob meji s Slovenijo. Občina je ena tistih na Koroškem, kjer politika z dvojezičnostjo nima težav in kjer imajo Slovenci in njihove organizacije pomembno vlogo. Tudi na Jormaku, na katerem ima domače Slovensko prosvetno društvo Edinost svoj šotor, ki ga domači imenujejo Svaveja uta. Če

se boste odločili za obisk sejma, se oglasite v slovenskem šotoru, v katerem se prepletajo zabava, glasba in najrazličnejša srečanja, zadnja leta tudi upokojujencev z obeh strani meje.

V Pliberku, v tem sejmskem mestu, že dolgo deluje duhovnik in dekan, zaveden koroški Slovenec Ivan Olip, rojen v znameniti Olipovi družini v Selah. Ivan je najstarejši od treh bratov duhovnikov. Poleg njega imata ta poklic še Peter in Stan-ko. Mestna občina Pliberk

V nedeljo, 2. septembra, od 10. ure naprej bo v središču Bilčovsa / Ludmannsdorfa tradicionalni praznik krompirja. Poleg krompirja in krompirjevih jedi se bodo predstavili tudi domači rokodelci in pridelovalci hrane in seveda pevci ter glasbeniki.

Vesela družba na Pliberškem jormaku: župan Mestne občine Pliberk Štefan Visotschnig (tretji z leve) z mestnim svetnikom Enotne liste Mirkom Trampušem (v sredini) in županom Občine Brda v Sloveniji Francem Mužičem

je svojemu župniku in dekanu pred kratkim podelila naziv častnega občana. Zato, kot je dejal župan Štefan Visotschnig, ker vsa leta deluje

v dobro ljudi, župnijske in občinske in ker omogoča, da se na cerkveni zemlji lahko odvija tako pomembna prireditve, kot je tradicionalni Jormak.

Po svetu

Odprto pismo Evropi

V našem oziranju po svetu to pot omenimo pismo, ki ga je napisala v Teheranu rojena iransko-švedska pesnica in dramatičarka Athena Farrokhzad. Živi v Stockholmu, a je hudo kritična do Evrope, ki ji je ponudila nov dom ...

MIHA NAGLIČ

Afrika kolonizira Evropo

Pesnica Athena je svoje pismo prebrala tudi na odprtju mednarodnega pesniškega festivala Dnevi poezije in vina na Ptuj, 22. avgusta 2018. Tu preberimo le tri odstavke. »Evropa, trideset let pred Lampeduso je Césaire napisal, da te ni mogoče ubraniti. Koli-ko mrtvih v Sredozemskem morju ta teden? Vsak begunec, ki pritiska na tvoje meje, je vojna napoved. Vsi nesrečniki te Zemlje hočejo blaginjo, ki so jo ustvarili. Evropa, kdaj boš izvedla brexit od same sebe? Ti si prepoved nošenja burk v Franciji, prepoved minaretov v Švici, zakon o zasegu vrednih predmetov na Danskem. Ti si italijanski notranji minister, ki citira Mussolinija. Ti si prosilec za azil na verigi na Madžarskem. Najhujša od vseh je kljub vsemu Danska. Danska so odprta vrata, ki so jih premalo zbrcali. Nekega dne bom Dansko zaprla v sobo z grenlandskimi prestradanimi polarnimi medvedi. Nekega dne bom iz danskih garaž ukradla avtomobile. Nekega dne bom iz Larso Lokkeja Rasmussena naredila načrt za geto. Nekega dne bom zahtevala maščevanje za vse požgane centre

za begunce. Nekega dne boš ti prosjačila Rome za odpuščanje. Nekega dne bodo čuvaji sinagog presežni. Nekega dne bo Dublin samo ime enega tvojih glavnih mest ... / Evropa, kljub vsemu sta bila Rilke in Shelley resnično velika pesnika. Sacré-Cœur ima osupljiv razgled in zelena barva Transilvanije neresničen odtенок. Kljub vsemu me zagrabi otožnost, ko se Donava zasvetli. Kljub vsemu me skrbi, da bo Severno morje premagalo Rotterdam. Kljub vsemu sem poguglala "fun facts about Albania". Kljub vsemu se počutim bližje streljanju v Sarajevu kot svoji lastni zgodovini. Kljub vsemu obstaja kraj v Sloveniji, ki se imenuje Jeruzalem. Tam so se križarji ustavili, ko niso zmogli cele poti. Evropa, la mission civilisatrice ne moremo ločiti od krščanstva, krščanstva od fevdalizma, fevdalizma od industrializma, industrializma od kapitalizma, kapitalizma od barbarstva. Razumem, zakaj je razsvetljenstvu sledila romantika. Razumem, zakaj je bila Marie Antoinetta naveličana kruha. Razumem, zakaj je Michelangelo sprejel delo v Sikstinski. Ves čas zamenjujem Versailles z Vichyjem in Weimar z Waterloojem. Razumem, zakaj je v Verlainovem srcu deževalo. / Evropa, nekega dne

se zgodi Lagoška konferenca in Afrika na novo zariše tvoje meje. Nigerija dobi Baltske države razen Litve, ki gre Angoli. Alžirija hoče Poljsko razen Varšave. Kamerun vzame vse med Normandijo in Gibraltarjem. Demokratična republika Kongo in Republika Kongo se dogovorita o ostalem. V Evropi postanejo uradni jeziki lingalščina, kikongo in svahili. Nordijskih držav noče nihče, vsi gozdovi so pogoreli. Prebivalce ujamejo in jih kot sužnje prodajo v göteborgskem pristanišču. Kljub temu da je pot kratka, jih mnogo umre na morju. Tisti, ki preživijo, se razpršijo po celini, največ po Južnem Sudanu in Eritreji. V kratkem času jih polovica umre zaradi domorodnih bolezní. A otroci lahko delajo in petindvajset nordijskih generacij odrasča v suženjstvu. Nihče noče Anglije, a Bocvana se žrtvuje. Po referendumu pripadeta Škotska in Wales Somaliji. Edina svobodna evropska država je združena Irska ...« / Skratka: pesnica je prepričana, da blaginja Evrope temelji tudi na stoletnem izkoriščanju nekdanjih kolonij, ki bodo, če ne bo šlo drugače, v bližnji prihodnosti same kolonizirale Evropo ... Se vam ne zdi, da se prav to že dogaja, za zdaj kot uvertura, v nadaljevanju pa ... (Spletni vir)

Praška pomlad 1968

Minilo je petdeset let od 21. avgusta 1968, ko so sovjetske čete zasedle Češkoslovaško in tako grobo prekinile takratno demokratizacijo te države, znano pod imenom praška pomlad. To dejanje je imelo trajne posledice tudi izven ČSSR. Strežnilo je mnoge zahodne levičarje, ki so dotlej brezpogojno podpirali sovjetsko politiko, botrovalo je nastanku evrokomunizma. Praška pomlad je odmevala tudi v literaturi. Milan Kundera je postavil svoj slovit roman Neznosna lahkost bivanja prav v tisti čas. Številka 68 je v nekdanji Češkoslovaški postala ikona. Češki hokejist Jaromír Jágr jo je nosil na dresu ... Praška pomlad pravzaprav ni nikoli povsem zamrla, znova je vzbrstela leta 1989.

Nesreča ali malomarnost?

»Evropa se glede varnosti ne more več zanašati samo na ZDA. Prevzeti moramo odgovornost, zagotoviti varnost in s tem evropsko suverenost ... Želim, da sprožimo temeljit premislek o svoji varnosti z vsemi evropskimi partnerji, vključno z Rusijo.« To je izjavil francoski predsednik Emmanuel Macron na srečanju s francosko diplomatsko elito. Ima prav?

Pesnica Athena Farrokhzad, rojena 1983 v Teheranu, živi v Stockholmu in ta čas izdaja vso Evropo s (pre)drznim nagovorom. / Foto: Versopolis

Goreči sovjetski tank, ob njem pogumni protestniki, Praga 1968. Posnetek je iz tajnega poročila agencije CIA.

Irski vojaki kot pripadniki enote Nordic Battle Group ISTAR, ki je eden od zametkov bodoče evropske vojske. / Foto: Wikipedija

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (31)

Neustrezni konservatorsko-restavratorski posegi na keramiki

ANAMARIJA DIMOVSKA

GORENJSKI MUZEJ

Pri delu z muzejskimi predmeti se velikokrat srečamo s starimi popravili in neustreznimi restavratorskimi posegi iz preteklosti.

V nasprotju s kovino in lesom, kjer je bil dodan material enak originalnemu, je bilo za restavriranje keramike treba najti ustreznejše načine dopolnjevanja ali spajanja obstoječih fragmentov, ki ne bi vključevali ponovnega procesa žganja. Glavna razloga za to sta predvsem spremembe, ki se med tem dogajajo, ter težave s kompatibilnostjo. Dodani materiali so se razlikovali glede na restavriranje uporabnih predmetov in predmetov s posebno

estetsko vrednostjo. Njihov nabor je bil zelo širok. Za lepljenje posameznih fragmentov med seboj so uporabljali škrobne paste, naravne gume in smole, proteinska lepila, čebelji vosek in razne masčobe. Alternativni pristop lepilom je predstavljalo mehansko spajanje, kot so kovičenje s kovinskimi zakovicami, povezovalne z vrvjo in žico, uporaba moznikov ter spajanje s staljeno kovino. Med drugim so za dopolnjevanje uporabljali tudi blato, glino, mavce, cement, kamen, les, kovino, papir, žgano glino in druge materiale. V dvajsetem stoletju so se na tržišču pojavili sintetični

materiali, ki so nadomestili nekatere tradicionalne materiale. Njihove lastnosti so bile v veliki meri še neraziskane, kar je povzročalo težave pri kasnejšem odstranjevanju.

Po natančnem pregledu predmeta in dokumentaciji je ena izmed prvih nalog konservatorja-restavratorja odstranjevanje neustreznih predhodnih restavratorskih posegov. Za ta postopek se odločamo iz več razlogov, npr. zaradi estetskega videza predmeta, pomanjkanja spretnosti restavratorja, ki se odraža v natančnem nanosu materialov in nepravilnem izboru barvnih tonov, v namernem

Fotografija prikazuje neustrezne posege iz preteklosti in stanje po opravljenih konservatorsko-restavratorskih posegih. / Foto: Anamarija Dimovska

spreminjanju videza predmeta ter neprimernih dopolnitvah in preslikavah, ki segajo čez original. Neustrezni materiali lahko spreminjajo barvo, temnijo in propadejo celo do takšne mere, da ne opravljajo več svoje funkcije. V najslabšem primeru lahko krčenje dodanega materiala povzroči poškodbe originala.

Preden se odločimo za odstranjevanje starih

restavratorskih posegov, moramo dobro premisliti in pretehtati vse možne poškodbe in stres, ki ga bomo povzročili predmetu, predvsem v primerih, ko predhodni posegi ne ustrezajo restavratorski etiki o uporabi reverzibilnih materialov in minimalnih posegov v predmet. Kljub temu pa ima lahko star poseg kot dokument časa svojo zgodovinsko vrednost.

Pogovor

Stopil na vrh gore vseh gora

Tomaž Rotar

Tomaž Rotar iz Lesc je julija kot komaj četrti Slovenec stopil na vrh druge najvišje gore na svetu, znamenitega K2. Sedem tednov trajajoči podvig je bil vse prej kot preprost, saj se je na že tako zahtevni gori spopadel še z močnim sneženjem, pljučnim edemom in višinsko boleznijo, a trud je poplačan in z gore mu bodo ostali eni najlepših spominov doslej.

JASNA PALADIN

Tomaža Rotarja, ki je predvsem Radovljčanom znan kot zobozdravnik, smo kot alpinista predstavili že lansko leto, ko je kot 18. Slovenec stopil na vrh najvišje gore sveta. Po hribih hodi že vse življenje, rad poudari, a Mount Everest ni bil vrhunec njegovih gorskih doživetij. Pred dobrim mesecem dni je skupaj z Britancem Jakom Meyerjem stopil še na vrh druge najvišje gore sveta, skoraj zloglasnega K2. Za večino nedosegljivi vrhovi so mu spremenili pogled na svet, predvsem dom: »Živimo v enem najlepših krajev, kar jih je na svetu,« pravi.

Že lani, po prihodu z Mount Everest, ste omenili, da potihoro razmišljate tudi o vzponu na K2. Kdaj je nato padla odločitev?

»Lani na Everestu sem vedel, da imam še vedno nekaj rezerve, predvsem kar se tiče tehnične zahtevnosti in pripravljenosti na višino, tako da sem sploh upal pomisliti na K2. Tako kot Everest je tudi druga najvišja gora na svetu želja mnogih, morda še celo večja, saj velja za divjo goro ali "goro vseh gora", kot pravi Viki Grošelj. Prebral sem tudi njegovo knjigo Grenko zmagoslavje in Zmagoslavje in tragedija, umetnino velikana Stipeta Božiča. Človek ju ne more odložiti brez navdiha in upanja, da bo nekoč tudi sam stal na vrhu največje piramide na svetu. Odločitev kot ponavadi pade tik pred zdajci, saj je v ozadju mnogo dejavnikov, ki lahko dopuščajo tako dolgo potovanje ali pa ga ne. Družina me je kot ponavadi podprla pri ideji in zahvala, da sem zopet stal na vrhu, gre predvsem moji ženi, ki nikoli ne izgubi upanja, in pa Rebeci in Karin, ki znata ceniti prav vsako stvar, ki se je z ženo lotiva. Odprava je bila potrjena februarja letos, odhod pa določen za 15. junij.«

Kakšne so bile vaše fizične in druge priprave?

»Pozimi sem kot običajno plezal po ledu in se zabaval na turnih smukah. Spomladi sem se začel utrjevati na kolesu in v zadnjih dveh mesecih stopnjeval normo na približno sedem tisoč višinskih metrov na teden. Izven zimske sezone večino kondicije nabere s kolesarjenjem, ker nekoliko

Tomaž Rotar iz Lesc je po Mount Everestu stopil še na vrh K2. / Foto: osebni arhiv Tomaža Rotarja

varčujem kolena in kolke. Izkušnjo s tako dolge odprave sem že imel, tako da tovrstnega strahu ni bilo več.«

Ste se tudi tokrat odločili za isto zasebno agencijo oziroma kakšna je bila vaša ekipa?

»Po spletu dogodkov sem se odločil za Summitclimb pod vodstvom znanega alpinista Dana Mazurja, letošnjega dobitnika zlate Hillaryjeve medalje. V ekipi sva bila le dva: 35-letni Jake Meyer (najmlajši Britanec, ki je osvojil najvišje vrhove na vseh celinah) in moja malenkost. To je bil Jakov tretji poizkus na K2 in moj prvi. Na razpolago sva imela tri nepalske šerpe, za katere se je izkazalo, da so najboljši na gori. Z nama je bila tudi skupina štirih alpinistov, ki so bili namenjeni na sosednji Broad Peak, ki sta jih spremljali dve šerpi. V baznem taboru smo imeli tudi dva pakistanska kuharja in tri kuharske pomagače.«

Menda vas je spremljalo kar dvesto nosačev ...

»Ves tovor je bilo treba prenesti od Ascoleja, kjer se konča Karakorumska cesta, do baze. Pot je dolga 126 kilometrov in še zdaleč ni enostavna. Spremljalo nas je približno 240 pakistanskih nosačev, ki so nosili vso hrano, šotore, plezalno opremo,

mize, stole, kuhalni plin ... Na poti, ki vodi čez ledeniške razpoke, potoke, reke, mimo strmih prepadov, navzgor in navzdol, po ledu in skalah, jih je kar nekaj zbolelo ali obnemoglo, na srečo umrli ni nihče, kar se je zgodilo v drugih ekipah. Življenje in delo teh ljudi je nepojmljivo težko in včasih tudi žalostno. Njihova oblačila so slaba, obutev še slabša. Nadčloveška moč, ki jo kažejo ob tem, je zavidanja vredna.«

Kako je potekal vzpon?

»Do baznega tabora smo se zaradi aklimatizacije vzpenjali počasi, celih deset dni z vmesnimi počitki. Pot čez ledenik se sicer ponekod izgublja ali je prekinjena z udori ledu ali poplavnimi rekami, vendar je trekking prelep, pogledi na gorske skupine Trango, Cathedral in Paju pa dišijo jemačo. Nekaj kilometrov pred baznim taborom, ki je na višini okrog pet tisoč metrov, smo se za dan ustavili na Concordii, stičišču dveh ogromnih ledenikov, ki se združita v Baltoro, po katerem smo prišli. Pogled na najvišje in najtežje vrhove na svetu z ledeniškega križišča je cilj večine pohodnikov, od tu naprej pa je bila tudi naša odprava bolj osamljena. Po nekaj dneh v bazi sem se s šerpo An Pasangom prvič odpravil

do višinskega tabora 1 in nazaj. Pred začetkom strmega zasneženega vzpona je treba prečiti zadnji del ledenika na poti proti gori, kar je zaradi številnih ledeniških razpok, jezerc in nevarnosti padajočih serakov zahtevno delo.

Po prvem delu aklimatizacije je spet sledil nekajdnevni počitek v bazi in čakanje na prvo vremensko okno, ki bi bilo primerno dolgo za vzpon do tretjega tabora na višini 7400 metrov. Vreme je bilo v tem obdobju precej slabo, stalno sneženje je preprečevalo vzpone tudi na Broad Peak, vendar nismo dopustili, da bi se nas lotilo malodušje. En dan dobrega vremena je bil dovolj, da sva se s šerpo odločila za ponovni vzpon. Na dvojki se me je lotil pljučni edem, tako da sem začel jemati zdravila, celo noč prebedel v sede, da se mi stanje ni poslabšalo, vendar so mi sončno jutro in magični napitki, ki mi jih je pripravljala šerpa, povrnili moči, tako da sva nadaljevala proti ledeni trojki. Del vzpona od prvega do tretjega tabora je precej skalnat in polleden, navpični naklon pa zahteva spuščanje z osmico. Druge rotacije se bom spominjal po naporu, ki mi je zaradi višinske bolezni izpil zadnje atome moči.

V bazi sem se po nekaj dneh postavil na noge in spet je bilo vse po starem. Prišel je dan, ko so si sicer recipročne vremenske napovedi postale relativno podobne in so napovedovale brezvetrje z občasnim sneženjem. Čas je bil za vzpon na vrh. Vzpenjali smo se postopoma in prespali v vsakem višinskem taboru, razen v četrtem, kjer smo počivali nekaj ur, ki so bile zaradi hudega sneženja še precej depresivne in niso obetale pogojev za odhod na vrh. Ob devetih zvečer se je nepričakovano zjasnilo in ob desetih zvečer smo se v družbi zvezd odpravili proti vrhu. "Steklenični vrat" in zloglasno "Traverso" smo preplezali v temi in popolnoma leden vršni greben dosegli ob svitu. Leden podlaga se je hitro spremenila v snežno bariero in do vrha smo še štiri ure gazili v meter novega snega. Ponovno se je izkazalo, da je v slogi moč – in le tako velika skupina je lahko nad osem tisoč metri premagala tako oviro. Na vsakih pet metrov smo se menjavali v ospredju in jeklenke s kisikom odprli

do konca. Ob osmih zjutraj 21. julija smo prišli na vrh – s praznimi zalogami kisika in hrane, v brezvetrju in relativno toplem vremenu, vendar poplačani za vse, kar smo pustili za seboj. Lahko smo sneli rokavice in kape, izpraznili baterije v kamerah in doživeli vrh na veličasten, sončen način, ki ga z besedami nikoli ne bom znal pravilno opisati.«

Kako je bilo stati na vrhu, kaj vam bo najbolj ostalo v spominu?

»Na vrhu sem se slikal s fotografijo svoje družine in jo, kot sem storil že na Everestu, zakopal v sneg.«

K2 ste opisali kot veliko zahtevnejšega kot Everest.

»K2 je zelo odročna gora. Baznega tabora ni mogoče doseči v treh dneh ali celo z avtomobilom kot na Everestu. Vremenske razmere so v Karakorumu mnogo slabše, več je padavin, vreme pa se hitreje spreminja. Vzpon je tehnično neprimerljivo bolj zahteven, več je nevarnosti padajočega ledu, kamenja, serakov in proženja plazov. Papirologija je še zahtevnejša, dovoljenja pa so dražja.«

Ste šele četrti Slovenec, ki se mu je uspelo povzpeti na K2. Kakšni so odzivi v slovenski alpinistični javnosti in kako sami občutite ta uspeh?

»Ob tej priložnosti bi se zahvalil Tonetu Škarji, Iz toku Tomazinu in Tomažu Jakofčiču, ki so mi poslali čestitko in bodo vedno slovenske alpinistične legende. Prav tako bi se zahvalil županu Radovljice za podeljeno plaketo občine in vsem, ki so ga ob tej odločitvi podprli. Hvala tudi vsem, ki so me v mislih spremljali na mojem potovanju, in vsem mojim pacientom, ki so me potrpežljivo čakali doma. Upam, da bo razmišljanje v naši občini vedno tako športno in avanturistično usmerjeno. K2 bo vedno eden najlepših spominov, žal mi je samo, da na take avanture ne morem peljati svoje družine. Pomeni mi potrditev fizične in psihične pripravljenosti in budi upanje, da se lotim še kakšne "neumnosti". Vesel sem, da s svojim dejanjem v dobro voljo spravim tudi prijatelje in vse ljudi, ki si želijo hoditi po hribih, pa morda nimajo take sreče, kot je, vsaj do sedaj, spremljala mene.«

»Ob osmih zjutraj 21. julija smo prišli na vrh – s praznimi zalogami kisika in hrane, v brezvetrju in relativno toplem vremenu, vendar poplačani za vse, kar smo pustili za seboj. Lahko smo sneli rokavice in kape, izpraznili baterije v kamerah in doživeli vrh na veličasten, sončen način, ki ga z besedami nikoli ne bom znal pravilno opisati.«

Zanimivosti

Še vedno vrta lesene cevi

Oseminosemdesetletni Janko Primožič iz Davče je eden redkih, ki še zna ročno vrtati lesene cevi, kakršne so nekoč uporabljali za gradnjo vodovodov. Tega ga je naučil ded. Janko danes še največkrat izvrti kakšno cev za obnovo vodnjakov, sicer pa to že skoraj pozabljeno veščino prikazuje tudi na etnografskih prireditvah, kjer je prava atrakcija.

ANA ŠUBIC

Nekoč je voda v domove ali vsaj v njihovo bližino pritekla iz lesenih vodovodov, zgrajenih iz cevi, ki so jih izvrtali v drevesna debela. Eden sila redkih, ki še obvlada to danes že skoraj pozabljeno veščino, je Janko Primožič iz Davče, ki je včeraj praznoval 88. rojstni dan. Vrtanje lesenih cevi za vodo že tradicionalno prikazuje na Dnevu teric, pravzaprav je že kar legenda te odmevne etnografske prireditve, ki jo avgusta prirejajo v Davči.

Med prikaznimi postopki predelave lanu od bilke do platna je tudi pranje štren, pa se je Janku zdelo smiselno, da bi zraven pokazali še, po kakšnih ceveh je nekoč priitekla voda in kako so jih izdelovali. »Zdi se mi fino, da ljudje to vidijo,« pravi Janko, ki je vselej deležen velike pozornosti, ko z dva metra in pol dolgim svedrom vrta v drevesno deblo. »Obiskovalci veliko sprašujejo in jih zanima, kaj počnem. Marsikdo tudi pove kaj zanimivega. Že nekaj let nazaj mi je neka Žirovka razlagala, da imajo osemstometrsko napeljavo vode po lesenih ceveh. Tudi v Danjah so imeli lesene cevi, napeljane čez cesto, povedali so mi, da so v Naklem imeli dva tisoč metrov dolg lesen vodovod ...« je našteval Janko, ki smo ga pred dnevi obiskali na domu, na domačiji Pr' Kend na dobrih 1.100 metrih nadmorske višine, le streljaj od smučišča Cerkno.

Prvo je izvrtal pri trinajstih letih

Janko, rojen leta 1930, je prvo leseno cev izvrtal pri trinajstih letih. Te veščine se je

naučil od starega očeta Jake Primožiča. »Kje se je on naučil, ne vem. V Davčo se je priženil iz Zale in je umrl leta 1946. Je pa tudi moj oče Janez vrtal lesene cevi. Pred drugo svetovno vojno so lesene cevi vrtali tudi na nekaterih drugih domačijah v Davči, ponekod z našim svedrom,« je razložil Janko in pokazal bržkone kakih dvesto let star sveder, s katerim je cevi vrtal že njegov ded. Ta je izdelal tudi leseni vodovod, ki so ga Pr' Kend dobili pred drugo svetovno vojno. »Pred tem je voda do naše kmetije tekla po nekakšni strugi iz skal, nato pa so naredili približno dvesto metrov dolg lesen vodovod. Speljan je bil v hišo, v črno kuhinjo, kjer je bil lesen steber z vdolbeno cevko, po kateri je tekla voda, in v zunanje leseno korito, ki je bilo namenjeno napajanju živine,« je razložil Janko.

Pr' Kend so lesen vodovod imeli v uporabi približno do leta 1985, ko so za potrebe novega hleva zgradili nov vodovod iz drugega vodnega vira. Je pa še danes v gozdu možno najti ostanke lesenih cevi, starih okoli osemdeset let, po katerih se je voda k Primožičevim stekala dolga leta. »Cevi so zdržale dvajset, trideset let, potem smo jih pa zamenjali, nazadnje že s plastičnimi. So pa lesene zdržale tudi sto let, če so jih dobro zadelali v ilovico,« je pojasnil Janko.

Njegov ded je lesene vodovodne cevi pogosto vrtal tudi za druge, pri očetu je bilo tega že manj, pri Janku pa skorajda ne več. Takrat so namreč lesene cevi začele izpodrivati cevi iz železa, svinca in drugih materialov. Janko tako zadnja leta še

Janko Primožič uporablja dva metra in pol dolg in kakih dvesto let star sveder, s katerim je cevi vrtal že njegov ded. / Foto: Andrej Tarfila

največkrat vrta lesene cevi za vodnjake, ki jih posamezniki potrebujejo pri obnovi.

Za eno cev kar štiri ure

Postopek vrtanja je vse prej kot enostaven. Janko uporablja macesnova in smrekova debela. »Ponekod so vrtali tudi bore. Sam jih še nisem, sem pa slišal, da se lepo vrtajo.« Debla so debela od dvajset do 25 centimetrov, dolga pa pet

metrov, kar predstavlja dve dolžini svedra, saj luknjo zvrtata z obeh strani debela. Pred tem deblo dobro pričvrsti na stolici, ki predstavlja podporno konstrukcijo. Sveder ima na koncu približno trideset centimetrov dolgo rezilo, s katerim izvrti luknjo premera štiri centimetre. Pri vrtanju mora biti zelo natančen in pazljiv, da poteka naravnost, da se luknji, zvrtani z

odprtine. Rekli so jim puše, je povedal Janko. Spojko so pritrdili na konec cevi, nato pa je več mož s skupnimi močmi nanjo pritrdilo drugo cev, pri čemer so si pomagali tudi z velikim kladivom, imenovanim bat.

Želijo si v register kulturne dediščine

»Izdelovanje lesenih cevi je bila spretnost obdelave

veščine jim ni znan, a domnevajo, da so znanje na Trebuško prinesli Trebušani, ki so hodili drvarit na Tirolsko. Kot je pojasnila Karla Kofol iz Tolminkskega muzeja, so skupaj s Turističnim etnološkim društvom Trebuša že pred časom pripravili prijavo za vpis vrtanja lesenih cevi v register nesnovne kulturne dediščine, kjer je bil predlog tudi sprejet, a zaradi preobilice prijav v register še ni vpisan. »Ta dejavnost je danes izredno redka, nekdanja pa je bila zagotovo kar močno razširjena povsod tam, kjer je bil teren bogat s studenci in drugimi manjšimi izviri,« je dodala.

Kosil za Guinnessov rekord

Janko Primožič iz Davče je odločen, da bo vrtanje lesenih cevi prikazoval, dokler mu bo zdravje to omogočalo. Zadnja leta s tem bogati tudi klekljarsko prireditev v Železnikih, je pa že gostoval tudi drugje. To spretnost sicer prenaša tudi na mlajši rod. Sveder rada zavrtita tudi njegova vnuka Luka in Jaka, sicer pa je pred Jankom – glede na to, kako vitalen je pri 88 letih – zagotovo

Kovinska spojka, s kakršnimi so nekoč spajali cevi pri izdelavi lesenega vodovoda

Ostanki lesenih cevi, starih okoli osemdeset let, po katerih je nekoč k Primožičevim tekla voda

Na Dnevu teric vselej pritegne veliko pozornosti. / Foto: Andrej Tarfila

obeh strani debela, združita v eno. »Včasih se pri macesnu zgodi, da sveder ne vleče po strženu, kar zna biti problem,« je razložil in dodal, da se luknji na sredini redko povsem lepo povežeta. Takrat to stori prek vdolbine, ki jo naredi na sredini debela in jo nato zadela z leseno veho.

Za vrtanje ene cevi porabi kar štiri ure. Kot je pojasnil, sveder zavrti zgolj sedemkrat, nato pa ga že mora previdno izvleči, da odstrani ostanke lesa, ki so nastali ob vrtanju. Pri izdelavi lesenega vodovoda so nato izvrtane cevi v izkopanih jarkih nekoč spojili skupaj s pomočjo kovinskih obročkov oz. spojok, malo večjih od cevne

lesa, ki so jo obvladali posamezniki po vsej Evropi, kjer je bil na voljo mehak les. Druga možnost za izdelavo cevi za napeljavo studencev bliže vasi ali do hiše so bile glinaste cevi, ki pa so bile nedvomno dražje,« je povedala Tatjana Dolžan Eržen iz Gorenjskega muzeja. Dodala je, da je slišala za različne gorenjske kraje, kjer so imeli lesene cevi, izvrtane z ročnimi svedri, kar danes znajo le še redki posamezniki.

Veščino vrtanja lesenih cevi se trudijo ohranjati tudi na območju Trebuše v občini Tolmin. Tam se je vrtanje lesenih cevi uveljavilo v 19. stoletju in je bilo v uporabi do prvih let po drugi svetovni vojni. Izvor

še marsikatera predstavitev vrtanja lesenih cevi. Kot zanimivost: bil je tudi najstarejši udeleženec nedavne ročne košnje za Guinnessov rekord na smučišču Cerkno. Tu se v pogovor vključi njegova snaha Danica in doda, da je ata še lani ročno pokosil vse robove njihovih travnikov. Pa tudi sicer še zmore poskrbeti za kmetijo, da si sin z družino lahko privošči kak dan oddiha.

Janko, ki velja za zelo dobrovoljnega gospoda, je že vrsto let zelo vpet v domače okolje in dejaven na zelo različnih področjih, zato mu je Občina Železniki letos podelila priznanje za življenjsko delo prostovoljcev.

Finke ji pôjejo slovensko

Kristina Bogataj

Kristina Bogataj je mlada Kranjčanka, ki že tretje leto živi, v zadnjem času pa kot profesionalna glasbena pedagoginja, dirigentka in pevka tudi deluje v Helsinkih na Finskem. O življenju in njenih poklicnih ambicijah »tam gor« sva se pogovarjala, tik preden se je sredi avgusta vrnila domov – na Finsko.

IGOR KAVČIČ

Pred nekaj dnevi ste se vrnili iz Češke, a v Kranju ne boste ostali prav dolgo, saj odhajate domov v Helsinke. Mar res domov?

»Da, domov. Na Finskem je zdaj moj prvi dom, Slovenija pa bo vedno moja domovina. Na Češkem v mestu Hradec Kralove sem obiskala festival alternativne glasbe, kamor sem priletela naravnost iz Estonije. Kot profesionalna glasbenica sem si letošnje poletje razdelila na dva dela, enega za užitek in počitek in drugega za pripravo na jesen. Tako sem nekaj počitnic preživela s fantom, v krogu družine, prijateljev, slovenske narave, predvsem pa brez učenja in vadenja, drugi del pa sem namenila obisku pedagoškega kongresa, zborovskega festivala, udeležbi na mojstrskih tečajih in pripravam na jesenske projekte. Češka je sodila v prvi del, pedagoški kongres v Franciji in zborovski festival pa v drugega – mimogrede, ponosni smo lahko, da bomo ta največji zborovski festival, ki sem ga obiskala v estonskem Tallinu, Europa Cantat, leta 2021 gostili v Ljubljani, kar je ogromen dosežek za slovensko zborovsko sceno. Udeležila sem se ga v prvi vrsti kot dirigentka in v okviru programa obiskala različne delavnice in mojstrske tečaje, med drugim z Johannesom Prinzom iz Gradca, pa tudi kot pevka finskega zbora, ki sem se mu pridružila na vajah.«

Ostaniva na severu v estonski sosedbi na oni strani zaliva, na Finskem. Zdaj že tretje leto živite v Helsinkih, v študijskem letu 2015/2016 pa ste prišli »samo« na enoletni študij v okviru študentske izmenjave Erasmus+ ...

»Res sem se pred tremi leti prijavila na enoletni študij na Akademiji Sibelius v Helsinkih. Sprva se je sicer kazalo, da kljub štipendiji ne bom imela dovolj denarja za bivanje v dragih Helsinkih, a sem našla rešitev za uresničitev svojega načrta. Povezala sem se s finsko družino, pri kateri sem bila v tem letu varuška triletni hčerki, s starejšo sestro sem vadila klavir, pomagala pa tudi bratcu, ki je igral kitaro. S tem sem rešila problem bivanja in hrane, štipendija pa mi je tako ostala za druge stvari – potovanja po Baltiku in Skandinaviji, obiske koncertov ...

Foto: arhiv Kristine Bogataj (Zoran Kozina)

Kristina Bogataj, Kranjčanka, ki dirigira Fincem

Urniki študenta na izmenjavi je seveda manj strikten od rednega študenta, poleg tega pa se na Akademiji Sibelius študentje lahko v veliki meri sami odločajo, kaj od ponujenega bodo vključili v svoj predmetnik. Tako sem sama v letu na izmenjavi obiskovala veliko zanimivih predavanj: džezovsko petje, orkestrsko dirigiranje, seminarje za "pametno" vodenje in dobro počutje, pela sem v opernih zborih v nekaj opernih produkcijah itd. Aktivnost v helsinških glasbenih krogih mi je omogočila, da sem leto kasneje, ko sem se na Finsko vrnila na redni študij, našla zборе, ki jim dirigiram, in službo v mednarodni glasbeni šoli (International School of Music Finland), kjer kombiniram znanja s slovenske akademije in pristopa Willems, ki sem ga spoznala v Glasbenem centru Edgar Willems v Ljubljani in prek dela v blejskem Glasbenem centru DoReMi. Poleg dela v finsko-angleških vrtcih imam tudi eno slovensko skupinico.«

Predvidevam, da ste v glasbenih vodah srečali tudi »svojega« Finca?

»Moj fant Antti se res piše Suomalainen, kar pomeni Finec. Na izmenjavi sem v predmetnik vključila tudi predmet z glasbeno-tehnološkega oddelka na akademiji, in tam sem spoznala Anttija, ki je sicer džezovski pianist in skladatelj. Dela v podjetju, kjer pripravljajo programe za učitelje, kako učiti uporabo tehnologije prek ustvarjalnosti, in Anttijevo

področje je glasba – kako rečimo napisati skladbo s programom na tablici, ki ga učene sam napiše. Za moj magistrski zborovski koncert, ki sem ga lani aprila imela v Ljubljani, je tudi napisal eno od skladb. To je lep primer odprtosti in kreativnega prehajanja med delovnimi področji v finskem okolju.«

Po enoletni študentski izmenjavi na Finskem ste se torej vrnili v Ljubljano in zaključili magistrski študij in se potem vrnili na Akademijo Sibelius v Helsinke, da bi svoje glasbeno znanje še oplemenitili?

»Lani aprila sem magistrirala iz glasbene pedagogike na Akademiji za glasbo v Ljubljani, že takoj maja pa sem imela sprejemne izpite na Akademiji Sibelius. Jeseni grem v drugi letnik zborovskega dirigiranja. To, da sem znova študentka, je bila zame tudi pragmatična odločitev. Poskusila si bom namreč ustvariti življenje na Finskem, kjer se bom lahko še naprej razvijala na svojem poklicnem področju.«

Kot da so vam vztrajnost in delavnost privzgojili doma v Stražišču – v družini vas je kar pet otrok?

»Lahko rečem, da imam najboljše starše na svetu. Res je v družini pet otrok in vsi smo začeli v glasbeni šoli z učenjem klavirja. Jaz sem najstarejša, najmlajša sestra jih ima trinajst in obiskuje Glasbeno šolo Kranj. Mama je bila prva pevka pri narodno-zabavnem ansamblu Gašperji, oče pa je

ozvočeval nekdanji Boogie band. Njuna poklicna pot je sicer drugačna od moje, sta pa me kljub temu naučila delavnosti in narediti, kar je prav. Najbrž sta me naučila tudi poguma. Samozavesti se otroci in mladi učimo najprej v družinskem krogu in kasneje v izobraževalnem sistemu – tega se je treba zavdati in to spodbujati.«

Poleg sodelovanja z več zbori ste v Helsinkih ustanovili tudi lasten zbor. Kako je sicer razvita zborovska scena na Finskem?

»Ko sem se odselila na sever, sem imela različne cilje. Tako trenutno dirigiram štirim zborom, enega od teh sem ustanovila januarja lani. Pevke sem povabila prek osebnih poznanstev, prek družbenih omrežij itd. Študentska zborovska scena je v Helsinkih zelo močna. Iz petmilijonske in zelo prostrane države se mladi iz zelo oddaljenih krajev v času šolanja pogosto preselijo v univerzitetna mesta. Mnogi se vključujejo v zelo kvalitetne zборе, saj je že osnovna glasbena pismenost na zelo visoki ravni. Večina teh zborov pa nima velikih ambicij. Pripravijo nekaj koncertov na leto, ne čutijo pa večje potrebe po potovanjih – kot rečimo nekateri zbori pri nas.«

Ostaniva pri vašem ženskem zboru, ki se imenuje Lyckokatter – Likokatice ...

»Tako se je lani imenoval moj priložnostni magistrski zbor v Ljubljani. Beseda označuje kitajsko figuro mačke, ki prinaša srečo, sicer pa je to skladba iz cikla nedavno preminulega finskega skladatelja Einouhania Rautavaare, na besedilo švedsko govoreče finske pesnice Edith Södergran. Odločila sem se, da na Finskem nadaljujem z zborom s tem imenom in tamkajšnjimi pevkami. Tudi zaradi zasedenosti urnikov tukajšnjih pevcev je to projektni zbor, maja smo imele prvi koncert, jeseni spet začnemo, nov material bomo predstavile decembra.«

Ko sem si predvajal finsko himno Maamme (Naša domovina), seveda nisem razumel prav nič. Kako gre vam finščina?

»Na akademiji se učim finsko, a ne zato, ker bi bilo to nujno, saj v okolju, v katerem se gibljem, vsi govorijo

angleško. Predvsem je to moja osebna želja in prvi ključ do integracije. Vaje enega od zborov vodim v finščini, kar je bil pogoj na avdiciji za dirigenta, ki sem jo uspešno prestala. Kar pohvalijo izgovarjavo Slovencev. Ko osvojiš izgovarjavo dvojnih črk in preglase, potem že bereš in govoriš, četudi ne razumeš.« (smeh)

Menda Fincem ob delu veliko pomeni tudi prosti čas?

»Veliko dajo na dobro počutje. Na severu ni več v modi, če si preveč zaposlen. Ko jim povem, kaj vse počnem, me ponavadi vprašajo, ali imam čas za počitek. Letos bom res imela dela kot še nikoli, vendar mi zaposlen um odgovarja. Prosti čas ali "čas zase" je na severu skoraj sinonim za preživljanje časa v družinskem in prijateljskem krogu. Zdi se mi, da pri njih ni neke sebičnosti, ljudje pazijo drug na drugega. Je pa res, da slika, ki jo imam o Fincih, temelji predvsem na okolju, kjer se gibljem, torej v južnem predelu države, okrog Helsinkov. Menda je sever povsem drugačna zgodba.«

Na severu pa vseeno pogrešate ...?

»Kot svetovljanu in glasbeniku s polnim urnikom mi je občutek pogrešanja precej tuj, tudi zaradi razvitosti današnje komunikacijske tehnologije. Finsko danes povezujem z domom in delom, Slovenijo pa z domovino in dopustom. Zelo rada imam slovenske hribe in gore, tudi pozimi, ko obiščem Kranjsko Goro kot učiteljica smučanja. Seveda pa pogrešam svežo zelenjavo in sadje z domačega vrta. In govejo juho.«

Kaj vas čaka v jeseni?

»Študij, zborovski projekti in poučevanje v glasbeni šoli; 13. septembra nas obišče orkester iz Čila, ki mu bom dirigirala Čilensko mašo, novembra bomo z orkestrom in ženskim zborom izvedli Holstove Planete, dirigirala bom na akademskih koncertih, kasneje na božičnem koncertu glasbene šole, pripravile ga bomo tudi z mojimi dekleti ... Na akademiji so me poprosili tudi za pomoč prihajajočim novim študentom. Aktivna bom torej tako na koncertnem kot tudi na pedagoškem področju. Pa brez savne seveda tudi ne gre.«

»Znanje finskega jezika je moja osebna želja in prvi ključ do integracije. Vaje enega od zborov vodim v finščini, kar je bil pogoj na avdiciji za dirigenta, ki sem jo uspešno prestala. Kar pohvalijo izgovarjavo Slovencev. Ko osvojiš izgovarjavo dvojnih črk in preglase, potem že bereš in govoriš, četudi ne razumeš.« (smeh)

Na robu

Pokoplji me, a se bom vnovič rodil, 2. del

Ženske zgodbe

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Bil sem še mlad, poln energije, tudi spolne. Zdravnica, ki je skrbela za tega otroka, je bila prav tako še mlada, komaj je končala študij. Doma je bila iz okolice Klausen (Kluže). Nekajkrat sva šla v kino, veliko pa sva se pogovarjala o filozofih, od Christiana Wolffa, Kanta, Johanna Gottlieba Fichteja do Ludwiga Feuerbacha in Friedricha Nietzscheja ...«

Radovanov spomin je kljub bližnji stotici, še zmeraj bister. Rad se pošali in tudi takrat, ko pripoveduje o grenkih doživetjih z ženskami, jih začini z duhovitimi mislimi.

»Imel sem že 35 let, bil sem že dobro situiran, uspešen moški. A samski. Bližalo

se je leto 1960, ko smo na zadnjo vojno že malo pozabili. S tremi prijatelji smo se odločili, da se odpravimo na dopust na Hrvaško. Prehod meje ni bil tako enostaven, kot je danes. Imel sem sicer avstrijsko državljanstvo, a osebni podatki so bili še zmeraj slovenski. Bil sem ponosen na svoje korenine, četudi domovine nisem razumel. Carinik me je v srbohrvaškem jeziku grobo izvlekel iz avtomobila in me poslal na osebni pregled. Trije so bili, ki so me sadiščno opazovali, ko sem se pred njimi moral sleči do gola. Hoteli so me ponižati, a jim tega nisem dovolil. Po več kot pol ure so me izpustili, iz prtljažnika pa so nam pobrali več oblačil z besedami, da smo »presegli dovoljeno kvoto vnosa oblačil v državo«. Pozneje sem se pritožil na Carinsko upravo v Beograd, a nikoli nisem dobil odgovora. Verjetno zato ne, ker so bili vsi enaki.

A neljubi dogodek ni vplival na našo dobro voljo. Bili smo v nestrpnem pričakovanju, saj nas je zamikal Opatijski festival. Tam je prepevala tudi Beti Jurković. Njena pesem Vozi me vlak v daljave se mi je vtisnila globoko v spomin, saj je besedilo zelo stresno delovalo na mojo osamljeno življenje na Dunaju. V publikli je

bila tudi Zdenka, ki je Beti poznala še s Filozofske fakultete, kjer sta obe študirali jezike. Spominjam se, na sebi sem imel bele hlače, svetlomodro srajco s kratkimi rokavi in metuljček. Ona je nosila obleko, ki je bila na hrbtu izrezana v obliki črke V. Prosil sem jo za ples, beseda je dala besedo, nesmrtno sem se zaljubil v komaj 25-letno lepoticco! Deset dni, kolikor smo uživali sladkosti Dalmacije, sem jo nosil po rokah, vodil v najboljše restavracije, ji kupoval darila. Vse bi ji dal za en sam poljub! Želja se mi je izpolnila šele proti koncu dopusta. Malo smo se ga napili, prijatelji so izginili v svoje sobe vsak s svojo lepoticco, zadnja sva jim sledila midva. Pa se to niti ne bi zgodilo, če Zdenki ne bi postalo slabo. Pobruhala se je po obleki in se je morala nekje preobleči. Ko je zagledala veliko kad, se je v trenutku streznila. Nikoli poprej se še ni namakala v kakšni podobni. Diskretno sem se umaknil, da se je lahko slekla in se potopila v vodo. Ker je ni in ni bilo iz kopalnice, sem najprej potrkal, a ker ni bilo odgovora, sem vstopil. V vodi je, revica, zaspala. Potem pa je moj pogled zdrsel po njenem golem telesu. Otrpnil sem od presenečenja. Bila je pol moški, pol ženska. Z zelo izrazitim

spolovilom, ki je štrlelo iz vagine. S tresočimi nogami sem se umaknil nazaj v spalnico, kjer sem ropotal toliko časa, da sem jo prebudil. Prišumela je k meni, vsa spočita, o alkoholu ni bilo nobene sledi več. Objela me je okoli pasu in me poljubila na usta. Vrnil sem ji ga, četudi tega sprva nisem hotel storiti. Potem je odšla in nikoli več je nisem videl.

Ko smo se vrnili na Dunaj, sem bil še zmeraj v šoku. Še dobro, da je sledilo obdobje, ko sem ponovno zamenjal službo. Tokrat so me povabili k sodelovanju v podjetju, ki je navezalo poslovne stike z Jugoslavijo oziroma s Slovenijo. Treba je bilo urediti pravne akte, ki so morali zaradi nestabilnega komunističnega režima vsebovati posebna varovala. V domovino (tudi v Zagreb) sem se kot član delegacije začel zelo pogosto vračati. Ponovno sem navezal stike z očetom in Milko. Ob novici, da je mama umrla, nisem čutil ničesar. Žal mi je bilo Milke. Četudi se je rodila v premožni družini in imela dobro meščansko izobrazbo, so jo okoliščine prisile, da je živel zelo preprosto življenje. Le številne knjige, ki so me pozdravljale s knjižnih polic, so pričale, da je drugačna od drugih žensk, tistih z rutami na glavi, ki sem jih srečeval na ulici.

Življenje privilegiranih je bilo v takratni Jugoslaviji na zelo visoki nogi. Nam, ki smo prihajali poslovno, so prirejali gala večerje, za majhne podkupnine se je dalo dobiti vse. Skoraj

zmeraj so bile prisotne tudi ženske. Bilo mi je naročeno, naj se z njimi ne družim, sploh pa naj jih ne vodim v hotel, ker so sobe "pod kontrolo". Spominjam se direktorja, imena vam ne bom povedal. Na poslovno večerjo je zmeraj prišel s pištolo za pasom. Bilo je strašljivo, a s časom sem se nanj navadil. Prav prijeten gospod je bil, če sem, seveda, odmisli, s čim vse se je ukvarjal.

Nekoč me je obiskal zasebno. S seboj je pripeljal mlado dekle. Dejal je, da je njegova hčerka. Bila je ljubka, prijazna in izobražena. Zelo hitro sva postala tudi intimna. Spolne odnose sva imela brez zaščite. Vprašal sem jo, ali ji naslednjič prinesem kontracepcijske tablete. Ni treba, mi je odgovorila po daljšem molku, ne morem imeti otrok. Besede so me presunile. Če mi pomagaš, da odidem v tujino, ti vse povem, je še dodala. Zelo sem se moral potruditi, da sem ji izpolnil željo, sploh ker oče za hčerki no namero ni smel izvedeti. Ker je imela dobro karakteristiko, so jo povabili na razgovor v branži, ki se je ukvarjala s telekomunikacijo. Čez dve leti sva na Dunaju čisto slučajno trčila. Iskreno se mi je zahvalila za pomoč. Njena življenjska zgodba je bila zelo žalostna: tistemu gospodu ni bila hčerka, ampak ljubica. "Posojal" jo je svojim poslovnim partnerjem, zaradi številnih splavov pa je postala neplodna. Na srečo je ohranila čisto dušo. Številni Slovenci, ki so kasneje študirali v tujini, so pri njej našli malodane brezplačno stanovanje.

Potem je spoznala neko Američanko japonskih korenin. Za moški svet je bila za zmeraj izgubljena ...

Nekaj časa sem se družil tudi z Johanno. Njeni starši so imeli v bližini češke meje ogromno vrtnarijo, sama pa je živela na Dunaju, v skromnem stanovanju nad galerijo, v kateri so se zbirali in razstavljali različni umetniki. Bila je zelo lepa ženska, a nedostopna. V otroštvu ji je storil silo njen stric, ki je bil polovični lastnik vrtnarije. Starši so se raje odpovedali hčerki kot sorodniku. Prijateljevala sva vse do njene smrti. Pogosto sva gola ležala v postelji, se objemala – brez spolnih odnosov.

Po osamosvojitvi in po očetovi smrti sem vedno pogostejše razmišljal, da bi se za stalno preselil v Slovenijo. Zdelo se mi je, da bi bilo v neokrnjeni naravi lažje najti več čistih ženskih duš. Ko so izvohale, da imam veliko denarja, so bile pripravljene zame storiti vse ... Vrnjenega sem dobil tudi precej družinskega premoženja, manjkala mi je le topla, nežna ženska, ki bi ljubila mene, ne denarja. Veliko sem jih srečal. Tudi rosno mladih. V Ljubljani sem oddajal garsonjero, in če bi hotel namesto denarja dobiti žensko telo, bi ga. Pa se mi je gnusilo. Potem sem spoznal zobozdravnico s Primorskega, simpatično žensko. Želela me je imeti pod kontrolo. Ni šlo. Sedaj sem že vrsto let sam, a se znajdem. Če ima moški denar, mu ženski svet leži na dlani!«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Matevž Gradišek, začetnik homeopatije na Kranjskem

PETER COLNAR

Začetnik homeopatije na Kranjskem naj bi bil Matevž Gradišek, ki se je rodil 1. septembra 1776 v Zgornjih Gameljnah ob Savi. Začel je kot usmiljeni brat v Župniji Šmartin pod Šmartno goro, kasneje pa je bil tudi prior usmiljenih bratov in zdravnik. Imel je zelo težko mladost, polno bolezni, predvsem pa ga je mučila epilepsija.

Leta 1797 si je izprosil sprejem med usmiljene brate. Uspelo mu je študirati anatomijo in osteologijo pri bratih v Feldsbergu, ostale medicinske predmete pa je opravil na univerzi v Pragi. Definitorij njegovega reda ga je 15. avgusta 1806 izvolil za subpriorja ter ga poslal v Ljubljano,

kjer je postal leta 1807 načelnik bolnišnice. Po odhodu usmiljenih bratov iz Ljubljane je pod Francozi izročil 30. oktobra 1811 samostanski in bolnišnični inventar novemu upravitelju, sam pa se zatekel z bratom Amosom v hišo veletržca Castagne ter bival deloma v Ljubljani, deloma v Škednju pri Trstu, pogosto pa je tudi spremljal bogataše na popotovanjih, zlasti v toplice. Od avstrijske vlade si je izposloval pokojnino, kupil svet pod Šmartno goro ter dal postaviti na njem hišico in se leta 1825 v njej naselil.

Matevž Gradišek je bil po naravi veseljak. V Ljubljano naj bi prišel z velikim pomanjkanjem zdravniške

stanovske morale. V Pragi je že pred promocijo mnogo »medicinal«. Tudi na potovanju v Ljubljano je v poštne voze ozdravil nekaj svojih sopotnikov. Njegov zdravniški sloves se je kmalu razširil po vsej deželi, tako da mu je privabljal paciente tudi iz tujine. Ko je finančna uprava poverila upravo bolnice mestni občini, je izgubil ves vpliv v njej. Začel je ordinirati v Castagnovi hiši. Sprejemal je vse, tudi najrevnejše, ki so prišli k njemu. V času vojnih epidemij leta 1814 je imel v hišah v Žabjeku epidemijsko bolnišnico, v katero je sprejel vse dizenterične, tifozne in pegavične bolnike. Nasprotovanje med Gradiškom in preostalimi

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Stari Oselici se je 28. 8. 1819 rodil podobar in kipar Janez Vurnik starejši. Rodil se je kot Burnik. Ni znano, zakaj je dal spremeniti priimek v Vurnik. Bil je zaveden narodnjak. Izklesal je nagrobnika pesniku Simonu Jenku in domoljubu Lovru Pintarju.
- V Trbojah pri Smledniku se je 28. 8. 1875 rodil organizator slovenskega planinstva, gorski reševalec, župan v Kranjski Gori in zdravnik Josip Tičar.
- V Železnikih (Kropi?) se je 28. 8. 1891 rodil fotograf in filmski snemalec Veličan Bešter. V Ljubljani je ustanovil prvo slovensko filmsko podjetje Slovenija film.

zdravniki je privedlo do ostrih spopadov. Ordinarijat in »hvaležni pacienti« na eni strani so se borili za Gradiška, manjši del meščanstva z zdravniki na drugi strani pa proti njemu. Postal je zagrizen homeopat in je to propagiral povsod in z vsemi – (zapisano je) tudi nepoštenimi sredstvi. Za homeopatijo je pridobil predvsem veliko duhovščine, ki jo je fanatično navdušil. Kot »homeopatski šarlatan« si je po stalni

naselitvi v Šmartnem pod Šmartno goro v svoji hišici uredil kapelo, lekarno in ordinacijsko sobo. Bolniki so prihajali k njemu od blizu in daleč. Izmed 220 bolnikov, ki so leta 1835 zboleli za kolero, jih je umrlo samo pet.

Slovenski literarni preporod mu je sicer ostal tuj, vendar ga znanje nemščine in italijanščine ni odtujilo materinemu jeziku, saj je pri svojem zdravljenju uporabljal tudi slovenščino.

Radetzky marš

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Poskočno koračnico, ki zaključí vsakoletni novoletni koncert dunajskih filharmonikov, so Dunajčani prvič slišali 31. avgusta 1848. Johann Strauss oče jo je zložil na čast feldmaršalu Radetzkemu, vrhovnemu poveljniku avstrijske vojske, ki je 25. julija 1848 pri Custozi porazila armado sardsko-piemontskega kralja Alberta Savojskega v prvi vojni za italijansko neodvisnost. Postala je izjemno priljubljena, kar velja še danes.

Tudi v zbirki Slovenske ljudske pesmi dr. Karla Štreklja najdemo v četrtem zvezku sedem pesmi, ki pojejo o kranjskih fantih

na frontah v severovzhodni Italiji, ki je bila tedaj podložna Avstriji. Zadnji verz iz kranjske inačice: »... Radec-ki j' bil pravičen mož, je bil cesarju na pomoč.« V Podgorju je bilo zapisano: »Redeck pa na kon sedi, / krvavi meč v rokah drži, / Redeck pa korajžo 'ma, / ker same mlade fante jma.« Najbolj pretresljiva je pesem iz Lež: »Prva kugla priletela, / jest sem pa na hribčku biv, / prav močno je zagrmela, / oj, jest sem pa korajžen biv. / Druga kugla priletela, / odbila je desno roko ... / tretja kugla priletela, odbila mi je levo roko ... / četrta kugla priletela, odbila mi je desno nogo; / jaz pa na ves glas zavpijem: "Jezus, Marija, kaj bo to?"«

Bitka pri Custozi je bila težka, neusmiljena in krvava, na avstrijski strani je bilo 33 tisoč mož, na sardski pa 22 tisoč. Izgube na obeh straneh so bile velike. Šestega avgusta so avstrijske čete zmagoslavno vkorakale v Milano, ki so ga morale 18. marca zapustiti. Feldmaršalu Radetzkemu je bilo takrat 82 let. Sijajen strateg je služil petim cesarjem. Mlad podčastnik, ki se je sčasoma izkazal kot genialen poveljnik, je bil v vojski 72 let, ko je devetdesetleten prosil za upokojitev.

Danes je Custoza vas nedaleč od Verone, ki slovi po svojem vinu Bianco di Custoza in po 38 metrov visoki marmornati kostnici vseh žrtev na gričku nad mestom.

Svinjska ribica z grozdem in slanino

Za 4–6 oseb potrebujemo: 800 g svinjske ribice, 100 g slanine, 20 belih grozdnih jagod brez pešk, 1 kozarček suhega dobrega belega vina, 1 šilce grappe (če je nimamo, jo nadomestimo s sadjevcem), 2 žlici moke, sol, poper v zrnu po okusu, 1 žlica masla, oljčno olje.

Svinjsko ribico razrežemo na približno 1,5 centimetra debele medaljone. Grozdne jagode prerežemo na polovico, slanino pa razrežemo na tenke trakce. V ponvici raztopimo maslo, popražimo najprej slanino in dodamo grozdne jagode. Čez dve, tri minute, ko jagode spustijo sok, rahlo posolimo in dodamo poprova zrna. Odstavimo z ognja.

Medaljone obrnemo v moki in otresemo. Na vročem oljčnem olju pečemo medaljone eno minuto na vsaki strani, dodamo slanino z grozdem, zalijemo z vinom in žganjem in stresamo posodo, da se medaljoni ne sprimejo z dnom. Tekočina bo izparela, omaka pa se bo zgostila. Ne pozabimo, da morajo biti svinjski medaljoni znotraj še rožnati, drugače postane meso hitro pretrdo.

Ponudimo z belim kruhom. V »trattorih« okoli Custoze (zdajšnja pisava) jed lahko postrežejo tudi s popečeno mlado čebulo ali praženimi gobami.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Darko Đurić je velik športnik in človek. Zelo je hvaležen staršema Veroniki in Milanu Debeljaku, ki sta ga pri dveh letih vzela za svojega. Pred kratkim sta praznovala 35. obletnico poroke in po vrnitvi z evropskega prvenstva jima je za ta jubilej čestital s podbreško potico in besedami: »To sta najbolj srčna človeka. Brez njune dobrote ne bi bilo teh uspehov in vsega lepega, kar se mi je v življenju zgodilo.« M. B. / Foto: Tina Dokl

Pa naj še kdo reče, da solze niso nekaj čudovitega. Solze sreče vsekakor so, strinjali pa se bomo, da na noben način ne solze žalosti. Ampak tokrat gre za tako imenovane solze svetega Lovrenca, znane zvezdne utrinke, ki so se v ozvezdju Perzej (zato Perzeidi) pojavili enkrat sredi avgusta. Le kaj si je naš fotograf zaželel ob čudoviti zvezdni noči nekje na morju? To ve samo on, s sliko pa nam sporoča, da vsekakor kaj lepega. I. K. / Foto: Primož Pičulin

Nove knjige (449)

Ti si mene naučila brati

MIHA NAGLIČ

»Leta 1944, ko je nemška okupacijska vojaška moč že popuščala, so pa bile tem bolj aktivne enote domobrancev, vlasovcev in četnikov, je na območju južne Gorenjske, od Žirov prek gornjega dela Poljanske doline do selških vasi med Blegošem in Poreznom, nastajal sistem tajne slovenske šole. Ker so bili poklicni učitelji v začetni potujčevalni ihti nemškega okupatorja izseljeni, šolska poslopja pa zasedena ali požgana, večina šoloobveznih otrok že tretje leto zapored ni hodila v šolo. Mnogi devetletni otroci niso znali niti brati, saj niso nikoli prestopili šolskega praga. Tako so začele večina mladinke ob organizacijski in strokovni podpori

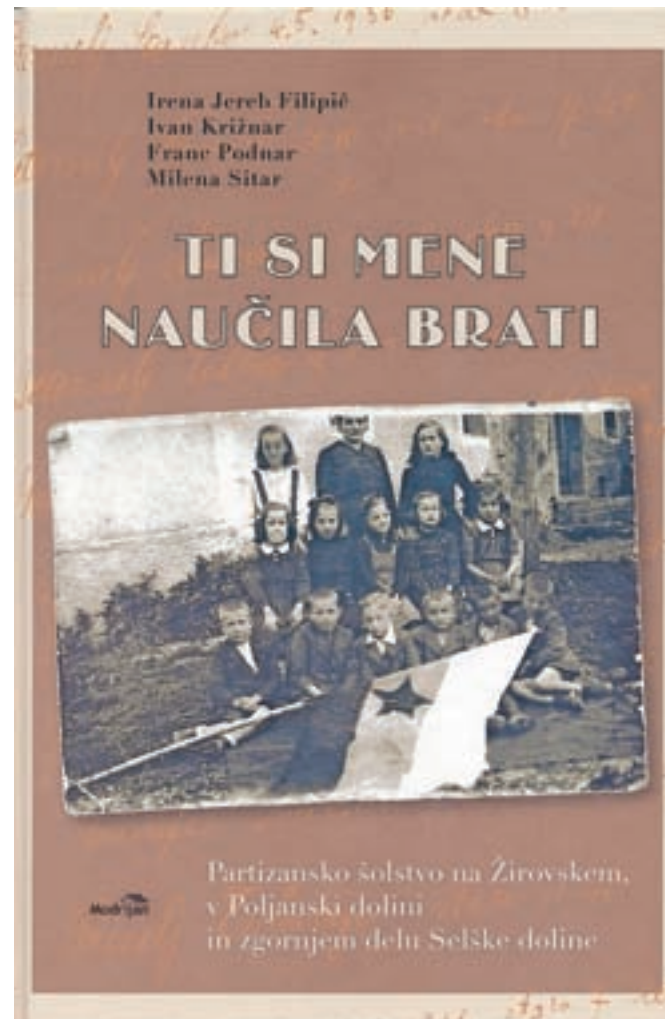
takratnih oblastnih organov na polosvobojenih ozemljih zbirati otroke in jih poučevati. / Sprva so bili to učni krožki; brati, pisati in računati so jih učile v zasebnih hišah in pomožnih objektih kmečkih domačij. Zgledovale so se po svojih učiteljih iz predvojne šole in uporabljale tako stare predvojne čitanke kakor periodiko iz partizanskih tiskarn. Veliko iznajdljivosti je bilo potrebne, da je neki prostor postal učilnica, da so učenci imeli vsaj papir, če že ne zvezkov, ostanke svinčnikov, ploščice, palčke in fižole za štetje in računanje. Sčasoma so krožki prerasli v šolske oddelke, napisani so bili učni načrti, voditi je bilo treba predpisano dokumentacijo in sodelovati s starši v roditeljskih svetih. Oblikovale so se šole

z dvema, tremi ali celo štirimi razredi. / Organizacija šolstva je bila tajna. Učitelji, šolski referenti in nadzorniki so imeli ilegalna imena, šole so bile označene s šiframi, ki so se spreminjale. Pouk je bil prekinjen, brž ko je nastopila nevarnost, obveščevalna mreža pa je poskrbela, da so se lahko otroci pravočasno umaknili na varno. Nič ni bilo stalno, vse se je moralo prilagajati vojnim razmeram, nikoli se ni vedelo, kaj bo sledilo. A kljub temu je bila partizanska šola prostor sprejetosti, enakosti in tovarštva. O tem pričajo spomini redkih še živčih

učiteljic ter njihovih učencev, ki so zbrani v tej knjigi.« (Vir: www.modrijan.si)

Knjigo o partizanskem šolstvu na Žirovskem, v Poljanski dolini in zgornjem delu Selške doline priporočam v branje na začetku novega šolskega leta. Govori o eni najsvetlejših potez partizanstva na gorenjskem jugu, ki je zmoglo tudi v krutih vojnih razmerah poskrbeti za humanitarne presežke narodnoosvobodilnega boja: za šole v krajih pod Blegošem, za partizansko bolnišnico pod sosednjim Poreznom, za svoj tisk ... In naposled tudi zaradi tega zmagalo.

Ti si mene naučila brati, napisali Irena Jereb Filipič, Ivan Križnar, Franc Podnar in Milena Sitar, Modrijan, Ljubljana, 2018, 200 strani

razvedrilo GG

PRIČAKUJTE NEPRIČAKOVANO

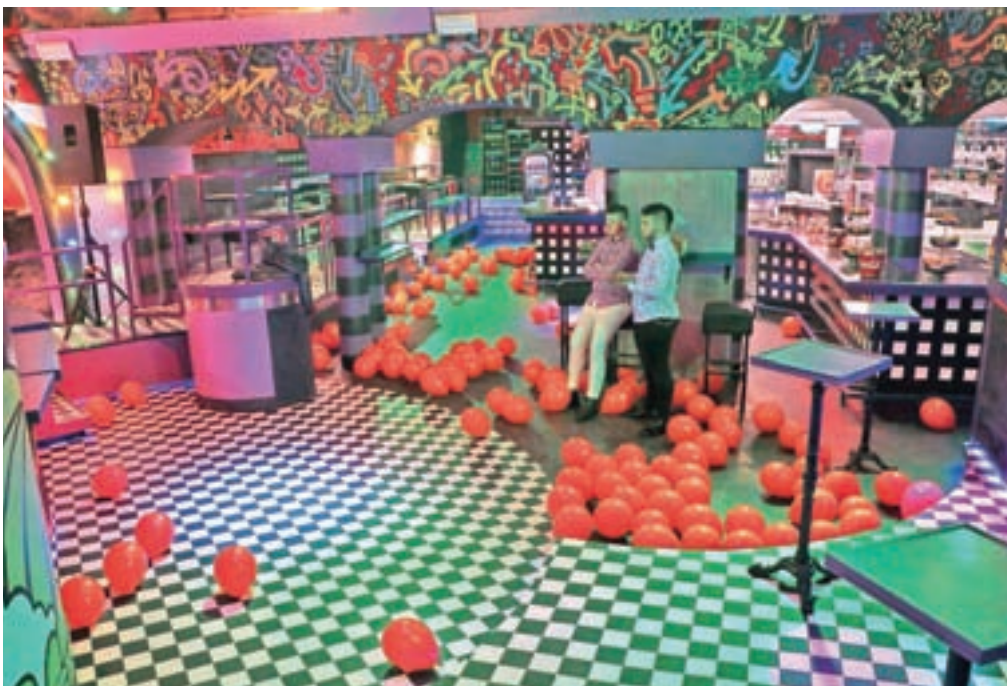
Najprej so medije povabili na drugi konec Slovenije na ogled prostorov in okolice, kjer se bo odvijala letošnja Kmetija, ki bo, kot kaže, v primerjavi z lansko precej modernejša. V sredo pa so nas »spustili« v delovne in bivalne prostore resničnostnega šova Bar, ki na male zaslone prihaja že naslednji teden.

Alenka Brun

Seveda je še ogromno stvari okoli letošnjega Bara, ki ga bo predvajala televizija Planet TV že od naslednjega tedna, zaviti v tančico skrivnosti. Trenutno vemo, da bomo lahko v voditeljski vlogi spremljali Jasno Kuljaj, ki ji bo družbo delal Domen Kumer, sicer bolj poznan kot pevec. Lokacija dogajanja je v središču Ljubljane, sodeloval pa naj bi tudi Škofjeločan Emi Nikočević, nekdanji barovec. Kako ali na kakšen način, bomo še izvedeli. Tudi kaj več o tekmovalcih bo znano šele naslednji teden, medtem ko so nam ustvarjalci Kmetije, ki pa jeseni prihaja na Pop TV, z imeni sodelujočih že postregli. Letos bomo tako lahko v Kmetiji videli tudi obraze, ki jih že poznamo iz preteklih domačih resničnostnih šovov. Sandija Sinanovića iz Celja se spominjamo iz domačega Survivorja, ravno tako Franka Bajca iz Ajdovščine.

Bo v Baru ponovno sodeloval Emi?

Do letošnjega bara vodi veliko stopnic, a tokrat navzdol, v kletne prostore. Takole je videti delovni prostor letošnjih udeležencev šova Bar.

Ljubljancina Joela Srbuja smo gledali v Baru, Aneto Andollini pa tako v Kmetiji slavnih kot Survivorju. Barve MasterChefa bo zastopala Anna Paynich, sicer po poreklu Gorenjka (in kot kaže, bo tudi edina v tokratnem resničnostnem šovu Kmetija), ki živi v Logatcu. Iz Slovenj

Gradca prihaja Ksenija Kranjec, ki smo jo lahko spremljali v šovu Big Brother Slovenija. Ob njih bo kar nekaj tudi takih, ki so Kmetijo že okusili: Ljubljancina Aleksander Bakharev, ki je ruskih korenin, in Miha Kavčič; vrača se Denis Toplak iz Frama, za prijetno družbo tudi njegova »prijateljica« Lara Goršek Kos iz Jesenij in Grosupeljčanka Sabina Mlakar.

V resničnostnem šovu Bar pa se bodo tekmovalke in tekmovalci ponovno preizkusili v vodenju »najboljšega Bara na planetu«, kot ustvarjalci radi poimenujejo sicer kar priljubljeni resničnostni šov. Nekateri med njimi so že izkušeni v gostinstvu, drugi se bodo z delom za točilnim pultom srečali prvič. Šestnajst jih bo: osem moških in osem žensk, najboljšega pa na koncu čaka

nagrada. Živeli in delali bodo skupaj, zmagovalac pa bo Bar zapustil bogatejši za petdeset tisoč evrov.

Najprej 4. septembra ob 21. uri na spored Planet TV prihaja posebna oddaja, ko boste lahko prvič pokukali v Bar in v stanovanje tekmovalcev ter preverili, kako je potekala prenova bara. Glavni producent šova Nemanja Mičić nam je povedal, da jim je prostore uspelo urediti v zelo kratkem času. V dobrih treh mesecih so vse pripravili. Sam ima sicer bogate izkušnje iz sveta ustvarjanja resničnostnih šovov, a Bar kot tak je njegov prvi in se »končnega izdelka« res veseli. Zaupal nam je še, da se obetajo zanimivi tekmovalci in da v šovu ne bo manjkalo izzivov. Smeje je zaključil: »Pričakujte nepričakovano.«

Glavni producent resničnostnega šova Bar Nemanja Mičić v kuhinjsko-jedilnem delu stanovanja, ki si ga bodo tekmovalci delili v času šova.

New Swing Quartet danes zvečer v kranjskem Letnem gledališču Khislstein

Slovenske ikone spiritual in gospel glasbe praznujejo pol stoletja petja. V svojem dolgoletnem delovanju so s posodobljenim slogom, zakoreninjenim v izročilu črnskih gospel kvartetov, prepričali marsikatero občinstvo. S koncertno turnejo ob petdesetletnici gostujejo tudi na Gorenjskem. Danes, 31. avgusta, zvečer jim lahko prisluhnete ob 20.30 v kranjskem Letnem gledališču Khislstein. New Swing Quartet bodo nastopili v postavi, ki deluje vse od leta 1988. Dare Hering, Oto Pestner, Tomaž Kozlevčar in Marijan Petan se tako po desetletju mirovanja vračajo na glasbene odre.

Foto: Dean Dubelkovič

GLEDALIŠKI ABONMA KOMEDIJA 2018/19

KULTURNI DOM SV. DUH
www.sv-duh.si

Šentjacobsko gledališče: **PETELINJI ZAJTRK**
Špas teater: **MENOPAVZA**
MG Ljubljansko: **VSE O ŽENSKAH**
Siti Teater: **ČAKALNICA**
Valič teater: **SREČNO LOČENA**

ABONMA PLUS
Eroika Aromatika: **GLASBENO ROMANTIČNO DOŽIVETJE**
Špas teater: **NORA DEKLIŠČINA**

Radio Sora
Gorenjski Glas

Wpis abonmajev od 5. 9. 2018.

ORGANIZATOR: KD SIMBA

☎ 041/ 915 955

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Težko boste skrivali čustva in s še večjo težavo svoje občutke držali v sebi. Na ljubezenskem področju vas posledično čakajo pogovori, tudi tisti neprijetni. Ne oklepajte se preteklosti, saj vam lahko to škodi v teh dneh. Svoje misli spočijte v naravi.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Pri delu boste ostali osredotočeni, ker si boste postavili jasen cilj. Za spodrsrljaje tokrat ne bo izgovorov. Dobro se boste znašli tudi v timskem delu, saj boste s sodelavci skupaj odlično funkcionirali. Privoščili si boste sproščen konec tedna.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Dovolili si boste nekoliko več brezskrbnosti in se hkrati pošteno odpočili. Okolica bo od vas pričakovala, da se s svojim mnenjem odzovete na določeno situacijo. S svojo nepristranskostjo jo boste tukaj najbolje odnesli.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Energije ne boste usmerjali v delo v tolikšni meri kot sicer. Ta teden boste razreševali dilemo na čustvenem področju. Odločilno vlogo bo imela iskrenost, ki je že tako ali tako ena izmed vaših prioritet. Srce vam bo narekovalo odgovore.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Okoli vas bo vse polno priložnosti, da ujamete srečo. Začutili boste potrebo po druženju in preživeli boste lepe trenutke v krogu svojih najbližjih. Na finančnem področju je pred vami uspeh, le zaupati boste morali vase.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Na različne načine boste tolažili svojo nejevoljo. Poleg pomanjkanja energije vam bodo preglavice povzročale tudi skrbi, povezane z organizacijo dogodka. Šele ko boste imeli vse pod nadzorom, si boste oddahnili.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Ne pričakujte preveč od sebe, sploh pa ne v dnevih, ki vam niso najbolj naklonjeni. Na vidiku je prelomnica, ki vam prinaša srečo na službenem področju. Do takrat pa se boste lahko zanesli le na svojo iznajdljivost in karizmo.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

V še tako stresni situaciji se boste dobro znašli in poskrbeli, da se stvari odvijajo vam v prid, saj boste v vsaki stvari videli nekaj dobrega. Velika mera motivacije bo poskrbela celo, da se lotite dela, ki ga odlašate že nekaj časa.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Napočil je skrajni čas, da popravite svojo napako, saj ste v obdobju močnega zavedanja. Za ljubezenska srečanja v tem tednu nikakor ne boste našli časa, saj se boste preveč ukvarjali s sabo. Na srečo se boste konfliktu s parterjem uspešno ognili.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Svoje znanje boste uspešno unovčili in nekateri ljudje v vaši okolici bodo ostali brez besed. V službi lahko pričakujete iztočnico za napredovanje. Dobra volja bo neizbežna, saj se boste odlično počutili v svoji koži.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Pomoč, ki jo boste nesebično ponudili, bo določeni osebi veliko pomenila, zato nikar ne odlašajte predolgo s svojo odločitvijo. Včasih preveč razmišljanja ne naredi nič dobrega. Na čustvenem področju se boste pustili voditi.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Z drugo različico sebe boste presenetili ljudi v svoji bližini, a hkrati ne boste pozabili na svoje glavne vrednote. Energi- je ne bodo naklonjene posebnim podvigom, zato je bolje, da z velikimi načrti še počakate.

TA JE DOBRA

Kot se šika

V banki so razpisali prosto delovno mesto kurirja. Šef kadrovske službe se mora odločiti za enega izmed treh kandidatov.

»Prebral sem vašo prošnjo, vse pogoje izpolnujete, samo dokaz o vaši poštenosti bi še potrebovali.«

»Nič lažjega, gospod! Dvanajst let sem bil kopališki mojster, a se nisem niti enkrat kopal.«

Spozna se na avtomobile

Blondinka in črnolaska se peljeta v Portorož na kavo. Na avtocesti pri Divači se avto kar naenkrat ustavi. Črnolaska ugotovi: »Joj, bencina je zmanjkalo.«

Blondinka pa doda: »Joj, ti se pa res spoznaš na avtomobile, jaz bi se kar naprej peljala.«

Semafor

V manjšem mestu se občanarji dogovorijo, da bodo ljudi osrečili z novim semaforjem. Potem se menijo in menijo, preteče nekaj mesecev, pa še vedno nič. Nekega dne županu prekipi: »Zdaj mi je pa dovolj teh vaših sestankov, hočem jasen odgovor na vprašanje, kako daleč ste s semaforjem«

»Barve smo že izbrali,« ponižno odgovorijo občinski možje.

Golobi in politiki

Upokojenca sta krmila golobe in eden se oglasi: »Golobi so kot politiki!«

»Kako to misliš, golobi?« vpraša drugi.

»Ko so spodaj, ti jedo iz roke, ko so zgoraj, pa serjejo po tebi!«

LAŽJI SUDOKU

2		6			1			4
			9	2		1		
7		4		3		9	5	
9	2				6	8	7	3
3								1
4	8	7	1				2	5
	5	3		1		2		6
		9		4	2			
1			8			7		

Rešitev:

6	2	5	9	8	7	1	3	4
8	1	9	2	7	6	4	5	3
9	7	2	6	1	3	5	8	4
5	9	6	8	1	2	7	4	3
1	8	7	4	9	5	3	6	2
2	8	9	5	7	1	3	6	4
3	6	8	5	9	7	1	2	4
4	1	7	2	3	5	6	8	9
7	3	1	2	5	9	6	4	8

TEŽJI SUDOKU

3			7	5		9		
4	5				8		1	
6								
		7	4	1		3		
2								6
		5		7	6	8		
								9
	3		1				5	2
		4		2	7			8

Rešitev:

6	2	5	9	8	7	1	3	4
8	1	9	2	7	6	4	5	3
9	7	2	6	1	3	5	8	4
5	9	6	8	1	2	7	4	3
1	8	7	4	9	5	3	6	2
2	8	9	5	7	1	3	6	4
3	6	8	5	9	7	1	2	4
4	1	7	2	3	5	6	8	9
7	3	1	2	5	9	6	4	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

izvirna ljudska igra na prostem

KUD PREDOSLJE

DESETI BRAT

sezona 2018

Josip Jurčič

Za igro na prostem priredil: Iztok Jože Basaj

Datumi predstav:

31. 8.,

1. 9.,

2. 9.,

7. 9.,

8. 9.,

9. 9.,

14. 9.,

16. 9.

ob 20. uri

Župnijsko posestvo v Predosljah

WWW.KUD-PREDOSLJE.SI

041 955 000

Medijski pokrovitelj: Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	GOZD, GMAJNA	MESTO PRI NEAPLJU	DRŽAVNIK BAHADUR ŠASTRI	VOVITELJ UPORA V GALJI	ATLANTSKI VOJAŠKI PAKT	BOLGARSKI KRALJ	ORIENTALSKA JED S SIROM ALI MESOM	LILJ ŽAGAR	STAR SLOVAN	NAŠ GLASBENIK (GAL)	ITAL. IGRALEC (FRANCO)	PISATELJ HUNTER	
NAŠA PEVKA (H. B.)								18					
DEL OBALE V GVINEJSKEM ZALIVU		7											
UMETNO GNOJLO								GORSKI VZPON INDIJSKO ŽENSKO OBLAČILO			13		
TOM LOŽAR			ANGLEŠKI PEVEC (TOM) DALJINA						RONALD MADŽARSKI ZAPIS REKE DONAVE				
VERDIJEVA OPERA					ALPINIST KARNIČAR	MUSLIMANSKI SODNIK REKA V RUSLI			1		NAŠ PISATELJ (FRAN)	ZNAMKA ŠPORTNIH OBLAČIL	
GORENJSKI GLAS	NAČIN DELA	KORDILJERE KRAJ PRI VELIKIH LAŠČAH					ENOTA PRI BOKSU JAVOR (LAT. ZAPIS)						
OTOŽEN TONSKI NAČIN				VOZNIK F-1 PROST SESTAVINA V MALTI						EDGAR DEGAS GORA V JULIJCIH			
NAŠ PISATELJ (FRAN)	4							MESTO V ITALIJI NAROD (ZARG.)					
TINA TURNER			IGRA S KARTAMI AMERIŠKI REŽISER (ROBERT)						IGRALEC DANSON ZVRST JAZZA			15	
JUDOV SIN					PISATELJICA ROBERTS	JAKOBOVA ŽENA IZ BIBLIJE							
FRANCOSKI IGRALEC (ALAIN)						GRŠKI MATEMATIK	IGRALEC ŽNIDARŠIČ LOARA (FR. ZAPIS)	19					
PODOBA GOLEGA TELESA				PLOČEVINA NA OGROD-JU LETALA GRENČICA							TELOVADEC PEGAN	DURI	
GORENJSKI GLAS	FILMSKI VAMPIR	TV VODITELJ GALUNIČ RUSKA DINASTIJA						MONGOLSKI VLADAR	TOYOTIN DŽIP				
PISEC DRAM						10			NAŠ PRAVNIK (IVAN)	LOU REED ANGLEŠKI IGRALEC (JEREMY)			
REKA V FRANCJI					ARABSKI POLOTOK KRILATI DEČEK						8		
AMERICIJ		REGENERIRANA SNOV LISTNATO DREVO											
KAMP PRI UMAGU							OČITANJE	DEL GLEDALIŠČA URNA					
MODEL VOZILA FIAT			16	NAŠ ZGODOVINAR (IGNACIJ) ZAČIMBA ZA PICO							ČILSKI PISATELJ (MANUEL)	LISTNATO DREVO	
RUDAR													
SESTAVIL: F. KALAN	IGRALKA STONE	LESENI DEL PUSKE	GRŠKI BOG VOJNE	FORMA V ŠPORTU	NORDIJSKA BOZANSTVA	DRŽAVNI PRAVNIK	DEJAN NEMEC	HLAPLJIVA TEKOČINA	VOLNENA TKANINA	VELIKA AMERIŠKA KAČA			
VESOLJSKO OBLAČILO								14		VRTILNI MOMENT PASJE OGLAŠANJE			
VODRAVNA PREMICA	21								REŽISER BEK NAZAROV	DRAŽBA		6	
SLAST PRI JEDI						DEL KOLESARSKE DIRKE MERA ZA RITEM		12		RIMSKI ZALOŽNIK	ROČNI VOZIČEK AM. VOJAŠKO LETALO		
DIVJA MAČKA				OKROGEL ZRAKOPLOV	RIMSKO PRED-DVERJE OKSID			BOLNIK Z MALARIJO DIVJA KOZA				ŽENIN OČE	3
OSCAR TORRES		5	MODEL VOZILA VW ORJAK				MESTO V SRBIJI PAST, ZANKA						
NAJBOLJ POGOST PRIIMEK V SLOVENIJI						PRITOK REKE BAČE STRNIŠČE (NAREČNO)	17						
ELIJAN LIBERATOR OROŽEN RAHEL RATIVE	PREDSTOJNIK OBČINE	MESTO V RUSLI OPERNI SPEV						PRIMORSKO VINO	BOKSAR TYSON MUSLIM. DUHOVNIK			TRGOVSKA STOJNICA (ZARG.)	
ČUSTVO OB NESRECI						TRD PRIJEM NOGOMETNI VRATAR CASILLAS				RUDI ŠELIGO OČESNA KOŽICA			
SEČ					GIBANJE OB GLASBI ATA (NAREČNO) DEL OBRAZA				UDELEŽENEC NA OH CETI GRŠKA ČRKA ŠPELA TRATNIK	11			
BARVA IGRALNIH KART				LETUVIŠČE PRI KOPRU NUŠA DERENDA									
GRŠKI JUNAK, AJAS						NAŠA PEVKA (E. M.)	2						
SLIKAR VIDMAR						ZGODEN				ZAČETEK TEKMOVANJA			

Nagrade: 3 x po 2 vstopnici za predstavo Deseti brat v Predosljah.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 5. septembra 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21

DRUŽABNA KRONIKA

ZA VSE GENERACIJE

V Domžalah se je odvil že dvaindvajseti Etno rock festival, ki je ponovno ponudil bogato glasbeno doživetje v akustični izvedbi. Dvorana Danica v Bohinjski Bistrici pa je gostila že peti tradicionalni praznik sira in vina, ki so se ga udeležili vinarji in sirarji iz vse Slovenije.

A. S., M. L.

Vsoboto je bila Dvorana Danica v Bohinjski Bistrici pravi center za okušanje izvrstnih sirov in vin iz slovenskih vinorodnih dežel. Prireditve se je udeležilo lepo število prodajalcev – domačih sirarn iz Bohinja in širše kot tudi vinogradnikov – pa tudi obiskovalcev, ki so na festival pobegnili pred deževnim vremenom. Za zabavo so poskrbeli harmonikar Jaka Taler, Nejc Pirc s kitaro in izvrstnim glasom, folklorniki Kulturnega društva

Bohinj in za zaključek še skupina Obvezna smer.

Da Bohinj gosti praznik sira in vina, ni naključje, saj so Bohinjci znani po okusnih sirih, v zadnjih letih pa tudi po vinu Bohinjskega jezera. V Domžalah pa se je ponovno odvil dvodnevni Etno rock festival. Prvi dan so nastopili Aritmija, EMŠO blues band, Fajrund in Kontrabant, drugi dan pa Y&M, Žuta osa, Lusterdam in Prismojeni profesorji bluesa. »Vsi nastopajoči sodijo med izredno talentirane glasbenike, ki so končali muzikologijo ali glasbeno akademijo,« je pojasnil glavni organizator festivala Béla Szomi Kralj in dodal, da so zaradi

še dodala Sušnikova, ki se bo letos – ob 240. obletnici prvega vzpona Bohinjcev na Triglav – tja podala s steklenicami Bohinjca, ki so sedaj shranjene na dnu Bohinjskega jezera.

V Domžalah pa se je ponovno odvil dvodnevni Etno rock festival. Prvi dan so nastopili Aritmija, EMŠO blues band, Fajrund in Kontrabant, drugi dan pa Y&M, Žuta osa, Lusterdam in Prismojeni profesorji bluesa. »Vsi nastopajoči sodijo med izredno talentirane glasbenike, ki so končali muzikologijo ali glasbeno akademijo,« je pojasnil glavni organizator festivala Béla Szomi Kralj in dodal, da so zaradi

preoblikovanja skupine žal odpovedali Skul bend, v katerem so izvrstni mladi glasbeniki iz Domžal in okolice.

Béla je član skupine Kontrabant, ki neguje in združuje kakovostno akustično etno, folk, kantri in druge zvrsti glasbe v slovenskem, madžarskem, srbskem, hrvaškem, romskem, židovskem in angleškem jeziku – s pridihom teh tako različnih kultur. Béla si pred 22 leti ni predstavljal, da mu bo toliko let upevalo organizirati tako odmeven glasbeno-kulturni dogodek, ki ga obiščejo vse generacije iz bližnje okolice, zadnja leta pa tudi iz drugih krajev Slovenije.

Jaka Taler je s harmoniko na kulinarinem dogodku poskrbel za domače ritme. / Foto: Andraž Sodja

V uigibanju teže velikega hlebca bohinjskega sira se je najbolje odrezala Loes Linbrechts iz Belgije (levo) in za nagrado tudi odnesla trikilogramski hlebec sira. / Foto: Andraž Sodja

Člana Aritmije: Tilen Stepšnik in Šemsudin Džopa - Dino

Bohinjska vinska kraljica Maja Sušnik je predstavila projekt vina Bohinjc. / Foto: Andraž Sodja

Člani Kontrabanta in organizatorji Pal Szomi Kralj, Béla Szomi Kralj in Matijas Severhen z orgličarjem Marjanom Urbanijo (drugi z leve) / Foto: Tina Dokl

Skupina EMŠO blues band / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Deseti otrok za Eddieja Murphyja

Igralec **Eddie Murphy** pri 57 letih pričakuje desetega otroka. »Eddie in njegova partnerka Paige Butcher navdušeno sporočata, da decembra pričakujeta drugega otroka,« je povedal njegov predstavnik za javnost. Par ima skupaj že enoletno hčerko Izzy Oono. Legendarni komik ima iz prejšnjih zvez še osem otrok. Otroke ima še s Paulette McNeely, Nicole Mitchell Murphy, Tamaro Hood ter z nekdanjo članico skupine Spice Girls Mel B.

Usoden je bil prevelik odmerek

Dva meseca po smrti 21-letnega igralca in tekstopisca **Jacksona Odella** je znan vzrok njegove smrti. Odell je umrl zaradi prevelikega odmerka kokaina in heroina. Sicer pa je bil najbolj znan po vlogi v serijah Goldbergovi in Moderna družina. Po desetih letih igranja pa se je zadnje čase bolj posvečal pisanju pesem za Shawna Mendesa, napisal pa je tudi pesem za film Za vedno moje dekle.

Poslovil se je Neil Simon

V 92. letu starosti je za posledicami pljučnice umrl **Neil Simon**, scenarist, dramatik in eden najboljših piscev komedij ameriškega gledališča. V dolgoletni karieri je prejel številne nagrade, med drugimi tudi tonyje, globuse in emmyje, komična drama Izgubljeni v Yonkersu pa mu je leta 1991 prinesla celo Pulitzerjevo nagrado. Čuden par, Bosonoga v parku in Plaža Brighton so njegove predstave, ki so desetletja polnile gledališča.

Mel B odhaja na zdravljenje

Nekdanja članica skupine Spice Girls **Mel B (43)** trpi za postravmatsko stresno motnjo, zato odhaja na zdravljenje. Težave so se začele, ko je ob pisanju avtobiografije podoživljala svojo preteklost. »Za menoj je šest zelo težkih mesecev, od soočenja z uničujočimi zvezami do soočenja z očetovo smrtjo,« je povedala pevka, ki pravi, da si je v najtežjem obdobju bolečino lajšala s spolnostjo in alkoholom, vendar od nje ni odvisna.

Med tekmovalci Kmetije 2018 – znanimi in neznanimi obrazi – nismo zasledili predstavnikov Gorenjske. Še najbliže je 38-letna Anna Paynich, sicer po rodu Kranjčanka, ki danes živi v Logatcu. Spomladi smo simpatično Anno spremljali v domačem kulinarinem MasterChefu. Tam je bil zanimiv njen odnos do hrane, kako se bo znašla v Kmetiji, pa bomo videli kmalu.

V Tržiču trdo delamo in lepo napredujemo

Odgovor na pismo Pavla Ruparja

Hvala za pismo in pobudo, še posebej pa za Vaš pogum, da se je z lažnih družbenih profilov iz »omar« prešlo na odkrito debato. V prvem obdobju je bilo treba finančno sanirati nelikvidno občino in izvesti izjemen, večdesetmilijonski koh-ezijski projekt, ki nam je poleg vodovodov, novih cest, sistemov za odvajanje vode končno dal tudi tako zeleno in nujno čistilno napravo. V drugem mandatu smo poskrbeli za posodobitev vodovodnega sistema, Gorenjsko plažo, dodatne prostore v vrtcih in šolah. Tretjega pa zaznamujejo pomoč gospodarstvu, športu, kulturi, tudi zdravstvu in gasilstvu ter odlična infrastruktura s krožišči ter cestami tako za mesto kot podeželje. Dvig osebne in družbene rasti v Tržiču je očit en in merljiv.

Tržiškemu gospodarstvu gre dobro. Tri velika podjetja pravkar pridobivajo gradbeno dokumentacijo za širitev. Brezposelnost je zgodovinsko nizka. Številne opuščene stavbe so dobile dobre lastnike in tudi prostori Peka se zapolnjujejo. Projekt revitalizacije BPT lepo in pospešeno napreduje. Občina z odlično sprejetimi razpisi in ostalimi ukrepi domače gospodarstvo z razvijajočim turizmom podpira in spodbuja. Zunanji investitorji so dobrodošli, zato Vas lepo prosim, da jih ne žalite in odganjate.

Pišete, da letošnjih dosežkov nas, občanov, ne poznate. Zato Vas lepo vabim, da skupaj pogledamo vsaj največje. Predlagam, da začnemo na

novem mostu v Žiganji vasi, si nato ogledamo razširjen in obnovljen športni park v Križah, nato pa preko vse bolj zase-dene industrijske cone, mimo obnovljene šole in gasilskega doma v Kovorju, na ogled no-vih pločnikov med Bistrico in Zvirčami. Nato se zapeljemo v Leše na ogled nove povezoval-ne ceste Leše–Peračica, pogle-damo obnovljen nevaren ovi-nek v Bistrici in traso bodoče obvoznice. Od tam se bo lepo videlo tudi novo varno krožišče pa leseno šotorišče, prizidek h gasilskemu domu in prenovljen dom starostnikov in seveda pri-ljubljeno Gorenjsko plažo, ki je pred dnevi sprejela sto tisočega obiskovalca. Pot lahko nada-ljujemo na gradbišče krožišča pred Sokolnico, ki bo tudi eden od dostopov za prenovljeni Peko in BPT. V mestnem jedru si nato ogledamo uspelo preno-vo 15 ulic in obnovo Paviljona NOB skupaj s še nekaterimi stavbami. Lahko pogledamo, kje bo nova knjižnica in še en prizidek k zdravstvenemu domu. Za konec pa obiščemo še prenovljeni in nagrajeni Tržiški muzej. Napredek v treh prelepih tržiških dolinah ter ogled kraljevega vodnega vira Smolekar in obnovljenih planinskih koč pa pustimo za drugič, saj Vas bo v teh tednih do martinovega zagotovo še kaj zanimalo.

Še naprej se bom trudil, da v gospodarsko uspešni občini, v zdravem okolju z urejenimi vo-dovodi in cestami v slogi živijo varni, zdravi, srečni in zado-voljni ljudje, ki sta jim v prostem času šport in kultura z dobro urejeno infrastrukturo zado-voljstvo in vrednota. Vabim Vas k sodelovanju v skupno dobro. Gremo, z dejanji pogumno na-prej.

MAG. BORUT SAJOVIC

www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI BIOTERME: 15. 10.; **TRST:** 10. 10.; **BERNARDIN:** 18.–21. 11.; **BANOVCI:** 4.–7. 11.; **STRUNJAN:** 2.–5. 12.; **TERME TUHELJ:** 18.–21. 10.; **BANJA VRUČICA S PIRAMIDAMI:** 23.–25. 11.; **MEDŽUGORJE Z MANDARINAMI:** 5.–7. 10., 27.–29. 10.; **MANDARINE:** 5.–7. 10., 12.–14. 10., 14.–16. 10.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 4.–8. 11.. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Srečanje evropskih poslancev

Ljubelj – V soboto, 1. septembra, Renner Institut z začetkom ob 12.30 na prelazu Ljubelj prireja srečanje evropskih poslancev. Uradni del prireditve se bo začel z nagovori predstavnikov Renner Instituta. Sledi zabava s skupinama s slovenske in avstrijske strani. Prvih petsto gostov prejme kosilo s sladico brezplačno.

Aktivnosti Medgeneracijskega centra

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj se bodo odvijale naslednje brezplačne aktivnosti: v petek, 31. avgusta, ob 17. uri družabni večer ob igri taroka; v ponedeljek, 3. septembra, ob 18. uri kvačkanje; v torek, 4. septembra, ob 17. uri Vesele urice – sproščene pogovorne ure nemščine. Obvezna prijava na brezplačne dogodke na tel. 041 724 134 ali e-naslov: mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet: Kranj–Tacen–Skaručna–Vodice–Cerklje–Kranj, ki bo v torek, 4. septembra. Odhod ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici z lastnimi opremljenimi kolesi. Izlet srednje zahtevnosti, dolžina trase je petdeset kilometrov.

Na Sv. Jakob nad Medvodami

Preddvor – Pohodniki Društva upokojencev Preddvor se bodo podali v torek, 4. septembra, na Sv. Jakob nad Medvodami. Zbor bo ob 7. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru. Do izhodišča se boste odpeljali z osebnimi avtomobili.

Planinski izlet na Gartnerkofel

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet na Gartnerkofel (2.195 m) v Avstriji, ki bo v četrtek, 6. septembra. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Obvezen je osebni dokument. Hoje bo tri in pol do štiri ure, planinska pot je nezahtevna, srednje težka. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 3. septembra.

Pohod na Bivak II in Šplevto

Kranj – PD Iskra Kranj vabi v soboto, 22. septembra, na Bivak II Na Jezerih in na Šplevto (2.262 m), zanimiva cilja za ljubitelje neokrnjene narave in Julijskih Alp. Poti, brezpotja in nekaj lažjega plezanja bo za 7 do 8 ur; ni za vrtoglave; vzpon 1.400 višinskih metrov. Odhod je z osebnimi avtomobili izpred Mercator Centra Primskovo ob 5. uri. Prijave in informacije: Stanko Dolenšek, tel. 040 20 61 64, stanko.dolensek@gmail.com; Sebastjan Potočnik, tel. 031 408 439, sebastjan.potocnik@gmail.com.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 1. septembra, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Drugo Pavlovo misijonsko potovanje ob 9. uri ter predavanje Lakota v deželi ob 10.30.

Zakaj je potrebno negovati noge?

Škofja Loka – Društvo diabetikov Škofja Loka vabi na predavanje Zakaj je potrebno negovati noge?, ki bo v torek, 4. septembra, ob 16. uri v predavalnici OŠ Škofja Loka Mesto.

Predavala bo Romana Paprotnik. Predavanje ni namenjeno samo članom društva, pač pa vsem, ki bi želeli izvedeti nekaj več o tej temi.

OBVESTILA

Ogled rojstne hiše Ignacija Borštnika

Cerklje – Prvo nedeljo v mesecu septembru, 2. septembra, lahko od 10. do 18. ure obiščete rojstno hišo Ignacija Borštnika in se z ogledom njenih vsebin povrnete stoletje ali dve v preteklost.

Začetek vaj Folklornega društva Šenčur

Šenčur – Folklorno društvo Šenčur, ki bo prihodnje leto praznovalo 10-letnico in goji ples iz prve polovice 19. stoletja, vabi k sodelovanju nove plesalce, predvsem pare oziroma moške plesalce. Delo skupine si lahko ogledate v dvorani Doma krajanov Šenčur na vaji v torek, 4. septembra, in v četrtek, 6. septembra, ob 19.30.

Pomoč pri urejanju uradnih postopkov

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, obvešča, da je vsak ponedeljek od 10. do 12. ure na Oldhamski 14 (pri vodovodnem stolpu) odprta Pisarna za invalide, ki invalidom, njihovim svojcem, prijateljem in delodajalcem nudi brezplačno pomoč pri urejanju uradnih postopkov ob uveljavljanju invalidskih pravic in izvajanju aktivnosti za vključitev v delo in družbo. Obvezne predhodne prijave na tel. 040 765 552.

Meritve tlaka, holesterola in krvnega sladkorja

Kranj – Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Kranj obvešča, da bodo meritve tlaka, holesterola in krvnega sladkorja v mesecu septembru na naslednjih lokacijah: 5. september, Vodovodni stolp, prostori KS, od 7. do 9. ure; 6. september, Primskovo, dom KS, od 8. do 9. ure; 7. september, DU Kranj, Tomšičeva 4, ob 7. uri; 8. september, Hrastje, Gasilski dom, od 6.30 do 7.30; 8. september, Drulovka, dom KS, od 8. do 10. ure; 29. september, Cerklje, prostori občine, od 7. do 11. ure.

KONCERTI

Koncert črnskih duhovnih pesmi

Kranj – KPZ Mysterium je v minulem tednu pod vodstvom dirigenta Lovra Freliha izvajal šeste Poletne delavnice vokalne glasbe. Pevci zbora in ostali udeleženci ob zaključku delavnic vabijo na koncert črnskih duhovnih skladb, ki bo v soboto, 1. septembra, ob 11. uri v avli Mestne občine Kranj.

RAZSTAVE

Skozi prostor in čas

Jesenice – V četrtek, 6. septembra, bo ob 19. uri v Galeriji Kosova graščina odprtje razstave Skozi prostor in čas magistre umetnosti Klementine Golija.

GG IZLET // 5. septembra 2018

NA BIZELJSKO NA TRGATEV

Tudi letos vas vabimo na trgatev na Bizeljsko. Ta izlet je nekaj posebnega, saj je namenjen gostom (pridnim delavcem), ki si želijo dan preživeti v naravi in v vinogradu, ob tem pa še kaj koristnega narediti zase in pomagati vinogradniku pri trgatvi. Zjutraj se bomo odpeljali na Bizeljsko, kjer nam bodo pokazali, kako naj trgamo grozdje in kakšen je red v vinogradu. Med trgatvijo bosta organizirana malica in kosilo. Po trgatvi bo vsak priden obiralec dobil še deset litrov vina. **S seboj prinesite tudi vrtnarske škarje in kanister za vino.**

Cena izleta: 18 EUR

Cena vključuje: prevoz na trgatev, malico, toplo kosilo, deset litrov vina, vodenje in DDV.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Odhodi avtobusa:

z AP Radovljica ob 6.00,
z AP Creina Kranj ob 6.25,
z AP Mercator Primskovo ob 6.35,
z AP Škofja Loka ob 6.55.
Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 21.30.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v torek, 3. septembra 2018, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

NESNICE rjave, grahaste, črne pred nesnostjo, brezplačna dostava na dom po celotni Sloveniji, Vzreja nesnic Ti-baot Svatina Vanja, Babinci 49, 9240 Ljutomer, tel.: 02/58-21-401

18002312

PRAŠIČE, težke okoli 35 kg, domača reja, tel.: 041/711-691

18002628

TELICO simentalčko, pašno, staro 14 mesecev, tel.: 040/314-321

18002632

TELICO limuzin, staro 3 mesece, tel.: 031/865-137

18002636

TELIČKO, staro dobrih 14 dni, tel.: 031/250-114

18002607

ZAJCE obeh spolov za plemo, pasme kalifornijec, stare 2 - 7 mesecev, tel.: 051/712-764

18002624

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh - nove višje cene, eko plus. Kogler Franz A. d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

18002370

TELICO simentalčko, staro od 18 do 22 mesecev, tel.: 01/36-12-575, 031/808-684

18002600

OSTALO

PRODAM

KLETKE Rajgel za kokoši, 18 kom. in krožno žago na tirih za razrez hlodovine, tel.: 041/504-662

18002609

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

GOSTILNA Pr`Kral zaposli kuharja in natakarja (m/ž). Več infomacij na 041/689-669. Pr`Kral, d.o.o., Verje 9, Medvode

18002593

Dom
dr. Janka Benedika
Radovljica

Šercerjeva ulica 35
4240 RADOVLJICA

»Objavljamo razpis za delovno mesto direktorja. Vsi pogoji so objavljeni na spletni strani Doma dr. Janka Benedika Radovljica, <http://www.dom-drjankabenedika.si/>«

ZAPOSILIMO kuharja oziroma vodjo kuhinje. Gostilna Logar, Igor Logar s.p., Hotemaže 3/a, Preddvor, tel.: 041/335-979, 040/130-877

18002567

IŠČEM telefoniste. Zaposlitev je lahko redna ali honorarna - lahko tudi mlajši upokojenci. Warmont, Rado Ovčar s.p., Kajuhova 4, Slov. Konjice, tel.: 041/667-958

18002637

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355

18002631

IŠČEM DELO - pomoč starejšim na domu, v kuhinji, knjigovodska dela - SAOP, Kranj in okolici, tel.: 040/215-044

18002604

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

18002363

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si

18002365

BELJENJE, sanacija plesni, glajenje in brušenje sten, dekorativni ometi in opleski, barvanje napuščev in fasad vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

18002601

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

18002364

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko s.p., Brezje pri Dobu 4 a, Dob, tel.: 051/828-419

18002372

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

18002094

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

18002361

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996

18002271

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. <http://www.zau.si>, tel.: 031/836-378

18002367

RAZNO

PRODAM

2 KENGURUJEVI koži, tel.: 04/53-33-433

18002602

GAJBICE lesene, za krompir in plastične sode, 150-litrške za namakanje, ugodno, tel.: 031/496-941

18002611

MONOKSID detektor Kidde 10lIdco, tel.: 070/558-023

18002615

RABLJEN betonski mešalec in vrtno kosilnico, ugodno, tel.: 051/302-866

18002625

PODARIM

VOLNO in blago za ročna dela, tel.: 04/53-33-433

18002633

IŠČEM

STARE, nedelujoče pralne stroje, računalnike, klime, pipe, železo, odpeljem brezplačno, tel.: 070/385-956

18002309

ZAHVALA

*Bremena v življenju te niso zlomila,
a bolezen iz tebe vso moč je izpila.
Za tabo ostala je velika praznina,
ki z našim spoštovanjem in mislijo
nate se bo polnila.*

Po dolgotrajni bolezni in trpljenju se je v 85. letu starosti od nas za vedno poslovil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

KAREL RAKOVEC ST.
p. d. Tončev ata iz Bašlja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, podarjene sveče in denarno pomoč. Zahvaljujemo se gospodu župniku za opravljen obred in Navčku za organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se zdravnici dr. Nataši Kern, patronažni sestri Barbari Siter ter negovalki Eriki iz Doma starejših občanov Preddvor. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*Ko je sonce zašlo,
je za vedno zaspalo tvoje oko.
Le srce in duša vesta, kako boli,
ko te med nami več ni.*

V 79. letu nas je za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče, dedek, tast, brat in stric

JANEZ LUKANC
(1939-2018)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in njegovim nekdanjim sodelavcem iz Iskre ERO, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju KO za gastroenterologijo UKC Ljubljana. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem kvarteta Ultima in CMPZ Župnije Preddvor, trobentaču, pogrebni službi Navček, Društvu upokojencev Preddvor ter Nogometnemu društvu Preddvor. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi
Zgornja Bela, avgust 2018

ZAHVALA

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva!*

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, ata, praded in brat

LUDVIK BUH
p.d. Raflnov Ludvik iz Poljan

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje. Najlepše se zahvaljujemo kolektivu podjetja Ines za denarno pomoč, gasilcem PGD Poljane za lep govor in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala vam za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, za vsak ljubeč stisk roke, za vse tople objeme in iskrene besede v tolažbo. Zahvaljujemo se tudi zavodu CSS v Škofji Loki, kjer je pokojni prebival zadnja leta, za njihovo pomoč in oskrbo ter pogrebni službi Hipnos. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi
Poljane, avgust 2018

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

JOŽE REŽEK
z Jesenic

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, nekdanjim sodelavcem Kovinotehne, članom društva ILCO Gorenjska in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vam za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, za vsak ljubeč stisk roke, za vse tople objeme in iskrene besede v tolažbo. Zahvaljujemo se zdravniku in osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Jesenice in dr. Zupančič iz Zdravstvenega doma Jesenice. Hvala župniku, pevcem in Branki za lep pogrebni obred.

Žalujoči: žena Julka ter hčeri Irena in Špela z družinama
Jesenice, Blejska Dobrava, avgust 2018

OSMRTNICA

Sporočamo vam žalostno vest, da nas je v 82. letu starosti zapustila naša draga

MARIJA MARKELJ
rojena Pintar, iz Radovljice

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 31. avgusta 2018, ob 14. uri na pokopališču v Radovljici. Žara bo istega dne od 10. ure dalje v poslovilni vežici.

Žalujoči: mož Matija, sinova Matija in Marko, vnuk Anže z družino

ZAHVALA

*In povem ti, da ni konca poti,
ker si kot človek, mož, oče, ded
ustvaril nove poti, poti spominov,
ki jih mi, tvoji potomci, nosimo v sebi.*

V 83. letu starosti se je poslovil dragi mož, oče, dedek in pradedek

STANISLAV MAKOVŠEK
z Golnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala domu Taber za nego in oskrbo ter g. župniku Jožetu Klunu za poslovilni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Antonija ter hčerki Romana in Darja z družinama

ANKETA

Sami bodo pisali opravičila

MAŠA LIKOSAR

Z novim šolskim letom si bodo polnoletni dijaki zaradi varstva osebnih podatkov lahko sami opravičili izostanek od pouka, starši pa bodo potrebovali njihovo soglasje, če bodo želeli pogledati ocene. Srednješolce smo vprašali za mnenje o novostih.

Foto: Tina Dokl

Veronika Beton, Predoslje:

»Novi pravili bosta v korist dijakom, lahko pa se zgodi, da bodo nekateri to izkoriščali in pogosteje izostajali od pouka. Jaz ne bom, ker sem vestna dijakinja, staršem bom tudi dovolila vpogled v ocene.«

Nika Gregorič, Britof:

»Verjetno bom sama pisala opravičila, tako da s tem ne bom obremenjevala staršev. Problematično je le, ker se bodo dijaki lahko izognili pouku, kadar si bodo želeli. Jaz ne izostajam.«

Ilir Shashivari, Kranj:

»Prav je, da bomo lahko sami pisali opravičila, ker smo polnoletni in moramo sami odgovarjati za svoja dejanja. Z izostankom škodujemo le sebi. Starši vedo za moje ocene in tako bo ostalo.«

Lea Zaplotnik, Preddvor:

»Novosti se mi ne zdita v redu, ker starši ne bodo imeli več nadzora nad otroki, ki jim šola ni na prvem mestu. Meni starša zaupata, zato se ne bo nič spremenilo.«

Tilen Rems, Lahovče:

»Zdi se mi v redu, da si bom sedaj lahko sam napisal opravičilo. Vpogled v ocene bo problematičen pri tistih dijakih, ki imajo slabe ocene in bodo zaradi novega pravila lahko imeli še slabše.«

Mohoriča sprejela cela vas

Ko pride domov v Podblico kolesar Matej Mohorič, se zberejo skorajda vsi vaščani. V torek zvečer so mu po novih velikih uspehih pripravili sprejem.

MAJA BERTONCELJ

Podblica – V Podblici so ponosni, da iz te vasice na obrobju kranjske občine prihaja cestni kolesar Matej Mohorič, ki je v zadnjem mesecu dosegel dve novi odmevni zmagi. Najboljši je bil v skupnem seštevku na dirki po Beneluksu (BinckBank Tour), ki je bila zanj glavni cilj drugega dela sezone, nato pa še na dirki po Nemčiji, kjer je na koncu navdušil še s petjem slovenske himne. Novi uspehi, nov razlog za sprejem.

»Tudi jaz sem zelo ponosen, da prihajam iz kraja, kot je Podblica. Sedaj, ko sem spoznal že veliko sveta, lahko rečem, da smo vsi lahko srečni, da živimo v takšnem okolju, v takšni naravi,« je nagovoril zbrane, nato pa obrazložil svoj pogled na zadnji dirki, na katerih je slavil skupno zmago. Kot je dejal, sta bili obe zelo težki, tudi ker ob sebi ni imel najmočnejših kolesarjev iz ekipe Bahrain Merida. »So pa vsi, ki so bili, zame dali 110 odstotkov. To sem prepričan. Na dirki po Beneluksu sem bil prvič kapetan ekipe. Pokazal sem,

Matej Mohorič je sovaščane v Podblici razveselil z obiskom, jim pojasnil svoje videnje zadnjih uspehov in pogled usmeril v nadaljevanje sezone. / Foto: Tina Dokl

kaj lahko dosežem, in verjamem, da bo odslej drugače, da bom v prihodnje lahko do neke mere bolj vplival na to, katere kolesarje bom imel ob sebi.«

Mohorič v Slovenijo ni prišel za dolgo, saj že v ponedeljek leti v Kanado, kjer ga čaka dva enodnevni dirki svetovne serije, pred svetovnim prvenstvom v Avstriji pa bo nastopil še na dveh dirkah v Italiji. Sezono bo zaključil sredi oktobra na Kitajskem. Kot je odkrito povedal, bo na

svetovnem prvenstvu konec septembra, na katerem bo Slovenija prvič nastopila z osmimi kolesarji, vse podrejeno Primožu Rogliču, Mohorič pa bo svojo priložnost iskal na svetovnem prvenstvu prihodnje leto v Veliki Britaniji, kjer mu trasa bolj ustreza. Ne nazadnje je star šele 23 let in priložnosti bo še veliko.

Krajani Podblice so mu segli v roko in se veselili njegovih uspehov. »Zelo sem ponosna, da je iz

Podblice. Spremljam njegove nastope in vedno pridem na sprejem. Matej je prijazen fant, rad pomaga, kadar je le doma. Lahko je za zgled,« ni skoparila s pohvalami soseda Patricija Kodorovič. Zelo ponosna je seveda tudi Matejeva družina. »Sem ponosen, kdo ne bi bil? Veseli smo, ko pride domov. Zagotovo tudi njemu veliko pomeni mir tukaj, da je stran od množice,« pa je povedal Matejev oče Marjan Mohorič.

Moderni »štrbunk«

Kompostno stranišče oziroma moderni »štrbunk« stoji ob naravnem kopališču v Goričanah.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Kakis je ime za prve zunanje ekološke sanitarije, ki so plod slovenske ideje in slovenskega razvoja. Postavljene so na že kar nekaj lokacij po Sloveniji, prve na Gorenjskem pa so pri naravnem kopališču ob Sori v Goričanah. Kopališče ureja Javni zavod Sotočje Medvode.

Kot pravijo, je Kakis prijeten za uporabo in nima

neprijetnih vonjav. Razvila sta ga univerzitetna diplomirana gradbena inženirja David Kodarin in Miha Krečič. Delujejo po principu, pri katerem se ne dodajo kemikalije ali voda, celotna organska snov pa ni odpadek, ampak se lahko predela v gnojilo ali v biomaso za gretje.

Zagonsko podjetje Kakis je v lanskem letu trajnostne sanitarije Kakis uspešno lansiralo tudi na Nizozemskem.

Sanitarije nove generacije so postavljene tudi v Goričanah. Po uporabi namesto splakovanja z vodo posipamo s suho snovjo.

Ta nedelja je pa šušarska

Tržič – V nedeljo, 2. septembra, od 8. do 19. ure, bo v Tržiču Šušarska nedelja s sejmom in spremljevalnimi dogodki za otroke in odrasle. Osrednje mesto bo dobila čevljarska dediščina, ki je odločilno zaznamovala mesto in ljudi, za predstavitev čevljarske tradicije bo poskrbel Tržiški muzej. Na stojnicah bodo svoje izdelke ponujali tržiški in drugi čevljarji, izdelovalci usnjenih izdelkov in drugi obrtniki. Možno bo okušati tako lokalne kot tradicionalne in druge jedi. Program, ki bo potekal na skoraj dvajsetih lokacijah, bodo z nastopi popestrila tržiška in druga kulturna društva. Iz tržiške občine so sporočili, da bo za promet zaprto mestno jedro, tudi nekatere ulice v njegovi bližini. Obvozi bodo označeni. Parkiranje bo brezplačno, vozil bo brezplačni avtobus, in sicer iz Bistrice v Tržič in nazaj.

Regijskega tekmovanja v oranju ne bo

Kranj – Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Gorenjske je za danes, petek, načrtovalo izvedbo gorenjskega tekmovanja v oranju. Iz društva so sporočili, da tekmovanja zaradi premajhnega števila prijav ne bo, a da se dva dijaka Biotehniškega centra Naklo že pripravljata na to, da bosta zastopala Gorenjsko na šolskem in na državnem prvenstvu.

vremenska napoved

Danes bo precej oblačno z manjšimi krajevnimi padavinami. Zvečer se bodo padavine v obliki ploh in neviht od zahoda okrepile. Jutri in v nedeljo bo oblačno s pogostimi padavinami, vmes se bodo pojavljale tudi nevihte. Nekoliko hladneje bo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

15/22 °C

SOBOTA

16/21 °C

NEDELJA

14/20 °C

